ΝΑ ΑΠΑΞΙΩΣΟΥΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Αριθμ. Φύλλου 186

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

2018
1,5 ΕΥΡΩ

Η ελπίδα
με τόλμη
είναι ελευθερία.
Η ελπίδα
με αμφιβολία
είναι δειλία.

Η ελπίδα
με τόλμη
είναι ελευθερία.
Η ελπίδα
με αμφιβολία
είναι δειλία.
Η ελπίδα
με φόβο
είναι αδυναμία.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΟΥΡΤΖΙΕΦ
(ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ) 1877-1949

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Τον Νοέμβριο του 1996 δίνεται στη δημοσιότητα έκθεση με τίτλο «***Ημιτελής Ειρήνη***», η οποία συντάχθηκε από τη «***Διεθνή Επιτροπή για τα Βαλκάνια***», την οποία συγκρότησαν το **αμερικανικό ίδρυμα «Κάρνεγκι»** και το **Ινστιτούτο «Άσπεν»**. Στην εν λόγω έκθεση γινόταν αναφορά στη «*μη αναγνώριση μακεδονικής μειονότητας*» από το ελλαδικό κράτος και στην «*άρνηση του δικαιώματος των μουσουλμάνων της Ελλάδας να **αυτοπροσδιορίζονται** ως Τούρκοι...*». Στην ίδια κατεύθυνση το ίδιο έτος κινούνται τόσο η αμερικανική οργάνωση «***Human Rights Watch***» για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσο και το Υπ. Εξ. των ΗΠΑ, καθώς και άλλοι διεθνείς οργανισμοί. Τρία χρόνια αργότερα, προφανώς για να λυθεί το πρόβλημα της «***Ημιτελούς Ειρήνης***» γενικότερα στα βαλκάνια, βομβαρδίζεται η Γιουγκοσλαβία στ' όνομα του ανθρωπισμού από τις Νατοϊκές δυνάμεις με το επιχείρημα εκτός των άλλων της υπεράσπισης του «δικαιώματος του αυτοπροσδιορισμού».

Πολιτισμένα πράγματα. Όπου άλλωστε δεν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος.

Είκοσι χρόνια, περίπου, αργότερα ο πληθυσμός της ΠΓΔΜ καλείται να ψηφίσει ΝΑΙ ή ΟΧΙ σε δημοψήφισμα με το ερώτημα «*Είστε υπέρ της ένταξης (της χώρας) στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ, με την αποδοχή της συμφωνίας μεταξύ της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας;*».

Στο χρονικό διάστημα που προηγείται με το ίδιο πρόσχημα, δηλαδή, την αναγνώριση του δικαιώματος του «αυτοπροσδιορισμού», με υποσχέσεις για ανταλλάγματα, αλλά και απειλές και εκβιασμούς ο πληθυσμός καλείται να ενδώσει στους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Ο αμερικανός πρόεδρος Τραμπ παρεμβαίνει προσωπικά με επιστολή, ο Ζάεφ καλείται στην Ουάσιγκτον και συναντιέται με τον αντιπρόεδρο Πενς, η Μέρκελ επισκέπτεται τα Σκόπια για να νουθετήσει τον επικεφαλής του αντιπολιτευτικού κόμματος VMRO, ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ και αξιωματούχοι της ΕΕ παρελαύνουν κυριολεκτικά χρησιμοποιώντας είτε το μαστίγιο είτε το καρότο, με τον γάλλο πρέσβη στα Σκόπια Τιμονιέ, να εκβιάζει ανοικτά με το δίλημμα «*ή Βόρεια Μακεδονία ή Βόρεια Κορέα*», ενώ ενεργοποιείται ακόμη και ο πρώην αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους ο οποίος σε επιστολή του χαρακτηρίζει «*γενναίο και δίκαιο συμβιβασμό*» την Συμφωνίας των Πρεσπών.

Και, όμως, η αποχή θριάμβευσε.

Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού είχε το θράσος να απέχει πανηγυρικά (ψήφισαν ΝΑΙ 500.000 από τους οποίους οι περίπου 200.000 αλβανόφωνοι), να αψηφήσει τους εκβιασμούς, τις υποσχέσεις για «ασφάλεια και ευημερία» των Μεγάλων και Ισχυρών, να φτύσει στα μούτρα το πολιτικό σύστημα, που το μόνο για το οποίο φημίζεται είναι η «διαφθορά», και η παραγωγή εθνικισμού (βλ. κυ-

Η ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΜΕΓΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΣΙΠΡΑ...

«***Να συζητήσουμε αυτοκριτικά την εμπειρία της διακυβέρνησης***», είναι ο τίτλος συνέντευξης στο *Βήμα της Κυριακής* 30 Σεπτεμβρίου του Αριστείδη Μπαλτά πρώην υπουργού Παιδείας του Συριζα και σεβαστού μέντορα του μεγάλου κομμουνιστή ηγέτη Αλέξη Τσίπρα.

Με κόπο προσπαθούμε να συγκρατήσουμε τον ανυπέρβλητο θαυμασμό μας για την σοφία του μεγάλου κατά πως τον χαρακτηρίζουν θεωρητικού του Συριζα, αλλά και της αριστεράς γενικότερα εγχώριας και μη.

Ας μοιραστούμε, λοιπόν, την απόλαυση που νιώσαμε διαβάζοντάς τον ξανά μαζί σας. Παραθέτουμε, λοιπόν, προς τέρψιν αλλά κυρίως προς γνώσιν ένα μικρό απόσπασμα της βαρυσήμαντης συνέντευξης του.

Ερ. Δημ. (Λάμπρος Σταυρόπουλος): «*Διατυπώνεται ακόμα μια ανησυχία για το που πάει ο Συριζα, κάτι που εδράζεται σε μια αρνητική εμπειρία: τη διαπιστωμένη ταύτιση κόμματος-κυβέρνησης-, τα φαινόμενα κυβερνητισμού, την αποδυνάμωση των συλλογικών λειτουργιών, την αποξένωση από την κοινωνία κλπ. Τί έφταιξε τελικά;*»

Απ. Αρ. Μπαλτά: «*Μου μιλάτε για τη σχέση ανάμεσα σε τρία Κ: κοινωνία-κόμμα-κυβέρνηση. Για ένα κόμμα που ασκεί κυβερνητική εξουσία αυτές είναι σχέσεις που εμπλέκουν πολλούς παράγοντες και οι οποίες δεν διευθετήθηκαν με πλήρως ικανοποιητικό τρόπο ποτέ και πουθενά. Για να αρχίσουμε να προσεγγίζουμε μια σχετικώς επαρκή απάντηση απαιτείται να συζητήσουμε διεξοδικά –και αυτοκριτικά- την εμπειρία της διακυβέρνησης αυτά τα τρία χρόνια. Κατά το δυνατόν πλατιά και **κατά το δυνα-***

συγχώρεση. Όσο για το αλάθητο του πάπα, είναι απλή οδοντόπαστα μπροστά στο μοναδική ικανότητα του Συριζα, σύμφωνα πάντα με τον Μπαλτά που κυνικά διεκδικεί το μονοπώλιο της συζήτησης: «***μόνο εμείς μπορούμε να διεξαγάγουμε μια τέτοια συζήτηση με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας***». Εδώ μιλάμε για καλαμοκαβαλάρηδες δίχως προηγούμενο. Η εμπειρία της διακύβερνησης Συριζα, μας λέει ο Μπαλτάς, πρέπει να συζητηθεί διεξοδικά κατά το δυνατόν δημόσια επειδή δεν αφορά μόνον τους ίδιους αλλά ολόκληρο τον κόσμο, όμως μόνο οι ίδιοι μπορούν να την διεξάγουν με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας.

Φοβερή και ψαγμένη η θεωρία του.

Ευχαριστούμε μεγάλε Μπαλτά, μας φώτισες. Α, και να μην χανόμαστε...

Ο ΑΧΑΡΙΣΤΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ ΗΓΕΤΗ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ...

Αυτός ο λαός είναι αχάριστος συνηθίζουν να λένε οι μεγάλοι πολιτικοί ηγέτες, πικραμένοι που δεν αναγνωρίστηκε το έργο τους, σπρωγμένοι στην καταφρόνια απ' αυτήν την αγνωμοσύνη, που συνηθίζει να δείχνει το πόπολο στο πρόσωπό τους.

Αυτό το πικρό ποτήρι φαίνεται ότι δοκιμάζει πρόωρα ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης, Τσίπρας, αγιασμένο να είναι το όνομα του.

Έφερε στην κυβέρνηση την Μαριλίζα Ξενογιανακοπούλου για να προσφέρει τις υπηρεσίες της έχοντας ήδη ψηφίσει το πρώτο μνημόνιο, ενώ «κάποτε» ήταν υπεύθυνη και για τα οικονομικά του Πασοκ που αν θυμόμαστε καλά συμπεριλαμβάνεται στα παλαιά κόμματα που «έφαγαν» τα τραπεζικά δάνεια που χρωστούσαν. Ε, και τι έγινε λοιπόν, που είναι το πρόβλημα, γιατί τόση χολή;

Αφού βγήκαμε από τα μνημόνια, θα μείνουμε κωλημένοι (μην διορθώσει κανείς το ω θα γίνει χαμός...) στις παλιές διαχωριστικές γραμμές;

Έφερε επίσης την Μυρσίνη Ζορμπά από το εκσυγχρονιστικό Πασοκ. Ε, και ποιον θέλατε να φέρει πίσω τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να κουνάει τα χεράκια του και να τραγουδάει ρυθμικά Μπέλα Τσάο, Μπέλα Τσάο, τσάο, τσάο; Αφού δεν έρχεται

ΗΠΑ, καθώς και άλλοι διεθνείς οργανισμοί. Τρία χρόνια αργότερα, προφανώς για να λυθεί το πρόβλημα της «***Ημιτελούς Ειρήνης***» γενικότερα στα βαλκάνια, βομβαρδίζεται η Γιουγκοσλαβία στ' όνομα του ανθρωπισμού από τις Νατοϊκές δυνάμεις με το επιχείρημα εκτός των άλλων της υπεράσπισης του «δικαιώματος του αυτοπροσδιορισμού».

Πολιτισμένα πράγματα. Όπου άλλωστε δεν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος.

Είκοσι χρόνια, περίπου, αργότερα ο πληθυσμός της ΠΓΔΜ καλείται να ψηφίσει ΝΑΙ ή ΟΧΙ σε δημοψήφισμα με το ερώτημα «*Είστε υπέρ της ένταξης (της χώρας) στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ, με την αποδοχή της συμφωνίας μεταξύ της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας;*».

Στο χρονικό διάστημα που προηγείται με το ίδιο πρόσχημα, δηλαδή, την αναγνώριση του δικαιώματος του «αυτοπροσδιορισμού», με υποσχέσεις για ανταλλάγματα, αλλά και απειλές και εκβιασμούς ο πληθυσμός καλείται να ενδώσει στους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Ο αμερικανός πρόεδρος Τραμπ παρεμβαίνει προσωπικά με επιστολή, ο Ζάεφ καλείται στην Ουάσιγκτον και συναντιέται με τον αντιπρόεδρο Πενς, η Μέρκελ επισκέπτεται τα Σκόπια για να νουθετήσει τον επικεφαλής του αντιπολιτευτικού κόμματος VMRO, ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ και αξιωματούχοι της ΕΕ παρελαύνουν κυριολεκτικά χρησιμοποιώντας είτε το μαστίγιο είτε το καρότο, με τον γάλλο πρέσβη στα Σκόπια Τιμονιέ, να εκβιάζει ανοικτά με το δίλημμα «*ή Βόρεια Μακεδονία ή Βόρεια Κορέα*», ενώ ενεργοποιείται ακόμη και ο πρώην αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους ο οποίος σε επιστολή του χαρακτηρίζει «*γενναίο και δίκαιο συμβιβασμό*» την Συμφωνίας των Πρεσπών.

Και, όμως, η αποχή θριάμβευσε.

Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού είχε το θράσος να απέχει πανηγυρικά (ψήφισαν ΝΑΙ 500.000 από τους οποίους οι περίπου 200.000 αλβανόφωνοι), να αψηφήσει τους εκβιασμούς, τις υποσχέσεις για «ασφάλεια και ευημερία» των Μεγάλων και Ισχυρών, να φτύσει στα μούτρα το πολιτικό σύστημα, που το μόνο για το οποίο φημίζεται είναι η «διαφθορά», και η παραγωγή εθνικισμού (βλ. κυβέρνηση Γκρούεφσκι που έκανε τα πάντα για να πείσει τον πληθυσμό ότι ανήκει σε μια ανώτερη φυλή).

Θαυμάστε τώρα την ανακοίνωση της ***εκπροσώπου του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών Χέδερ Νάουερτ*** η οποία αναφέρει:

«Οι ΗΠΑ χαιρετίζουν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στη Δημοκρατία της Μακεδονίας την 30ή Σεπτεμβρίου, κατά το οποίο οι πολίτες εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την ένταξη στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση αποδεχόμενοι τη συμφωνία των Πρεσπών μεταξύ Μακεδονίας και Ελλάδας.

Οι ΗΠΑ υποστηρίζουν σθεναρά την πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας, η οποία θα επιτρέψει στη Μακεδονία (σ.σ.: sic) να πάρει τη σωστή της θέση στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε., συμβάλλοντας στην περιφερειακή σταθερότητα, ασφάλεια και ευημερία. Καθώς το κοινοβούλιο της ΠΓΔΜ αρχίζει τώρα τη συζήτηση για συνταγματικές αλλαγές, παροτρύνουμε τους ηγέτες να ξεπεράσουν την κομματική πολιτική και να εκμεταλλευτούν αυτήν την ιστορική ευκαιρία για να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον για τη χώρα τους ως πλήρες μέλος των δυτικών θεσμών».

Φυσικά όσοι είχαν ή έχουν αντιρρήσεις εννοεί η ανακοίνωση θα πει-

«***Να συζητήσουμε αυτοκριτικά την εμπειρία της διακυβέρνησης***», είναι ο τίτλος συνέντευξης στο *Βήμα της Κυριακής* 30 Σεπτεμβρίου του Αριστείδη Μπαλτά πρώην υπουργού Παιδείας του Συριζα και σεβαστού μέντορα του μεγάλου κομμουνιστή ηγέτη Αλέξη Τσίπρα.

Με κόπο προσπαθούμε να συγκρατήσουμε τον ανυπέρβλητο θαυμασμό μας για την σοφία του μεγάλου κατά πως τον χαρακτηρίζουν θεωρητικού του Συριζα, αλλά και της αριστεράς γενικότερα εγχώριας και μη.

Ας μοιραστούμε, λοιπόν, την απόλαυση που νιώσαμε διαβάζοντάς τον ξανά μαζί σας. Παραθέτουμε, λοιπόν, προς τέρψιν αλλά κυρίως προς γνώσιν ένα μικρό απόσπασμα της βαρυσήμαντης συνέντευξης του.

Ερ. Δημ. (Λάμπρος Σταυρόπουλος): «*Διατυπώνεται ακόμα μια ανησυχία για το που πάει ο Συριζα, κάτι που εδράζεται σε μια αρνητική εμπειρία: τη διαπιστωμένη ταύτιση κόμματος-κυβέρνησης-, τα φαινόμενα κυβερνητισμού, την αποδυνάμωση των συλλογικών λειτουργιών, την αποξένωση από την κοινωνία κλπ. Τί έφταιξε τελικά;*»

Απ. Αρ. Μπαλτά: «*Μου μιλάτε για τη σχέση ανάμεσα σε τρία Κ: κοινωνία-κόμμα-κυβέρνηση. Για ένα κόμμα που ασκεί κυβερνητική εξουσία αυτές είναι σχέσεις που εμπλέκουν πολλούς παράγοντες και οι οποίες δεν διευθετήθηκαν με πλήρως ικανοποιητικό τρόπο ποτέ και πουθενά. Για να αρχίσουμε να προσεγγίζουμε μια σχετικώς επαρκή απάντηση απαιτείται να συζητήσουμε διεξοδικά –και αυτοκριτικά- την εμπειρία της διακυβέρνησης αυτά τα τρία χρόνια. Κατά το δυνατόν πλατιά και* ***κατά το δυνατόν δημόσια****. Γιατί πρόκειται για εμπειρία που δεν αφορά μόνον εμάς, αλλά ολόκληρο τον κόσμο. Και όπου, βέβαια,* ***μόνο εμείς μπορούμε να διεξαγάγουμε μια τέτοια συζήτηση με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας****. Για τις περισσότερες άλλες πολιτικές δυνάμεις αυτή δεν θα αποσκοπούσε στη βελτίωση της κοινωνίας και των σχέσεων μαζί της, αλλά στη στενά δική τους αναπαραγωγή. Τουλάχιστον αυτό που έχουμε δει μέχρι σήμερα*».

Ο θεωρητικός του Συριζα σε μεγάλα κέφια. Από την θεωρία στην πράξη. Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε. Η τεχνική του να μην λες τίποτα. Το άγιο Κόμμα στο απυρόβλητο, αφού «***αυτές είναι σχέσεις που εμπλέκουν πολλούς παράγοντες και οι οποίες δεν διευθετήθηκαν με πλήρως ικανοποιητικό τρόπο ποτέ και πουθενά***». Επομένως τι περιμένετε από εμάς, απαντά ο μέγιστος θεωρητικός Μπαλτάς. Έτσι βαφτίζουν οι κομμουνιστές θεωρητικοί την αφεντο- τους ίδιους αλλά ολόκληρο τον κόσμο, όμως μόνο οι ίδιοι μπορούν να την διεξάγουν με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας.

Φοβερή και ψαγμένη η θεωρία του.

Ευχαριστούμε μεγάλε Μπαλτά, μας φώτισες. Α, και να μην χανόμαστε...

Ο ΑΧΑΡΙΣΤΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ ΗΓΕΤΗ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ...

Αυτός ο λαός είναι αχάριστος συνηθίζουν να λένε οι μεγάλοι πολιτικοί ηγέτες, πικραμένοι που δεν αναγνωρίστηκε το έργο τους, σπρωγμένοι στην καταφρόνια απ' αυτήν την αγνωμοσύνη, που συνηθίζει να δείχνει το πόπολο στο πρόσωπό τους.

Αυτό το πικρό ποτήρι φαίνεται ότι δοκιμάζει πρόωρα ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης, Τσίπρας, αγιασμένο να είναι το όνομα του.

Έφερε στην κυβέρνηση την Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου για να προσφέρει τις υπηρεσίες της έχοντας ήδη ψηφίσει το πρώτο μνημόνιο, ενώ «κάποτε» ήταν υπεύθυνη και για τα οικονομικά του Πασοκ που αν θυμόμαστε καλά συμπεριλαμβάνεται στα παλαιά κόμματα που «έφαγαν» τα τραπεζικά δάνεια που χρωστούσαν. Ε, και τι έγινε λοιπόν, που είναι το πρόβλημα, γιατί τόση χολή;

Αφού βγήκαμε από τα μνημόνια, θα μείνουμε κωλημένοι (μην διορθώσει κανείς το ω θα γίνει χαμός...) στις παλιές διαχωριστικές γραμμές;

Έφερε επίσης την Μυρσίνη Ζορμπά από το εκσυγχρονιστικό Πασοκ. Ε, και ποιον θέλατε να φέρει πίσω τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να κουνάει τα χεράκια του και να τραγουδάει ρυθμικά Μπέλα Τσάο, Μπέλα Τσάο, τσάο, τσάο; Αφού δεν έρχεται το Πασοκ στον Συριζα θα πάει ο Συριζα να βρει ότι απολοιφάδι ξέμεινε και να του δώσει δουλειά. Έτσι χτίζονται οι πολιτικές συμμαχίες βρε όρνεα. Έτσι ανοίγει ο δρόμος προς την σοσιαλδημοκρατία βρε άσχετοι. Εδώ κινούνται ανοικτά προς την σοσιαλδημοκρατία κομμουνιστές κινηματίες, που φορούν τον φερετζέ της αναρχίας και μιλούν για δουλειά και προκοπή και κοινωνική ασφάλιση βρε καθυστερημένοι.

Έφερε και την καραμανλικιά Κατερίνα Παπακώστα, η οποία ψήφισε και αυτή μνημόνιο και την έχρισε υφυπουργό δημοσίας τάξεως. Ε, και τι έγινε ρε πολιτικοί στούρνοι, που δεν σκαμπάζετε γρυ από κομμουνιστική πολιτική;

Εδώ το καθεστώς Τσίπρα έχει ευλογήσει πολιτικά την Θεοδώρα Τζάκρη και δικαίως, γιατί είναι το μοναδικό μέλος του Κοινοβουλίου, που έχει επικυρώσει διά της ψήφου του και τα τρία Μνημόνια.

αμερικανός πρόεδρος Τραμπ παρεμβαίνει προσωπικά με επιστολή, ο Ζάεφ καλείται στην Ουάσιγκτον και συναντιέται με τον αντιπρόεδρο Πενς, η Μέρκελ επισκέπτεται τα Σκόπια για να νουθετήσει τον επικεφαλής του αντιπολιτευτικού κόμματος VMRO, ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ και αξιωματούχοι της ΕΕ παρελαύνουν κυριολεκτικά χρησιμοποιώντας είτε το μαστίγιο είτε το καρότο, με τον γάλλο πρέσβη στα Σκόπια Τιμονιέ, να εκβιάζει ανοικτά με το δίλημμα «*ή Βόρεια Μακεδονία ή Βόρεια Κορέα*», ενώ ενεργοποιείται ακόμη και ο πρώην αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους ο οποίος σε επιστολή του χαρακτηρίζει «*γενναίο και δίκαιο συμβιβασμό*» την Συμφωνίας των Πρεσπών.

Και, όμως, η αποχή θριάμβευσε.

Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού είχε το θράσος να απέχει πανηγυρικά (ψήφισαν ΝΑΙ 500.000 από τους οποίους οι περίπου 200.000 αλβανόφωνοι), να αψηφήσει τους εκβιασμούς, τις υποσχέσεις για «ασφάλεια και ευημερία» των Μεγάλων και Ισχυρών, να φτύσει στα μούτρα το πολιτικό σύστημα, που το μόνο για το οποίο φημίζεται είναι η «διαφθορά», και η παραγωγή εθνικισμού (βλ. κυβέρνηση Γκρούεφσκι που έκανε τα πάντα για να πείσει τον πληθυσμό ότι ανήκει σε μια ανώτερη φυλή).

Θαυμάστε τώρα την ανακοίνωση της ***εκπροσώπου του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών Χέδερ Νάουερτ*** η οποία αναφέρει:

«*Οι ΗΠΑ χαιρετίζουν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στη Δημοκρατία της Μακεδονίας την 30ή Σεπτεμβρίου, κατά το οποίο οι πολίτες εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την ένταξη στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση αποδεχόμενοι τη συμφωνία των Πρεσπών μεταξύ Μακεδονίας και Ελλάδας.*

Οι ΗΠΑ υποστηρίζουν σθεναρά την πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας, η οποία θα επιτρέψει στη Μακεδονία (σ.σ.: sic) να πάρει τη σωστή της θέση στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε., συμβάλλοντας στην περιφερειακή σταθερότητα, ασφάλεια και ευημερία. Καθώς το κοινοβούλιο της ΠΓΔΜ αρχίζει τώρα τη συζήτηση για συνταγματικές αλλαγές, παροτρύνουμε τους ηγέτες να ξεπεράσουν την κομματική πολιτική και να εκμεταλλευτούν αυτήν την ιστορική ευκαιρία για να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον για τη χώρα τους ως πλήρες μέλος τών δυτικών θεσμών».

Φυσικά όσοι είχαν ή έχουν αντιρρήσεις εννοεί η ανακοίνωση θα πεισθούν ή έχουν πεισθεί, αφού αρκετοί πρώην υπουργοί και βουλευτές της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι υπόδικοι και κάποιοι εξ αυτών έχουν ήδη καταδίκες, και στους οποίους έχει ήδη δοθεί η υπόσχεση τόσο από την κυβέρνηση Ζάεφ όσο και από δυτικές κυβερνήσεις ότι θα απαλλαγούν εάν υπερψηφίσουν τη συνταγματική αναθεώρηση.

Στο ίδιο μήκος κύματος και η κοινή ανακοίνωση της επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας ***Φεντερίκα Μογκερίνι*** και του Ευρωπαίου Επιτρόπου αρμόδιου για τη Διεύρυνση Γιοχάνες Χαν:

«*Είναι μια ιστορική ευκαιρία όχι μόνο για τη συμφιλίωση στην περιο-*

συνέχεια στη σελ. 4

Ερ. Δημ. (Λάμπρος Σταυρόπουλος): «*Διατυπώνεται ακόμα μια ανησυχία για το που πάει ο Συριζα, κάτι που εδράζεται σε μια αρνητική εμπειρία: τη διαπιστωμένη ταύτιση κόμματος-κυβέρνησης-, τα φαινόμενα κυβερνητισμού, την αποδυνάμωση των συλλογικών λειτουργιών, την αποξένωση από την κοινωνία κλπ. Τί έφταιξε τελικά;*»

Απ. Αρ. Μπαλτά: «*Μου μιλάτε για τη σχέση ανάμεσα σε τρία Κ: κοινωνία-κόμμα-κυβέρνηση. Για ένα κόμμα που ασκεί κυβερνητική εξουσία αυτές είναι σχέσεις που εμπλέκουν πολλούς παράγοντες και οι οποίες δεν διευθετήθηκαν με πλήρως ικανοποιητικό τρόπο ποτέ και πουθενά. Για να αρχίσουμε να προσεγγίζουμε μια σχετικώς επαρκή απάντηση απαιτείται να συζητήσουμε διεξοδικά –και αυτοκριτικά- την εμπειρία της διακυβέρνησης αυτά τα τρία χρόνια. Κατά το δυνατόν πλατιά και* ***κατά το δυνατόν δημόσια****. Γιατί πρόκειται για εμπειρία που δεν αφορά μόνον εμάς, αλλά ολόκληρο τον κόσμο. Και όπου, βέβαια,* ***μόνο εμείς μπορούμε να διεξαγάγουμε μια τέτοια συζήτηση με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας****. Για τις περισσότερες άλλες πολιτικές δυνάμεις αυτή δεν θα αποσκοπούσε στη βελτίωση της κοινωνίας και των σχέσεων μαζί της, αλλά στη στενά δική τους αναπαραγωγή. Τουλάχιστον αυτό που έχουμε δει μέχρι σήμερα*».

Ο θεωρητικός του Συριζα σε μεγάλα κέφια. Από την θεωρία στην πράξη. Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε. Η τεχνική του να μην λες τίποτα. Το άγιο Κόμμα στο απυρόβλητο, αφού «***αυτές είναι σχέσεις που εμπλέκουν πολλούς παράγοντες και οι οποίες δεν διευθετήθηκαν με πλήρως ικανοποιητικό τρόπο ποτέ και πουθενά***». Επομένως τι περιμένετε από εμάς, απαντά ο μέγιστος θεωρητικός Μπαλτάς. Έτσι βαφτίζουν οι κομμουνιστές θεωρητικοί την αφεντομουτσουνάρα τους στην κολυμπήθρα του Σιλωάμ. Βουτηγμένοι στα εξουσιαστικά σκατά μέχρι το λαιμό, τους φτύνει όλος ο κόσμος και ισχυρίζονται ότι απλά ψιχαλίζει.

Όσο για την αυτοκριτική ήταν είναι και θα είναι για τους κομμουνιστές ο αγαπημένος τους καραγκιοζμπερντές. Τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο. Αυτοκριτική, της αυτοκριτικής, ω αυτοκριτική, μέσω της οποίας αναγνωρίζεται το «λάθος» κάτι σαν την καθολική εξομολόγηση, η οποία εξασφαλίζει την ώρα ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης, Τσίπρας, αγιασμένο να είναι το όνομα του.

Έφερε στην κυβέρνηση την Μαριλίζα Ξενογιανακοπούλου για να προσφέρει τις υπηρεσίες της έχοντας ήδη ψηφίσει το πρώτο μνημόνιο, ενώ «κάποτε» ήταν υπεύθυνη και για τα οικονομικά του Πασοκ που αν θυμόμαστε καλά συμπεριλαμβάνεται στα παλαιά κόμματα που «έφαγαν» τα τραπεζικά δάνεια που χρωστούσαν. Ε, και τι έγινε λοιπόν, που είναι το πρόβλημα, γιατί τόση χολή;

Αφού βγήκαμε από τα μνημόνια, θα μείνουμε κωλημένοι (μην διορθώσει κανείς το ω θα γίνει χαμός…) στις παλιές διαχωριστικές γραμμές;

Έφερε επίσης την Μυρσίνη Ζορμπά από το εκσυγχρονιστικό Πασοκ. Ε, και ποιον θέλατε να φέρει πίσω τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να κουνάει τα χεράκια του και να τραγουδάει ρυθμικά Μπέλα Τσάο, Μπέλα Τσάο, τσάο, τσάο; Αφού δεν έρχεται το Πασοκ στον Συριζα θα πάει ο Συριζα να βρει ότι απολοιφάδι ξέμεινε και να του δώσει δουλειά. Έτσι χτίζονται οι πολιτικές συμμαχίες βρε όρνεα. Έτσι ανοίγει ο δρόμος προς την σοσιαλδημοκρατία βρε άσχετοι. Εδώ κινούνται ανοικτά προς την σοσιαλδημοκρατία κομμουνιστές κινηματίες, που φορούν τον φερετζέ της αναρχίας και μιλούν για δουλειά και προκοπή και κοινωνική ασφάλιση βρε καθυστερημένοι.

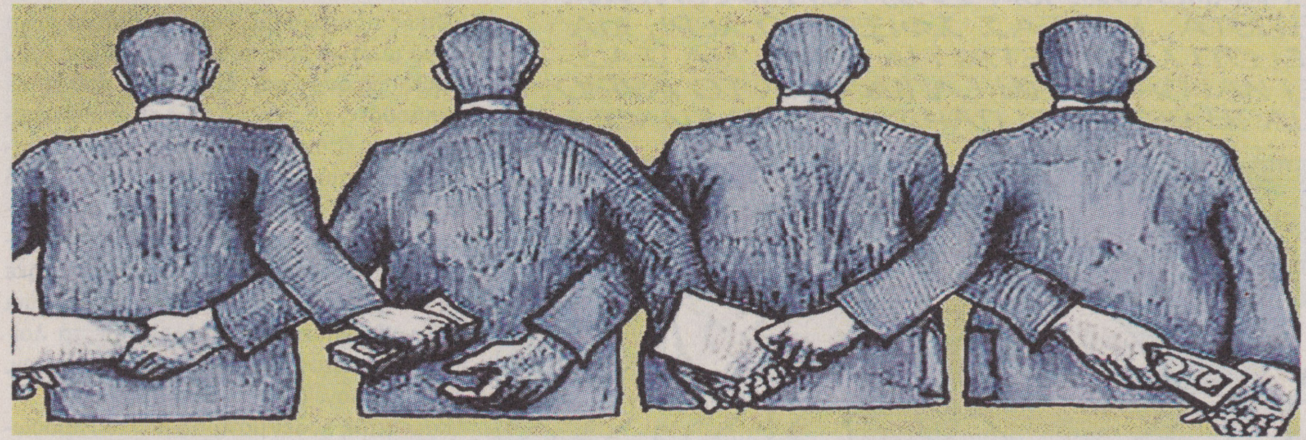
Έφερε και την καραμανλικιά Κατερίνα Παπακώστα, η οποία ψήφισε και αυτή μνημόνιο και την έχρισε υφυπουργό δημοσίας τάξεως. Ε, και τι έγινε ρε πολιτικοί στούρνοι, που δεν σκαμπάζετε γρυ από κομμουνιστική πολιτική;

Εδώ το καθεστώς Τσίπρα έχει ευλογήσει πολιτικά την Θεοδώρα Τζάκρη και δικαίως, γιατί είναι το μοναδικό μέλος του Κοινοβουλίου, που έχει επικυρώσει διά της ψήφου του και τα τρία Μνημόνια. Το πρώτο (2010) ως υφυπουργός στην κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου. Το δεύτερο (2012) επί κυβέρνησης Σαμαροβενιζέλων, πάλι ως βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και τέλος ψήφισε και το τρίτο Μνημόνιο του μεγάλου ηγέτη Αλέξη Τσίπρα, αυτήν τη φορά ως βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ.

Όλα για την εξουσία, με συνέπεια, ευθύνη, και προπάντων κομμουνιστική επαγρύπνηση μην ανέβει στο άλογο ο Κυριάκος. Φτου κακά, φτου κακά…

συνέχεια στη σελ. 4

ΠΟΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΠΟ;;;

«Στην πραγματικότητα υπάρχουν ελάχιστες, ίσως και καμία, σοσιαλιστικές ηγεσίες που δεν έχουν αναρριχηθεί σε τέτοια τριμμένα ζεστά καθίσματα. Σ' ένα λιγότερο άμεσα αντιληπτό επίπεδο, οι επιτυχημένοι επαναστάτες κληρονομούν και τα πληροφοριακά δίκτυα του παλιού κράτους: μερικές φορές λειτουργούς και πληροφοριοδότες, αλλά πάντοτε έγγραφα, φακέλους, αρχεία, νόμους, οικονομικά αρχεία, απογραφές, χάρτες, συμφωνίες, αλληλογραφία, υπομνήματα και ούτω καθ' εξής. Όπως συμβαίνει με το περίπλοκο σύστημα ηλεκτροδότησης σε κάθε μέγαρο, που ο ιδιοκτήτης το έχει βάλει στα πόδια, το κράτος περιμένει τον καινούργιο του ιδιοκτήτη που θα γυρίσει το διακόπτη για να βρει ξανά τον παλιό καλό εαυτό του. Δεν θα έπρεπε επομένως κανείς να εκπλήσσεται ιδιαίτερα αν οι επαναστατικές ηγεσίες συνειδητά ή ασυνείδητα, παίζουν τελικά τον ρόλο του μεγάλου γαιοκτήμονα».

Μπένεκτιτ Άντερσον,
Φαντασιακές Κοινότητες,
Στοχασμοί για τις απαρχές
και τη διάδοση του Εθνικισμού.

Είναι γνωστό ότι οι καταπιεσμένοι και εκμεταλλευόμενοι άνθρωποι από κάθε μορφής κυριαρχία, όσο και αν παραμένουν γονατισμένοι, όσο και αν βρίσκονται αλυσοδεμένοι από κάθε είδους εξαρτήσεις βρίσκουν τα μονοπάτια που οδηγούν στις μικρές και μεγάλες εξεγέρσεις.

όταν αφήνουμε να εννοηθεί ότι μπορούμε για λόγους τακτικής να υποστηρίζουμε, έστω, έμμεσα και δήθεν συγκυριακά ορισμένους απ' αυτούς, ώστε να αποκομίσουμε ορισμένα πολιτικά οφέλη;

Πώς θα συμβάλλουμε στην πραγματική σύγκρουση, όταν αδυνατούμε να κατανοήσουμε με ποιο τρόπο αυτή διακρίνεται από τον εναλλακτικό ακτιβισμό, που όχι μόνο είναι εύκολα αφομοιώσιμος, αλλά το κλειδί για την ένταξη κινηματικών δυνάμεων στο κομματικό παιχνίδι;

Έχουμε επανειλημμένα επιμείνει όσον αφορά τον ρόλο της κομμουνιστικής διαχείρισης των εξουσιαστικών υποθέσεων τόσο με αφορμή την διαχείριση των κρατικών υποθέσεων από τον Συριζα όσο και γενικότερα τονίζοντας την ιδιαίτερη ικανότητα χειρισμού ενός κοινωνικού χώρου με μια τεράστια παράδοση κοινωνικών συγκρούσεων και εξεγέρσεων.

Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα εδράζεται σε μια πείρα δεκαετιών και όχι βέβαια στην «βίαιη ωρίμανση» λόγω των συνθηκών της λεγόμενης κρίσης. Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα είναι αποτέλεσμα της πολύχρονης συμμετοχής στα εξουσιαστικά τεκταινόμενα, στην πολυετή κινηματική και αντιπολιτευτική υπόσταση της κομμουνιστικής αριστεράς.

Στην Κομμουνιστική Επιθεώρηση (Τεύχος: 2013, τεύχος 6) όπου περιλαμβάνεται κείμενο του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ με τον γενικό τίτλο «***Η Πορεία Αποκατάστασης του επαναστατικού χαρακτήρα του ΚΚΕ***» και συγκεκριμένα στο σημείο που αναφέρεται στην «***Στρατηγική του κόμματος την περίοδο 1973-1991***» διαβάζουμε:

των μονοπωλίων ντόπιων και ξένων και τη βελτίωση της θέσης των εργαζομένων».

Σαν να μην πέρασε μια ημέρα. Η μεταπολιτευτική στρατηγική της αριστεράς σ' όλο της το μεγαλείο. Βέβαια, αδυνατούμε να συλλάβουμε, πού ακριβώς είναι το «λάθος», τί ακριβώς δεν πέτυχε από τα παραπάνω η κομμουνιστική διαχείριση του Συριζα, τί απ' όλα αυτά δεν επικαλείται ακόμη και σήμερα.

Ας συνεχίσουμε όμως την εποικοδομητική ανάγνωση.

*«Πριν το 11ο Συνέδριο και συγκεκριμένα το 1980, στη βάση του Προγράμματος του 10ου Συνεδρίου, το ΚΚΕ έθεσε το στόχο οι εκλογές να οδηγήσουν στην απομάκρυνση της Δεξιάς από την κυβερνητική εξουσία, **την ανάδειξη δημοκρατικής κυβέρνησης για την προώθηση του προγράμματος της «πραγματικής αλλαγής»**, που κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορούσε να γίνει φάση περάσματος στους αντιιμπεριαλιστικούς αντιμονοπωλιακούς μετασχηματισμούς της δημοκρατίας του λαού, στην ενιαία επαναστατική διαδικασία μετάβασης στο σοσιαλισμό. **Το Κόμμα έκανε κριτική στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με κριτήριο τους στόχους αλλαγής, ενώ ταυτόχρονα το έκρινε γιατί δεν ήθελε τη συνεργασία με το ΚΚΕ στο κυβερνητικό επίπεδο και την σαμπόταρε στο μαζικό κίνημα**».*

Μιλάμε για θρίαμβο. Στις μέρες μας η κομμουνιστική διαχείριση του Συριζα εγκαλεί τα απομεινάρια του Πασοκ που δεν θέλουν να συγκυβερνήσουν με στόχο την προώθηση του προγράμματος «πραγματικής αλλαγής». Δηλαδή ο Συριζα κάνει κριτική, έχοντας αναλάβει την κυβέρνηση, στο Πασοκ με στόχο την «πρόοδο» ενάντια στην «συντήρηση» που εκπροσωπεί ο Μητσοτάκης.

Και οι «σύντροφοι» σε μια πραγματική κρίση ειλικρίνειας συνεχίζουν:

«Η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το Μάη του 1988, ένα χρόνο μετά από το 12ο Συνέδριο, υπογράμμιζε (σελίδα 106 της έκδοσης «Από το 12ο ως το 13ο Συνέδριο του ΚΚΕ») ότι το Κόμμα έπρεπε «να βάλει στο κέντρο της τακτικής του την ανάγκη ν' αποκλειστούν οι αυτοδύναμες λύσεις τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της ΝΔ, να έχει στόχο του ν' αναδειχτεί πιο ισχυρό το ΚΚΕ και, ευρύτερα, πιο ισχυρή συνασπισμένη Αριστερά». Αναφερόταν στην ίδια Ολομέλεια ότι «ένα ισχυρό ΚΚΕ και μια συνασπισμένη Αριστερά αποτελούν τη μόνη διέξοδο για τα συμφέροντα του λαού και της χώρας και ως δύναμη μάχης και ριζοσπαστικής

«Στην πραγματικότητα υπάρχουν ελάχιστες, ίσως και καμία, σοσιαλιστικές ηγεσίες που δεν έχουν αναρριχηθεί σε τέτοια τριμμένα ζεστά καθίσματα. Σ' ένα λιγότερο άμεσα αντιληπτό επίπεδο, οι επιτυχημένοι επαναστάτες κληρονομούν και τα πληροφοριακά δίκτυα του παλιού κράτους: μερικές φορές λειτουργούς και πληροφοριοδότες, αλλά πάντοτε έγγραφα, φακέλους, αρχεία, νόμους, οικονομικά αρχεία, απογραφές, χάρτες, συμφωνίες, αλληλογραφία, υπομνήματα και ούτω καθ' εξής. Όπως συμβαίνει με το περίπλοκο σύστημα ηλεκτροδότησης σε κάθε μέγαρο, που ο ιδιοκτήτης το έχει βάλει στα πόδια, το κράτος περιμένει τον καινούργιο του ιδιοκτήτη που θα γυρίσει το διακόπτη για να βρει ξανά τον παλιό καλό εαυτό του. Δεν θα έπρεπε επομένως κανείς να εκπλήσσεται ιδιαίτερα αν οι επαναστατικές ηγεσίες συνειδητά ή ασυνείδητα, παίζουν τελικά τον ρόλο του μεγάλου γαιοκτήμονα».

Μπένεκτιτ Άντερσον,
Φαντασιακές Κοινότητες,
Στοχασμοί για τις απαρχές
και τη διάδοση του Εθνικισμού.

Είναι γνωστό ότι οι καταπιεσμένοι και εκμεταλλευόμενοι άνθρωποι από κάθε μορφής κυριαρχία, όσο και αν παραμένουν γονατισμένοι, όσο και αν βρίσκονται αλυσοδεμένοι από κάθε είδους εξαρτήσεις βρίσκουν τα μονοπάτια που οδηγούν στις μικρές και μεγάλες εξεγέρσεις.

Αυτό το γεγονός, όμως, δεν είναι αρκετό.

Πολλές φορές μια αποτυχημένη εξέγερση είναι χειρότερη από μια κοινωνική σύγκρουση χαμηλότερης μεν έντασης, αλλά καθαρότερης στα χαρακτηριστικά της. Δυστυχώς, η ορμή και ο πόθος για άμεση σύγκρουση των καλοπροαίρετων τουλάχιστον από τους συμμετέχοντες σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν οδηγούν στη λήψη εκείνων των αποφάσεων, που τουλάχιστον για τους αναρχικούς πρώτα απ' όλα εξασφαλίζουν τον μη εκφυλισμό, σ' όποιο βαθμό, των ιδεών τους.

Ο Ερρίκο Μαλατέστα υποστήριζε ότι δεν αρκεί να επιθυμούμε κάτι, αλλά αν θέλουμε να το αποκτήσουμε θα πρέπει οπωσδήποτε να χρησιμοποιήσουμε τα κατάλληλα μέσα, τα μέσα εκείνα, που αναγκαστικά απορρέουν από τους στόχους, που επιδιώκουμε και από τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αγωνιζόμαστε. Έτσι, αν σφάλουμε στην επιλογή των μέσων, όχι μόνο δεν θα φτάσουμε στον

όταν αφήνουμε να εννοηθεί ότι μπορούμε για λόγους τακτικής να υποστηρίζουμε, έστω, έμμεσα και δήθεν συγκυριακά ορισμένους απ' αυτούς, ώστε να αποκομίσουμε ορισμένα πολιτικά οφέλη;

Πώς θα συμβάλλουμε στην πραγματική σύγκρουση, όταν αδυνατούμε να κατανοήσουμε με ποιο τρόπο αυτή διακρίνεται από τον εναλλακτικό ακτιβισμό, που όχι μόνο είναι εύκολα αφομοιώσιμος, αλλά το κλειδί για την ένταξη κινηματικών δυνάμεων στο κομματικό παιχνίδι;

Έχουμε επανειλημμένα επιμείνει όσον αφορά τον ρόλο της κομμουνιστικής διαχείρισης των εξουσιαστικών υποθέσεων τόσο με αφορμή την διαχείριση των κρατικών υποθέσεων από τον Συριζα όσο και γενικότερα τονίζοντας την ιδιαίτερη ικανότητα χειρισμού ενός κοινωνικού χώρου με μια τεράστια παράδοση κοινωνικών συγκρούσεων και εξεγέρσεων.

Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα εδράζεται σε μια πείρα δεκαετιών και όχι βέβαια στην «βίαιη ωρίμανση» λόγω των συνθηκών της λεγόμενης κρίσης. Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα είναι αποτέλεσμα της πολύχρονης συμμετοχής στα εξουσιαστικά τεκταινόμενα, στην πολυετή κινηματική και αντιπολιτευτική υπόσταση της κομμουνιστικής αριστεράς.

Στην Κομμουνιστική Επιθεώρηση (Τεύχος: 2013, τεύχος 6) όπου περιλαμβάνεται κείμενο του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ με τον γενικό τίτλο ***«Η Πορεία Αποκατάστασης του επαναστατικού χαρακτήρα του ΚΚΕ»*** και συγκεκριμένα στο σημείο που αναφέρεται στην ***«Στρατηγική του κόμματος την περίοδο 1973-1991»*** διαβάζουμε:

«Δεν προτεινόταν (στο 10ο Συνέδριο το 1978) κάποια συγκεκριμένη μορφή συμπαράταξης των αντιιμπεριαλιστικών αντιμονοπωλιακών πολιτικών δυνάμεων, αλλά τονιζόταν ότι μπορούσε ν' αξιοποιηθεί η πείρα του Λαϊκού Μετώπου, του ΕΑΜ, της ΕΔΑ και μερικότερων συνεργασιών στην προδικτατορική περίοδο. Πρόκειται στην ουσία για σχήματα πολιτικής συνεργασίας που καταργούν την ιδεολογική και πολιτική αυτοτέλεια του Κόμματος, όπως άλλωστε συνέβη με την περίπτωση της ΕΔΑ και της ίδρυσης του «Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου». Είναι φανερό ότι δεν είχε εκτιμηθεί αντικειμενικά η πείρα της ΕΔΑ και πάνω και σ' αυτήν την αδυναμία έγινε παρέκκλιση με την ίδρυση του "Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου" [...] Παράλληλα με τη συμμαχία των αντιιμπεριαλιστικών και αντιμονοπωλιακών δυνάμεων επιδιωκόταν η συνεργασία και κατά συνέπεια η κυβέρνηση των

«Πριν το 11ο Συνέδριο και συγκεκριμένα το 1980, στη βάση του Προγράμματος του 10ου Συνεδρίου, το ΚΚΕ έθεσε το στόχο οι εκλογές να οδηγήσουν στην απομάκρυνση της Δεξιάς από την κυβερνητική εξουσία, ***την ανάδειξη δημοκρατικής κυβέρνησης για την προώθηση του προγράμματος της «πραγματικής αλλαγής»****, που κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορούσε να γίνει φάση περάσματος στους αντιιμπεριαλιστικούς αντιμονοπωλιακούς μετασχηματισμούς της δημοκρατίας του λαού, στην ενιαία επαναστατική διαδικασία μετάβασης στο σοσιαλισμό.* ***Το Κόμμα έκανε κριτική στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με κριτήριο τους στόχους αλλαγής, ενώ ταυτόχρονα το έκρινε γιατί δεν ήθελε τη συνεργασία με το ΚΚΕ στο κυβερνητικό επίπεδο και την σαμπόταρε στο μαζικό κίνημα****».*

Μιλάμε για θρίαμβο. Στις μέρες μας η κομμουνιστική διαχείριση του Συριζα εγκαλεί τα απομεινάρια του Πασοκ που δεν θέλουν να συγκυβερνήσουν με στόχο την προώθηση του προγράμματος «πραγματικής αλλαγής». Δηλαδή ο Συριζα κάνει κριτική, έχοντας αναλάβει την κυβέρνηση, στο Πασοκ με στόχο την «πρόοδο» ενάντια στην «συντήρηση» που εκπροσωπεί ο Μητσοτάκης.

Και οι «σύντροφοι» σε μια πραγματική κρίση ειλικρίνειας συνεχίζουν:

«Η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το Μάη του 1988, ένα χρόνο μετά από το 12ο Συνέδριο, υπογράμμιζε (σελίδα 106 της έκδοσης «Από το 12ο ως το 13ο Συνέδριο του ΚΚΕ») ότι το Κόμμα έπρεπε «να βάλει στο κέντρο της τακτικής του την ανάγκη ν' αποκλειστούν οι αυτοδύναμες λύσεις τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της ΝΔ, να έχει στόχο του ν' αναδειχτεί πιο ισχυρό το ΚΚΕ και, ευρύτερα, πιο ισχυρή συνασπισμένη Αριστερά». Αναφερόταν στην ίδια Ολομέλεια ότι «ένα ισχυρό ΚΚΕ και μια συνασπισμένη Αριστερά αποτελούν τη μόνη διέξοδο για τα συμφέροντα του λαού και της χώρας και ως δύναμη μάχης και ριζοσπαστικής αντιπολίτευσης και ***ως δύναμη που μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση, στη βάση προγράμματος, ακόμα και κυβερνητικών λύσεων, που θα ξεπερνάνε τα πλαίσια του δικομματισμού»****».*

Εδώ μιλάμε, τουλάχιστον, για προφητεία.

Το πράγματι συγκλονιστικό αυτό κείμενο του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ κλείνει μεταξύ άλλων με τις εξής «εκτιμήσεις»:

«1. ***Η συμμετοχή και στήριξη των δύο κυβερνήσεων του 1989-1990 από τυπική πλευρά δεν αποτελεί παραβίαση του Προγράμματος του Κόμματος, δεδομένου ότι στη γενικότητά της ήταν ενταγμένη στη λογική συνεργασίας και με αστικές πολιτικές δυνάμεις****. Εκφραζόταν ακόμα και η αντίληψη ότι, όταν το αστικό πολιτικό σύστημα δυσκολεύεται να εξασφαλίσει σταθερή αστική κυβέρνηση κι επομένως εμφανίζεται ένα είδος αστάθειας, που έχουν διαπαιδαγωγήσει το λαό να την φοβάται αντί να την αξιοποιεί, τότε δεν είναι θέμα αρχής το Κόμ-*

θα γυρίσει το διακόπτη για να βρει ξανά τον παλιό καλό εαυτό του. Δεν θα έπρεπε επομένως κανείς να εκπλήσσεται ιδιαίτερα αν οι επαναστατικές ηγεσίες συνειδητά ή ασυνείδητα, παίζουν τελικά τον ρόλο του μεγάλου γαιοκτήμονα».

Μπένεκτιτ Άντερσον,
Φαντασιακές Κοινότητες,
Στοχασμοί για τις απαρχές
και τη διάδοση του Εθνικισμού.

Είναι γνωστό ότι οι καταπιεσμένοι και εκμεταλλευόμενοι άνθρωποι από κάθε μορφής κυριαρχία, όσο και αν παραμένουν γονατισμένοι, όσο και αν βρίσκονται αλυσοδεμένοι από κάθε είδους εξαρτήσεις βρίσκουν τα μονοπάτια που οδηγούν στις μικρές και μεγάλες εξεγέρσεις.

Αυτό το γεγονός, όμως, δεν είναι αρκετό.

Πολλές φορές μια αποτυχημένη εξέγερση είναι χειρότερη από μια κοινωνική σύγκρουση χαμηλότερης μεν έντασης, αλλά καθαρότερης στα χαρακτηριστικά της. Δυστυχώς, η ορμή και ο πόθος για άμεση σύγκρουση των καλοπροαίρετων τουλάχιστον από τους συμμετέχοντες σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν οδηγούν στη λήψη εκείνων των αποφάσεων, που τουλάχιστον για τους αναρχικούς πρώτα απ' όλα εξασφαλίζουν τον μη εκφυλισμό, σ' όποιο βαθμό, των ιδεών τους.

Ο Ερρίκο Μαλατέστα υποστήριζε ότι δεν αρκεί να επιθυμούμε κάτι, αλλά αν θέλουμε να το αποκτήσουμε θα πρέπει οπωσδήποτε να χρησιμοποιήσουμε τα κατάλληλα μέσα, τα μέσα εκείνα, που αναγκαστικά απορρέουν από τους στόχους, που επιδιώκουμε και από τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αγωνιζόμαστε. Έτσι, αν σφάλουμε στην επιλογή των μέσων, όχι μόνο δεν θα φτάσουμε στον επιδιωκόμενο στόχο, αλλά θα απομακρυνθούμε περισσότερο απ' αυτόν. *«Όποιος βγαίνει στον δρόμο»*, έγραφε, *«και παίρνει λάθος μονοπάτι, δεν φτάνει εκεί που θέλει, αλλά εκεί που τον πάει το μονοπάτι που πήρε».*

Πώς, λοιπόν, θα συγκρουστούμε λόγου χάρη με τα κόμματα και κάθε εξουσιαστική λογική, που απορρέει από την συγκρότηση, την λειτουργία και την επιβολή τους εάν άμεσα ή έμμεσα κάνουμε πολιτική;

Πώς θα συμβάλλουμε στην απεξάρτηση ολοένα και περισσότερο ανθρώπων από την αυταπάτη ότι οι κομματικοί σχηματισμοί δεν διαφέρουν ουσιαστικά μεταξύ τους, υποθέσεων από τον Συριζα όσο και γενικότερα τονίζοντας την ιδιαίτερη ικανότητα χειρισμού ενός κοινωνικού χώρου με μια τεράστια παράδοση κοινωνικών συγκρούσεων και εξεγέρσεων.

Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα εδράζεται σε μια πείρα δεκαετιών και όχι βέβαια στην «βίαιη ωρίμανση» λόγω των συνθηκών της λεγόμενης κρίσης. Αυτή ακριβώς η διαχειριστική ικανότητα είναι αποτέλεσμα της πολύχρονης συμμετοχής στα εξουσιαστικά τεκταινόμενα, στην πολυετή κινηματική και αντιπολιτευτική υπόσταση της κομμουνιστικής αριστεράς.

Στην Κομμουνιστική Επιθεώρηση (Τεύχος: 2013, τεύχος 6) όπου περιλαμβάνεται κείμενο του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ με τον γενικό τίτλο ***«Η Πορεία Αποκατάστασης του επαναστατικού χαρακτήρα του ΚΚΕ»*** και συγκεκριμένα στο σημείο που αναφέρεται στην ***«Στρατηγική του κόμματος την περίοδο 1973-1991»*** διαβάζουμε:

«Δεν προτεινόταν (στο 10ο Συνέδριο το 1978) κάποια συγκεκριμένη μορφή συμπαράταξης των αντιιμπεριαλιστικών αντιμονοπωλιακών πολιτικών δυνάμεων, αλλά τονιζόταν ότι μπορούσε ν' αξιοποιηθεί η πείρα του Λαϊκού Μετώπου, του ΕΑΜ, της ΕΔΑ και μερικότερων συνεργασιών στην προδικτατορική περίοδο. Πρόκειται στην ουσία για σχήματα πολιτικής συνεργασίας που καταργούν την ιδεολογική και πολιτική αυτοτέλεια του Κόμματος, όπως άλλωστε συνέβη με την περίπτωση της ΕΔΑ και της ίδρυσης του «Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου». Είναι φανερό ότι δεν είχε εκτιμηθεί αντικειμενικά η πείρα της ΕΔΑ και πάνω και σ' αυτήν την αδυναμία έγινε παρέκκλιση με την ίδρυση του "Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου" [...] *Παράλληλα με τη συμμαχία των αντιιμπεριαλιστικών και αντιμονοπωλιακών δυνάμεων επιδιωκόταν η συνεργασία και κατά συνέπεια η κυβέρνηση των δημοκρατικών δυνάμεων για την άμεση λύση δημοκρατικών προβλημάτων όπως: Η αντίθεση με το κράτος και παρακράτος της Δεξιάς, η φασιστική δράση, το αυταρχικό καθεστώς, και μια σειρά άλλες πλευρές της ΝΔ. Προτεινόταν συνεργασία για την αφαίρεση της εξουσίας από τη Δεξιά στη βάση ενός προγράμματος που προωθούσε, στο βαθμό που αυτό ήταν δυνατό, την εφαρμογή ανεξάρτητης εθνικής πολιτικής ειρήνης και συνεργασίας με κράτη και λαούς, τη διάλυση του παρακράτους και την αποφασιστική αντιμετώπιση της φασιστικής δράσης, τον εκδημοκρατισμό της δημόσιας ζωής, τον περιορισμό της ασυδοσίας* προώθηση του προγράμματος «πραγματικής αλλαγής». Δηλαδή ο Συριζα κάνει κριτική, έχοντας αναλάβει την κυβέρνηση, στο Πασοκ με στόχο την «πρόοδο» ενάντια στην «συντήρηση» που εκπροσωπεί ο Μητσοτάκης.

Και οι «σύντροφοι» σε μια πραγματική κρίση ειλικρινείας συνεχίζουν:

*«Η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το Μάη του 1988, ένα χρόνο μετά από το 12ο Συνέδριο, υπογράμμιζε (σελίδα 106 της έκδοσης «Από το 12ο ως το 13ο Συνέδριο του ΚΚΕ») ότι το Κόμμα έπρεπε «να βάλει στο κέντρο της τακτικής του την ανάγκη ν' αποκλειστούν οι αυτοδύναμες λύσεις τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της ΝΔ, να έχει στόχο του ν' αναδειχτεί πιο ισχυρό το ΚΚΕ και, ευρύτερα, πιο ισχυρή συνασπισμένη Αριστερά». Αναφερόταν στην ίδια Ολομέλεια ότι «ένα ισχυρό ΚΚΕ και μια συνασπισμένη Αριστερά αποτελούν τη μόνη διέξοδο για τα συμφέροντα του λαού και της χώρας και ως δύναμη μάχης και ριζοσπαστικής αντιπολίτευσης και **ως δύναμη που μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση, στη βάση προγράμματος, ακόμα και κυβερνητικών λύσεων, που θα ξεπερνάνε τα πλαίσια του δικομματισμού»».***

Εδώ μιλάμε, τουλάχιστον, για προφητεία.

Το πράγματι συγκλονιστικό αυτό κείμενο του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ κλείνει μεταξύ άλλων με τις εξής «εκτιμήσεις»:

*«1. **Η συμμετοχή και στήριξη των δύο κυβερνήσεων του 1989-1990 από τυπική πλευρά δεν αποτελεί παραβίαση του Προγράμματος του Κόμματος, δεδομένου ότι στη γενικότητά της ήταν ενταγμένη στη λογική συνεργασίας και με αστικές πολιτικές δυνάμεις**. Εκφραζόταν ακόμα και η αντίληψη ότι, όταν το αστικό πολιτικό σύστημα δυσκολεύεται να εξασφαλίσει σταθερή αστική κυβέρνηση κι επομένως εμφανίζεται ένα είδος αστάθειας, που έχουν διαπαιδαγωγήσει το λαό να την φοβάται αντί να την αξιοποιεί, τότε δεν είναι θέμα αρχής το Κόμμα **να μετέχει ή να στηρίζει κυβέρνηση για τη σταθεροποίηση**, που θα εξασφάλιζε βελτίωση της θέσης του. Για πολλά χρόνια μετά από το 1974, κεντρικό πολιτικό αίτημα αποτέλεσε η διεκδίκηση της απλής αναλογικής όχι μόνο ως εκλογικό σύστημα που εξισώνει για όλα τα κόμματα τις προϋποθέσεις για την εκλογή βουλευτή, αλλά και ως σύστημα που μπορούσε να στερήσει από την αστική τάξη τη δυνατότητα μονοκομματικής κυβέρνησης, ως κλειδί για πολιτική συνεργασία, **για την ανάδειξη του ΚΚΕ σε ρυθμιστή στο σχηματισμό κυβέρνησης*** [...] *3. Ως επακόλουθο*

συνέχεια στη σελ. 5

συνέχεια από τη σελ. 2

Συντάξεις ή χανόμεθα

Το νέο εθνικό αφήγημα της λαοφίλητης κυβέρνησης για τη Νέα Ελλάδα το γνωρίζουμε όλοι δα: είναι η «διάσωση των συντάξεων από τα νύχια των δανειστών», τις περικοπές των οποίων ψήφισαν οι ίδιοι, όχι μία αλλά δύο φορές, το 2015 και το 2018.

Τώρα, όμως, τους βλέπετε; Έτοιμοι να πέσουν στη φωτιά για την σύνταξη του παππούλη και της γιαγιάκας.

«Θα πείσουν τους δανειστές;», «Ακλόνητα τα επιχειρήματα του οικονομικού επιτελείου. Ως το 2030-40 θα έχει αποδημήσει η παλιά φουρνιά» συνταξιούχων κ.λπ., κ.λπ. Με πάνω από 2.700.000 συνταξιούχους και άλλους τόσους, που εξαρτώνται από το εισοδηματικό κύκλωμα των συντάξεων, από τα παιδιά και τα εγγόνια που ρημάζουν την πενιχρή σύνταξη ως τα γηροκομεία και τις οικιακές βοηθούς, το ζήτημα καταντά σοβαρότερο από τα ελληνοτουρκικά.

Σε μια γερασμένη χώρα στην οποία ακόμα

και οι περισσότεροι νέοι έχουν νοοτροπία 80ρη, πόσο ξεμωραμένος πρέπει να είναι κάποιος για να ελπίζει σε σύνταξη, όταν έχουν εγκαταλείψει τη χώρα 700.000 (και βάλε...) άνθρωποι για να εργαστούν έξω και συνεχίζουν να μεταναστεύουν με ακόμα μεγαλύτερους ρυθμούς;

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχει κανένας, ειδικός και μη, που να διαφωνεί πως μέσω του συστήματος της «υποχρεωτικής ασφάλισης», το ελλαδικό κράτος, μεταπολεμικά, απομύζησε και σπατάλησε, με περισσότερο ή λιγότερο νομότυπους τρόπους, τους κόπους των υπηκόων του με την κρατική υπόσχεση για «αξιοπρεπή γηρατειά».

Κυριολεκτικά, η μεταπολεμική πολιτική και οικονομική συνθήκη, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, θα ήταν εντελώς διαφορετική χωρίς αυτή την παραμυθία.

Και η κατάρρευση του μύθου αυτού ξεκινά ακριβώς τη στιγμή, που κλήθηκε το κράτος να υλοποιήσει την υπόσχεσή του: με το πρώτο μαζικό κύμα συνταξιοδοτήσεων, στη δεκαετία του '80.

Με κάποιο μαγικό τρόπο, που λέτε λοιπόν, άδειασαν τα ασφαλιστικά ταμεία και όταν κάποια στιγμή οι «φέρτε πίσω τα κλεμμέ-

βγάζουν σύνταξη με τον νέο τρόπο υπολογισμού –είτε πρόκειται για σύνταξη γήρατος είτε για σύνταξη χηρείας ή αναπηρίας– μόλις 3 ή 4 καταφέρνουν να «σπάσουν» το φράγμα των 1.000 ευρώ τον μήνα, ενώ η μέση νέα σύνταξη με τον νέο τρόπο υπολογισμού έχει «βουλιάξει» στα 460 ευρώ.

Ασφαλώς τίποτα δεν είναι δωρεάν και έτσι η σχεδιαζόμενη αναστολή των περικοπών συνοδεύεται από ισόποσες περικοπές άλλων δημόσιων δαπανών (μεταβιβάσεις και φοροαπαλλαγές), ώστε να ξεπεραστεί ο στόχος της επίτευξης του θηριώδους πλεονάσματος ύψους 3,5%.

Και ενώ η παράταξη του Τσίπρα προσπαθεί, τουλάχιστον, να αναβάλλει το μέτρο, ώστε να μην συμπέσει με την προεκλογική περίοδο ή ακόμα καλύτερα να το χρεωθεί η ΝΔ, η παράταξη του Μητσοτάκη, που ψήφισε και εκείνη την μείωση το 2015, κατηγορεί την κυβέρνηση ότι μειώνει τις συντάξεις ενώ εύχεται η περικοπή να γίνει αμέσως, από 1/1/2019 για τα αντίστοιχα πολιτικά οφέλη. Παράνοια.

Στην μεταμνημονιακή εποχή έχουν βεβαίως νομοθετηθεί και νέες μειώσεις από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 –τον πολυετή κρα-

Όπως σημειώσαμε και παραπάνω, είναι κοινό μυστικό, πως από τις συντάξεις ζουν πολύ περισσότεροι άνθρωποι, καθώς οι παππούδες, με το καλό ή με το άγριο «τσοντάρουν» στον οικογενειακό προϋπολογισμό των παιδιών ένα σεβαστό μέρος από τις απολαβές τους. Η αναπάντεχη, στα πρώτα χρόνια της κρίσης, φτωχοποίηση της μέσης ελληνικής οικογένειας αντιμετωπίστηκε ως ένα βαθμό με αυτό τον τρόπο, εν γνώσει των κυβερνήσεων, παράλληλα με τα λοιπά υποχρεωτικά καθήκοντα των γερόντων, όπως το babysitting, τα θελήματα κλπ.

Και επειδή ουδέν μονιμότερον του προσωρινού, η σύνταξη θεωρείται αναπόσπαστο έσοδο για πάρα πολλά νοικοκυριά, διαιωνίζοντας, εκτός των άλλων, τον πατροπαράδοτο υπερπροστατευτισμό προς τα νεότερα μέλη των οικογενειών.

Απεσταλμένος της Διαδρομής στις Βρυξέλλες μάς μετέφερε πως οι ξεδιάντροποι από το οικονομικό επιτελείο του Γιούκλιντ Τσεκελώτου χρησιμοποίησαν αυτό ακριβώς το επιχείρημα για να πειστούν οι «Θεσμοί» για την (ελληνική) αναγκαιότητα να μην περικοπούν εκ νέου οι συντάξεις. Οι πρωθυπουργοί των πρώην ανατολικών χωρών και μελών της ΕΕ (η μέση σύνταξη δεν ξεπερνά εκεί τα 150-200 ευρώ) τους κοίταξαν καλά-καλά και κάποιος είπε: «*Ωραία, άρα πρέπει να περικοπούν αμέσως διότι παραδέχεστε πως περισσεύουν στους συνταξιούχους και εσείς φροντίστε να φτιάξετε αποτελεσματικό κράτος πρόνοιας ώστε να αναπληρώσετε όσες περισσότερες από τις απώλειες*».

Βέβαια, το να σχεδιάσεις και να υλοποιήσεις κράτος πρόνοιας και μάλιστα αποτελεσματικό, είναι μια κουβέντα και επιπλέον απαιτεί πολύ χρόνο. Ενώ τώρα έχουμε τη λύση...

Φανταστείτε, λοιπόν, τι δράματα έχουμε να ζήσουμε με μια ενδεχόμενη βίαιη περικοπή της προσωπικής διαφοράς και πόσο θα επηρεαστούν κρίσιμοι μακροοικονομικοί δείκτες, όπως της ανεργίας και της κατανά-

συνέχεια από τη σελ. 2 - **ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ**

χή, αλλά και για να προχωρήσει με αποφασιστικό τρόπο η χώρα στον δρόμο της ένταξής της στην ΕΕ».

Συγκινητική, πράγματι, αυτή η επίδειξη σεβασμού στο δικαίωμα «αυτοπροσδιορισμού».

Την ίδια στιγμή οι σερβικές ένοπλες δυνάμεις βρίσκονται σε ετοιμότητα εξ αιτίας του Κοσσόβου και ο πρώην πρωθυπουργός της Ρωσίας, πρώην επικεφαλής της FSB, στενός συνεργάτης του Β. Πούτιν και επικεφαλής της «*Ορθόδοξης Αυτοκρατορικής Εταιρείας της Παλαιστίνης*», **Σεργκέι Στεπάσιν** δηλώνει σε συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό ***Der Spiegel*** ότι ***«Ο Άθως δεν θα έπρεπε να απασχολεί καθόλου την Ελλάδα. Θα έπρεπε να είναι ουσιαστικά ανεξάρ-***

πούλη και της γιαγιάκας.

«Θα πείσουν τους δανειστές;», «Ακλόνητα τα επιχειρήματα του οικονομικού επιτελείου. Ως το 2030-40 θα έχει αποδημήσει η παλιά φουρνιά» συνταξιούχων κ.λπ., κ.λπ. Με πάνω από 2.700.000 συνταξιούχους και άλλους τόσους, που εξαρτώνται από το εισοδηματικό κύκλωμα των συντάξεων, από τα παιδιά και τα εγγόνια που ρημάζουν την πενιχρή σύνταξη ως τα γηροκομεία και τις οικιακές βοηθούς, το ζήτημα καταντά σοβαρότερο από τα ελληνοτουρκικά.

Σε μια γερασμένη χώρα στην οποία ακόμα και οι περισσότεροι νέοι έχουν νοοτροπία 80ρη, πόσο ξεμωραμένος πρέπει να είναι κάποιος για να ελπίζει σε σύνταξη, όταν έχουν εγκαταλείψει τη χώρα 700.000 (και βάλε...) άνθρωποι για να εργαστούν έξω και συνεχίζουν να μεταναστεύουν με ακόμα μεγαλύτερους ρυθμούς;

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχει κανένας, ειδικός και μη, που να διαφωνεί πως μέσω του συστήματος της «υποχρεωτικής ασφάλισης», το ελλαδικό κράτος, μεταπολεμικά, απομύζησε και σπατάλησε, με περισσότερο ή λιγότερο νομότυπους τρόπους, τους κόπους των υπηκόων του με την κρατική υπόσχεση για «αξιοπρεπή γηρατειά».

Κυριολεκτικά, η μεταπολεμική πολιτική και οικονομική συνθήκη, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, θα ήταν εντελώς διαφορετική χωρίς αυτή την παραμυθία.

Και η κατάρρευση του μύθου αυτού ξεκινά ακριβώς τη στιγμή, που κλήθηκε το κράτος να υλοποιήσει την υπόσχεσή του: με το πρώτο μαζικό κύμα συνταξιοδοτήσεων, στη δεκαετία του '80.

Με κάποιο μαγικό τρόπο, που λέτε λοιπόν, άδειασαν τα ασφαλιστικά ταμεία και όταν κάποια στιγμή οι «φέρτε πίσω τα κλεμμένα» έγιναν με τη σειρά τους υπουργοί και πρωθυπουργοί, σκέφτηκαν να τετραγωνίσουν τον κύκλο. Να ψηφίσουν νέες περικοπές για τους «παλιούς» συνταξιούχους, αλλά να μην τις εφαρμόσουν οι ίδιοι και να τρελάνουν στις ασφαλιστικές εισφορές τους νυν εργαζομένους, που με χαμηλότερους μισθούς θα πρέπει να συντηρούν τις κατά πολύ υψηλότερες συντάξεις, σύμφωνα με το «αναδιανεμητικό» ασφαλιστικό μοντέλο. Η λέξη «ασφάλεια» και «ασφαλιστικό» είναι ένας άθλιος ευφημισμός για την, κατ' ουσίαν, διπλή φορολογία των κορόιδων.

Έτσι, κλωτσώντας το τενεκεδάκι, όπως λένε και οι αγγλοσάξωνες, φτάσαμε στην νομοθετημένη ημερομηνία, που θα πρέπει να εφαρμοστεί και το τελευταίο σκέλος του νόμου, που φέρει το όνομα του

βγάζουν σύνταξη με τον νέο τρόπο υπολογισμού –είτε πρόκειται για σύνταξη γήρατος είτε για σύνταξη χηρείας ή αναπηρίας– μόλις 3 ή 4 καταφέρνουν να «σπάσουν» το φράγμα των 1.000 ευρώ τον μήνα, ενώ η μέση νέα σύνταξη με τον νέο τρόπο υπολογισμού έχει «βουλιάξει» στα 460 ευρώ.

Ασφαλώς τίποτα δεν είναι δωρεάν και έτσι η σχεδιαζόμενη αναστολή των περικοπών συνοδεύεται από ισόποσες περικοπές άλλων δημόσιων δαπανών (μεταβιβάσεις και φοροαπαλλαγές), ώστε να ξεπεραστεί ο στόχος της επίτευξης του θηριώδους πλεονάσματος ύψους 3,5%.

Και ενώ η παράταξη του Τσίπρα προσπαθεί, τουλάχιστον, να αναβάλλει το μέτρο, ώστε να μην συμπέσει με την προεκλογική περίοδο ή ακόμα καλύτερα να το χρεωθεί η ΝΔ, η παράταξη του Μητσοτάκη, που ψήφισε και εκείνη την μείωση το 2015, κατηγορεί την κυβέρνηση ότι μειώνει τις συντάξεις ενώ εύχεται η περικοπή να γίνει αμέσως, από 1/1/2019 για τα αντίστοιχα πολιτικά οφέλη. Παράνοια.

Στην μεταμνημονιακή εποχή έχουν βεβαίως νομοθετηθεί και νέες μειώσεις από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 –τον πολυετή κρατικό προϋπολογισμό–.

Από το γενικότερο χαμό με τις συντάξεις φρόντισαν να επωφεληθούν και οι λεγόμενες συνταξιουχικές ομοσπονδίες και σωματεία, που τα περισσότερα πρόσκεινται στο κόμμα των υπερηλίκων, το ΚΚΕ. Όλο και κάπου τους έχετε δει. Είναι κάτι κοτσονάτοι γέροι που κάθε 2-3 χρόνια διαδηλώνουν κραδαίνοντας πότε πεντάευρα και πότε κουλούρια για να διαμαρτυρηθούν. Με «αλλεπάλληλες παρεμβάσεις» πέτυχαν να ενσωματώσουν στο νομοσχέδιο Κατρούγκαλου και μια μικρούλα και γλυκούλα λαϊκή μείωση υπέρ των σωματείων, της τάξης των 50 λεπτών από όοοοοοοοολες τις κύριες συντάξεις. Στην πορεία, ο υπουργός άλλαξε γνώμη και μείωσε την «λαϊκή εισφορά» στα 20 λεπτά και δος του θρήνο ο Ριζοσπάστης

των κορερνήσεων, παράλληλα με τα κοιπά υποχρεωτικά καθήκοντα των γερόντων, όπως το babysitting, τα θελήματα κλπ.

Και επειδή ουδέν μονιμότερον του προσωρινού, η σύνταξη θεωρείται αναπόσπαστο έσοδο για πάρα πολλά νοικοκυριά, διαιωνίζοντας, εκτός των άλλων, τον πατροπαράδοτο υπερπροστατευτισμό προς τα νεότερα μέλη των οικογενειών.

Απεσταλμένος της Διαδρομής στις Βρυξέλλες μάς μετέφερε πως οι ξεδιάντροποι από το οικονομικό επιτελείο του Γιούκλιντ Τσεκελώτου χρησιμοποίησαν αυτό ακριβώς το επιχείρημα για να πειστούν οι «Θεσμοί» για την (ελληνική) αναγκαιότητα να μην περικοπούν οι νέοι συντάξεις. Οι πρωθυπουργοί των πρώην ανατολικών χωρών και μελών της ΕΕ (η μέση σύνταξη δεν ξεπερνά εκεί τα 150-200 ευρώ) τους κοίταξαν καλά-καλά και κάποιος είπε: «*Ωραία, άρα πρέπει να περικοπούν αμέσως διότι παραδέχεστε πως περισσεύουν στους συνταξιούχους και εσείς φροντίστε να φτιάξετε αποτελεσματικό κράτος πρόνοιας ώστε να αναπληρώσετε όσες περισσότερες από τις απώλειες*».

Βέβαια, το να σχεδιάσεις και να υλοποιήσεις κράτος πρόνοιας και μάλιστα αποτελεσματικό, είναι μια κουβέντα και επιπλέον απαιτεί πολύ χρόνο. Ενώ τώρα έχουμε τη λύση...

Φανταστείτε, λοιπόν, τι δράματα έχουμε να ζήσουμε με μια ενδεχόμενη βίαιη περικοπή της προσωπικής διαφοράς και πόσο θα επηρεαστούν κρίσιμοι μακροοικονομικοί δείκτες, όπως της ανεργίας και της κατανάλωσης, από όσους θα βρεθούν πλέον, στην ανάγκη να περικόψουν έξοδα και να αναζητήσουν εργασία. Πάνω από όλα η Ελλάδα πρέπει να δείχνει ότι είναι μια «κανονική χώρα», που δήθεν τα πάει καλά αποκλιμακώνοντας αυτόν τον κρίσιμο δείκτη.

Γι' αυτόν τον λόγο μην απορείτε, που οι Ευρωπαίοι Εταίροι υποστηρίζουν τόσο θερμά το «γελαστό παιδί» του Μαξίμου...

Μια λογική και βιώσιμη πρόταση

Ωραία τα λέτε, θα μας πείτε. Και τι θα πρότεινε (όχι ένας αναρχικός), αλλά ένας μετριοπαθής λογικός άνθρωπος;

Μα φυσικά αυξήσεις. Γενναίες Α-Υ-Ξ-Η-Σ-Ε-Ι-Σ ως 30%. Όσο για τα επιχειρήματα του τύπου «που θα βρεθούν τα λεφτά», σάς παραπέμπουμε στον υφυπουργό Εργασίας

συνέχεια από τη σελ. 2 - ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

χή, αλλά και για να προχωρήσει με αποφασιστικό τρόπο η χώρα στον δρόμο της ένταξής της στην ΕΕ».

Συγκινητική, πράγματι, αυτή η επίδειξη σεβασμού στο δικαίωμα «αυτοπροσδιορισμού».

Την ίδια στιγμή οι σερβικές ένοπλες δυνάμεις βρίσκονται σε ετοιμότητα εξ αιτίας του Κοσσόβου και ο πρώην πρωθυπουργός της Ρωσίας, πρώην επικεφαλής της FSB, στενός συνεργάτης του Β. Πούτιν και επικεφαλής της «*Ορθόδοξης Αυτοκρατορικής Εταιρείας της Παλαιστίνης*», **Σεργκέι Στεπάσιν** δηλώνει σε συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό ***Der Spiegel*** ότι ***«Ο Άθως δεν θα έπρεπε να απασχολεί καθόλου την Ελλάδα. Θα έπρεπε να είναι ουσιαστικά ανεξάρτητο, όπως το Βατικανό»***. Όσο για τις κατηγορίες περί ανάμειξης στις εσωτερικές υποθέσεις του ελλαδικού κράτους η απάντησή του ήταν ότι «***Το ελληνικό ΥΠΕΞ και μυστικές υπηρεσίες γνώριζαν ακριβώς τι κάναμε, τους είχα συναντήσει και μιλήσει μαζί τους πριν από δύο χρόνια...»***.

Οι κυριαρχικοί ανταγωνισμοί, λοιπόν, δεν βρίσκονται απλά σε ένταση στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, αλλά μοιάζουν με ηφαίστειο έτοιμο να εκραγεί.

Θα θυμίσουμε, ακόμη, για όσους σκοπίμως ή μη υποτιμούν το γεγονός ότι η ισχύς των ποικίλων εθνικισμών στην περιοχή παραμένει σε πολλές περιπτώσεις άσβεστη, την προτροπή του ***Μπένεκτιτ***

φασιστικό τρόπο η χώρα στον δρόμο της ένταξής της στην ΕΕ».

Συγκινητική, πράγματι, αυτή η επίδειξη σεβασμού στο δικαίωμα «αυτοπροσδιορισμού».

Την ίδια στιγμή οι σερβικές ένοπλες δυνάμεις βρίσκονται σε ετοιμότητα εξ αιτίας του Κοσσόβου και ο πρώην πρωθυπουργός της Ρωσίας, πρώην επικεφαλής της FSB, στενός συνεργάτης του Β. Πούτιν και επικεφαλής της «*Ορθόδοξης Αυτοκρατορικής Εταιρείας της Παλαιστίνης*», **Σεργκέι Στεπάσιν** δηλώνει σε συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό ***Der Spiegel*** ότι ***«Ο Αθως δεν θα έπρεπε να απασχολεί καθόλου την Ελλάδα. Θα έπρεπε να είναι ουσιαστικά ανεξάρτητο, όπως το Βατικανό»***. Όσο για τις κατηγορίες περί ανάμειξης στις εσωτερικές υποθέσεις του ελλαδικού κράτους η απάντησή του ήταν ότι «***Το ελληνικό ΥΠΕΞ και μυστικές υπηρεσίες γνώριζαν ακριβώς τι κάναμε, τους είχα συναντήσει και μιλήσει μαζί τους πριν από δύο χρόνια...***».

Οι κυριαρχικοί ανταγωνισμοί, λοιπόν, δεν βρίσκονται απλά σε ένταση στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, αλλά μοιάζουν με ηφαίστειο έτοιμο να εκραγεί.

Θα θυμίσουμε, ακόμη, για όσους σκοπίμως ή μη υποτιμούν το γεγονός ότι η ισχύς των ποικίλων εθνικισμών στην περιοχή παραμένει σε πολλές περιπτώσεις άσβεστη, την προτροπή του ***Μπένεκτιτ Άντερσον*** συγγραφέα του βιβλίου *Φαντασιακές Κοινότητες, Στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του Εθνικισμού*, να κατανοήσουμε «*ότι τα πράγματα θα γίνονταν πιο εύκολα αν κανείς αντιμετώπιζε τον εθνικισμό σαν να ανήκε στην ίδια κατηγορία με την «συγγένεια» και την «θρησκεία» παρά με τον «φιλελευθερισμό» και το «φασισμό»*»...

Οκτώβριος 2018

απομύζησε και σπατάλησε, με περισσότερο ή λιγότερο νομότυπους τρόπους, τους κόπους των υπηκόων του με την κρατική υπόσχεση για «αξιοπρεπή γηρατειά».

Κυριολεκτικά, η μεταπολεμική πολιτική και οικονομική συνθήκη, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, θα ήταν εντελώς διαφορετική χωρίς αυτή την παραμυθία.

Και η κατάρρευση του μύθου αυτού ξεκινά ακριβώς τη στιγμή, που κλήθηκε το κράτος να υλοποιήσει την υπόσχεσή του: με το πρώτο μαζικό κύμα συνταξιοδοτήσεων, στη δεκαετία του '80.

Με κάποιο μαγικό τρόπο, που λέτε λοιπόν, άδειασαν τα ασφαλιστικά ταμεία και όταν κάποια στιγμή οι «φέρτε πίσω τα κλεμμένα» έγιναν με τη σειρά τους υπουργοί και πρωθυπουργοί, σκέφτηκαν να τετραγωνίσουν τον κύκλο. Να ψηφίσουν νέες περικοπές για τους «παλιούς» συνταξιούχους, αλλά να μην τις εφαρμόσουν οι ίδιοι και να τρελάνουν στις ασφαλιστικές εισφορές τούς νυν εργαζομένους, που με χαμηλότερους μισθούς θα πρέπει να συντηρούν τις κατά πολύ υψηλότερες συντάξεις, σύμφωνα με το «αναδιανεμητικό» ασφαλιστικό μοντέλο. Η λέξη «ασφάλεια» και «ασφαλιστικό» είναι ένας άθλιος ευφημισμός για την, κατ' ουσίαν, διπλή φορολογία των κορόιδων.

Έτσι, κλωτσώντας το τενεκεδάκι, όπως λένε και οι αγγλοσάξωνες, φτάσαμε στην νομοθετημένη ημερομηνία, που θα πρέπει να εφαρμοστεί και το τελευταίο σκέλος του νόμου, που φέρει το όνομα του αντιμνημονιακού ήρωα και διανοούμενου, (Κατρούγκαλος) δηλαδή την κατάργηση της «προσωπικής διαφοράς» σε όσους έκαναν αίτηση για σύνταξη πριν από το 2016 με μεσοσταθμικές περικοπές 18%, συντάξεις που θα ροκανιστούν ακόμα περισσότερο από την επίσης νομοθετημένη αύξηση της φορολογίας εισοδήματος από 1/1/2020.

Για τους νέους συνταξιούχους, εννοείται πως ισχύουν οι περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου: **Στους 100 ασφαλισμένους που**

φοροαπαλλαγές), ώστε να ξεπεραστεί ο στόχος της επίτευξης του θηριώδους πλεονάσματος ύψους 3,5%.

Και ενώ η παράταξη του Τσίπρα προσπαθεί, τουλάχιστον, να αναβάλλει το μέτρο, ώστε να μην συμπέσει με την προεκλογική περίοδο ή ακόμα καλύτερα να το χρεωθεί η ΝΔ, η παράταξη του Μητσοτάκη, που ψήφισε και εκείνη την μείωση το 2015, κατηγορεί την κυβέρνηση ότι μειώνει τις συντάξεις ενώ εύχεται η περικοπή να γίνει αμέσως, από 1/1/2019 για τα αντίστοιχα πολιτικά οφέλη. Παράνοια.

Στην μεταμνημονιακή εποχή έχουν βεβαίως νομοθετηθεί και νέες μειώσεις από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 –τον πολυετή κρατικό προϋπολογισμό–.

Από το γενικότερο χαμό με τις συντάξεις φρόντισαν να επωφεληθούν και οι λεγόμενες συνταξιουχικές ομοσπονδίες και σωματεία, που τα περισσότερα πρόσκεινται στο κόμμα των υπερηλίκων, το ΚΚΕ. Όλο και κάπου τους έχετε δει. Είναι κάτι κοτσονάτοι γέροι που κάθε 2-3 χρόνια διαδηλώνουν κραδαίνοντας πότε πεντάευρα και πότε κουλούρια για να διαμαρτυρηθούν. Με «αλλεπάλληλες παρεμβάσεις» πέτυχαν να ενσωματώσουν στο νομοσχέδιο Κατρούγκαλου και μια μικρούλα και γλυκούλα λαϊκή μείωση υπέρ των σωματείων, της τάξης των 50 λεπτών από όοοοοοοολες τις κύριες συντάξεις. Στην πορεία, ο υπουργός άλλαξε γνώμη και μείωσε την «λαϊκή εισφορά» στα 20 λεπτά και δος του θρήνο ο Ριζοσπάστης για τον «αντιασφαλιστικό» νόμο, που γδέρνει τους συνταξιούχους για χάρη των Δανειστών και όχι για το κόμμα του Λαού.

Τελικά, όπως μάθαμε, θα εισπράξουν μόλις 500.000 τα σωματεία/έτος και όχι ένα εκατομμύριο. Ειδικά όταν γράφουν ότι «*πρόκειται για λεφτά που επιστρέφουν στους ίδιους τους συνταξιούχους και συμβάλλουν στον αγώνα τους, μέσα από τις δραστηριότητες των σωματείων τους*», καταλαβαίνετε...

εκεί τα 150-200 ευρώ) τους κοίταξαν καλά-καλά και κάποιος είπε: «*Ωραία, άρα πρέπει να περικοπούν αμέσως διότι παραδέχεστε πως περισσεύουν στους συνταξιούχους και εσείς φροντίστε να φτιάξετε αποτελεσματικό κράτος πρόνοιας ώστε να αναπληρώσετε όσες περισσότερες από τις απώλειες*».

Βέβαια, το να σχεδιάσεις και να υλοποιήσεις κράτος πρόνοιας και μάλιστα αποτελεσματικό, είναι μια κουβέντα και επιπλέον απαιτεί πολύ χρόνο. Ενώ τώρα έχουμε τη λύση...

Φανταστείτε, λοιπόν, τι δράματα έχουμε να ζήσουμε με μια ενδεχόμενη βίαιη περικοπή της προσωπικής διαφοράς και πόσο θα επηρεαστούν κρίσιμοι μακροοικονομικοί δείκτες, όπως της ανεργίας και της κατανάλωσης, από όσους θα βρεθούν πλέον, στην ανάγκη να περικόψουν έξοδα και να αναζητήσουν εργασία. Πάνω από όλα η Ελλάδα πρέπει να δείχνει ότι είναι μια «κανονική χώρα», που δήθεν τα πάει καλά αποκλιμακώνοντας αυτόν τον κρίσιμο δείκτη.

Γι' αυτόν τον λόγο μην απορείτε, που οι Ευρωπαίοι Εταίροι υποστηρίζουν τόσο θερμά το «γελαστό παιδί» του Μαξίμου...

Μια λογική και βιώσιμη πρόταση

Ωραία τα λέτε, θα μας πείτε. Και τι θα πρότεινε (όχι ένας αναρχικός), αλλά ένας μετριοπαθής λογικός άνθρωπος;

Μα φυσικά αυξήσεις. Γενναίες Α-Υ-Ξ-Η-Σ-Ε-Ι-Σ ως 30%. Όσο για τα επιχειρήματα του τύπου «που θα βρεθούν τα λεφτά», σάς παραπέμπουμε στον υφυπουργό Εργασίας Πετρόπουλο, που δήλωσε μέσα στην γενική τούρλα ότι ο ΕΦΚΑ έχει μεγάλα πλεονάσματα και άρα μπορεί να μην προχωρήσει σε περικοπές.

Μια στιγμή. Πως προκύπτουν αυτά τα πλεονάσματα; Μα φυσικά από το ότι ο ΕΦΚΑ, που απονέμει τις κύριες συντάξεις, δεν απονέμει παρά ελάχιστες, κωλυσιεργώντας εις βάρος των ασφαλισμένων του, οι οποίοι περιμένουν 2 χρόνια και βάλε με τα ψίχουλα της «προσωρινής σύνταξης». Αν

παραταθεί περισσότερο αυτή η αναμονή, π.χ. στα πέντε χρόνια, μπορεί να χορηγηθούν μεγάλες αυξήσεις χωρίς τον κίνδυνο χρεοκοπίας του ΕΦΚΑ.

Θα τις δει και κανένας; Οι συνταξιούχοι θα κάνουν όνειρα για το μέλλον τους, η κυβέρνηση θα κατατροπώσει την αντιπολίτευση, η ελπίδα θα έρθει και τα πουλιά θα κελαηδήσουν ξανά στην όμορφη χώρα μας!!!

Δια λιθοβολισμού

Για κάποιο λόγο μας τράβηξε την προσοχή αυτή η επόμενη είδηση.

Ο ακραία συντηρητικός statesman Brett Michael Kavanaugh προαλείφετο από τον Ντόναλντ Τραμπ στη θέση του μέλους του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου των ΗΠΑ (ο πρόεδρος των ΗΠΑ διορίζει τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου και εγκρίνεται ο διορισμός τους από την Γερουσία). Και χρησιμοποιούμε αόριστο, διότι ο διορισμός πάγωσε προσωρινά, επειδή ο Καβάνο κατηγορήθηκε για αρκετούς βιασμούς, ανάμεσά τους και της συμμαθήτριάς του από το γυμνάσιο Christine Blasey Ford καθηγήτριας ψυχολογίας στο Stanford University.

Ο Don Boys, πάστορας και πρώην μέλος της βουλής των αντιπροσώπων (Ιντιάνα) υπερασπίστηκε τον Καβάνο μέσα από τον πολιτισμό της Παλαιάς Διαθήκης και συγκεκριμένα από το Δευτερονόμιο.

Δεν φώναξες; Δεν υπάρχει βιασμός.

Μετά από μια μικρή έρευνα βρήκαμε τον στίχο (22-24).

Εάν κόρην παρθένον μνηστευμένην την συναντήση ένας ανήρ εντός της πόλεως και κοιμηθή μαζί της, θα οδηγήσετε και τους δύο εις την πύλην της πόλεως, όπου το δικαστήριον της γερουσίας, και θα καταδικάσετε αυτούς στον δια λιθοβολισμού θάνατον. Την μεν κόρην διότι, καίτοι ευρισκομένη εις την πόλιν, δεν εφώναξε, τον δε άνδρα διότι διέφθειρε την μνηστήν του πλησίον. Έτσι θα βγάλετε εκ μέσου του ισραηλιτικού λαού τον πονηρόν.

σμένος του ...γίγαντα της «έγκυρης» δημοσιογραφίας Ν. Χατζηνικολάου έκανε την εξής δήλωση:

«Οι συνάδελφοί μου έχουν ήδη καταδικαστεί με όλα όσα ακούγονται. Μιλάνε για λιντσάρισμα, μιλάνε για αποτροπιασμό. Τα αστυνομικά εγχειρίδια δεν λένε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από αυτό που έκαναν οι συνάδελφοί μου. Στην προσπάθεια χειροπέδησής του άσκησαν την απολύτως απαραίτητη βία», δήλωσε ανενδοίαστα και με περισσή περηφάνια για τις επιδόσεις τους.

»Όλες οι αστυνομικές πρακτικές λένε το ίδιο πράγμα. Πάνε σε ένα συμβάν, στο οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν ένα άτομο οπλισμένο σε αμόκ. Αυτό τους λένε. Δεν γνωρίζουν τίποτα άλλο. Για να χειροπεδηθεί αυτό το άτομο και να ασφαλιστεί, για να μην τραυματιστεί ο ίδιος ή διερχόμενος πολίτης ή οι ίδιοι, αυτή είναι η πρακτική και σε όποιον αρέσει. Δεν μπορεί να κρίνεται συνεχώς η δράση του αστυνομικού που είναι συγκεκριμένη με βάση την πολιτική ιδεολογία του καθενός που κυβερνάει».

Με μια πρώτη προσέγγιση μπορεί κάποιος να οδηγηθεί εύκολα στο συμπέρασμα ότι είναι διανοητικά καθυστερημένοι και σαδιστές τόσο ο Πάκος όσο και τα 8 ανθρωποειδή που ούρλιαζαν, κλωτσούσαν και σχεδόν αφιονισμένοι προσπαθούσαν να ...συντονιστούν, ώστε να «χειροπεδηθεί» και να «ασφαλιστεί» ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος, ένας τουλάχιστον μισοπεθαμένος άνθρωπος, σε πλήρη ακινησία, που δεν αντιδρούσε ούτε στο ελάχιστο, ξαπλωμένος μπρούμητα μέσα στα αίματα.

Αυτό το «προσόν» φαίνεται σύμφωνα και με την ομολογία του Πάκου ότι εξασφαλίζει την πλήρη υπακοή σε εντολές, την πλήρη πειθάρχηση σε οδηγίες, έγγραφες και μη. Προσέξτε τι λέει σ' ένα σημείο: «*Τα αστυνομικά εγχειρίδια δεν* λένε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από αυτό που έκαναν οι συνάδελφοί μου». Μάλιστα. Τα

το έσερναν όπως θα έκαναν με ένα τσουβάλι με απορρίμματα.

Ποια ήταν η αντιμετώπισή του από τον «έγκριτο» Νικολάκη Χατζηνικολάου; Του άσκησε έστω μια μικρή πίεση, του είπε ότι προσβάλλει την νοημοσύνη όσων τον παρακολουθούν; Του ζήτησε έστω και την παραμικρή εξήγηση για την «κρίση» των ανθρωποειδών, που κακοποιούσαν έναν μισοπεθαμένο ή και κατά πάσα πιθανότητα ήδη νεκρό άνθρωπο; Ο Χατζηνικολάου δεν ψέλλισε ούτε μια κουβέντα, παρ' ότι μάλλον θα προτιμούσε να μην είχε «ξεφύγει» τόσο απροκάλυπτα ο πρόεδρος. Δεν πρόλαβε μάλλον να τον δασκαλέψει και όπως έπρεπε. «Κρίμα», θα σκέφτηκε, «πήγαμε να κλείσουμε μια «τρύπα» και μας άνοιξε μια άλλη».

Αλλά όλα και όλα, ο «έγκριτος» έδειξε τον πρέποντα σεβασμό στην θεσμική ιδιότητα του «προέδρου», όπως τον αποκαλούσε –για να μην ξεχνιόμαστε– και στο τέλος τον ευχαρίστησε μάλιστα θερμά για την παρουσία του στο δελτίο «ειδήσεων». Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι ο Πάκος είναι διανοητικά καθυστερημένος, είναι μια τυπική περίπτωση που χρειάζεται ψυχιατρική αντιμετώπιση;

Όχι βέβαια. Ο Πάκος έστειλε πολύ απλά ένα συγκεκριμένο μήνυμα. Με τσαμπουκά, με θράσος, με κυνισμό, και έκδηλο μίσος σε οποιονδήποτε σκέφτεται να φέρει έστω ορισμένες δημοκρατικές αντιρρήσεις: «θα κάνουμε ότι γουστάρουμε και σε όποιον αρέσει, δεν είμαστε διατεθειμένοι να δώσουμε λογαριασμό σε κανέναν, έχουμε τυφλή πίστη στο **Εγχειρίδιο**, θα κακοποιούμε ακόμα και πτώματα, είναι επικίνδυνα περισσότερο από τους ζωντανούς και κατόπιν θα σας λέμε ότι υπακούμε στο **Εγχειρίδιο** του καλού μπάτσου, τί έχουμε άλλωστε να φοβηθούμε, θεσμική κάλυψη έχουμε απερίοριστη, άντε να γίνει καμία ΕΔΕ, άντε και να παραπεμφθούμε για κανένα πλημμέλημα για να επιβραβευθούμε στο τέλος και με την δικαστική βούλα, ο εφιάλτης για όλους

να προσποιούνται ότι είναι απασχολημένοι όταν δεν θέλουν να μιλήσουν με κάποιον άλλο, ενώ το 46% παραδέχεται ότι χρησιμοποιεί την συσκευή μόνο και μόνο για να «σκοτώνει» το χρόνο του κάθε μέρα. Οι συσκευές είναι, επίσης μια «σωτηρία» για όσους προτιμούν να μην μιλούν απευθείας σε άλλον άνθρωπο σε καθημερινές καταστάσεις, για να ολοκληρώσουν ορισμένες εργασίες ή να φέρουν εις πέρας κάποιες ανάγκες τους. Στην πραγματικότητα, σχεδόν το ένα τρίτο (31%) των ανθρώπων προτιμούν να εκτελούν ενέργειες, όπως η κλήση ταξί ή αναζήτηση οδηγιών για το μέρος, που επιθυμούν να μεταβούν, μέσω ενός ιστότοπου ή μιας εφαρμογής, καθώς το θεωρούν μια ευκολότερη λύση σε σύγκριση με το να χρειαστεί να μιλήσουν με άλλον άνθρωπο.

Το μέγεθος της εξάρτησης είναι πλέον τέτοιο, που η έστω και πρόσκαιρη αδυναμία χρήσης των κινητών ή του διαδικτύου έχει γίνει αιτία πανικού με το ένα τρίτο περίπου (34%), σύμφωνα πάντα με την συγκεκριμένη έρευνα, να ανησυχεί ότι δεν θα μπορέσει να διασκεδάσει εάν δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο από τη συσκευή του, ενώ το 12% να ανησυχεί ακόμη και για το γεγονός ότι δεν θα είναι σε θέση να προσποιείται ότι είναι απασχολημένο εάν η συσκευή του είναι κλειστή.

Και έτσι, όσο αυξάνονται οι δυνατότητες «επικοινωνίας» τόσο μεγαλώνει η μοναξιά, όσο αυξάνεται η εξάρτηση από τις «έξυπνες» συσκευές σ' ένα διαδικτυωμένο κόσμο τόσο η αποξένωση απογειώνεται μεταξύ των ανθρώπων, που βιάζονται να μείνουν μόνοι, κοιτώντας την «ζωή» να τρέχει ιλιγγιωδώς σαν video game χωρίς αρχή και τέλος. Μόνο που οι κάθε λογής απώλειες, όσο και αν μοιάζουν και αυτές εικονικές, άλλο τόσο είναι πλέον και ανυπολόγιστες...

Θαυμαστός ο Καινούργιος Κόσμος, θαυμαστά και τα έργα Του.

Χαμογελάστε, η καινούργια συσκευή θα είναι ακόμη μια έκπληξη, που θα σας είναι

Δια λιθοβολισμού

Για κάποιο λόγο μας τράβηξε την προσοχή αυτή η επόμενη είδηση.

Ο ακραία συντηρητικός statesman Brett Michael Kavanaugh προαλείφετο από τον Ντόναλντ Τραμπ στη θέση του μέλους του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου των ΗΠΑ (ο πρόεδρος των ΗΠΑ διορίζει τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου και εγκρίνεται ο διορισμός τους από την Γερουσία). Και χρησιμοποιούμε αόριστο, διότι ο διορισμός πάγωσε προσωρινά, επειδή ο Καβάνο κατηγορήθηκε για αρκετούς βιασμούς, ανάμεσά τους και της συμμαθήτριάς του από το γυμνάσιο Christine Blasey Ford καθηγήτριας ψυχολογίας στο Stanford University.

Ο Don Boys, πάστορας και πρώην μέλος της βουλής των αντιπροσώπων (Ιντιάνα) υπερασπίστηκε τον Καβάνο μέσα από τον πολιτισμό της Παλαιάς Διαθήκης και συγκεκριμένα από το Δευτερονόμιο.

Δεν φώναξες; Δεν υπάρχει βιασμός.

Μετά από μια μικρή έρευνα βρήκαμε τον στίχο (22-24).

Εάν κόρην παρθένον μνηστευμένην την συναντήση ένας ανήρ εντός της πόλεως και κοιμηθή μαζί της, θα οδηγήσετε και τους δύο εις την πύλην της πόλεως, όπου το δικαστήριον της γερουσίας, και θα καταδικάσετε αυτούς στον δια λιθοβολισμού θάνατον. Την μεν κόρην διότι, καίτοι ευρισκομένη εις την πόλιν, δεν εφώναξε, τον δε άνδρα διότι διέφθειρε την μνηστήν του πλησίον. Έτσι θα βγάλετε εκ μέσου του ισραηλιτικού λαού τον πονηρόν.

Δικηγορίστικος ο συλλογισμός του πάστορα, πράγματι δεν μιλά για βιασμό το Δευτερονόμιον. Έλα, όμως, που είτε πρόκειται είτε δεν πρόκειται για βιασμό, η Βίβλος είναι άτεγκτη. Θα πρέπει ο Brett να λιθοβολιστεί μαζί με την Christine έξω από την Ουάσινγκτον DC.

Παράδεισος είμαστε στην Ελλάδα!!!

Πρόεδρος αστυνομικών υπαλλήλων Αττικής: ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΤΗΝΗ «ΚΑΙ Σ' ΟΠΟΙΟΝ ΑΡΕΣΕΙ»!!!

Το όνομα αυτού Δημοσθένης Πάκος, πρόεδρος πασών των αστυνομικών υπαλλήλων Αθηνών και περιχώρων. Ο Πάκος, λοιπόν, για όσους δεν το γνωρίζουν μιλώντας στο

σπάθεια χειροπέδησής του άσκησαν την απολύτως απαραίτητη βία», δήλωσε ανενδοίαστα και με περισσή περηφάνια για τις επιδόσεις τους.

«Όλες οι αστυνομικές πρακτικές λένε το ίδιο πράγμα. Πάνε σε ένα συμβάν, στο οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν ένα άτομο οπλισμένο σε αμόκ. Αυτό τους λένε. Δεν γνωρίζουν τίποτα άλλο. Για να χειροπεδηθεί αυτό το άτομο και να ασφαλιστεί, για να μην τραυματιστεί ο ίδιος ή διερχόμενος πολίτης ή οι ίδιοι, αυτή είναι η πρακτική και σε όποιον αρέσει. Δεν μπορεί να κρίνεται συνεχώς η δράση του αστυνομικού που είναι συγκεκριμένη με βάση την πολιτική ιδεολογία του καθενός που κυβερνάει».

Με μια πρώτη προσέγγιση μπορεί κάποιος να οδηγηθεί εύκολα στο συμπέρασμα ότι είναι διανοητικά καθυστερημένοι και σαδιστές τόσο ο Πάκος όσο και τα 8 ανθρωποειδή που ούρλιαζαν, κλωτσούσαν και σχεδόν αφιονισμένοι προσπαθούσαν να ...συντονιστούν, ώστε να «χειροπεδηθεί» και να «ασφαλιστεί» ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος, ένας τουλάχιστον μισοπεθαμένος άνθρωπος, σε πλήρη ακινησία, που δεν αντιδρούσε ούτε στο ελάχιστο, ξαπλωμένος μπρούμητα μέσα στα αίματα.

Αυτό το «προσόν» φαίνεται σύμφωνα και με την ομολογία του Πάκου ότι εξασφαλίζει την πλήρη υπακοή σε εντολές, την πλήρη πειθάρχηση σε οδηγίες, έγγραφες και μη. Προσέξτε τι λέει σ' ένα σημείο: «*Τα αστυνομικά εγχειρίδια δεν* λένε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από αυτό που έκαναν οι συνάδελφοί μου». Μάλιστα. Τα αστυνομικά εγχειρίδια, λοιπόν, σύμφωνα με τον Πάκο καθοδηγούν και εξηγούν πως θα ακινητοποιηθεί και θα «ασφαλισθεί» ένας άνθρωπος αναίσθητος, που δεν αντιδρά στα κτυπήματα, που δέχεται από τα όργανα της τάξης, ένας μισοπεθαμένος άνθρωπος εάν δεν ήταν ήδη νεκρός, αφού σύμφωνα με τις μαρτυρίες αλλά και τις διαμαρτυρίες ορισμένων παρευρισκομένων το πρόσωπο του είχε ήδη αρχίσει να μελανιάζει.

«***Στην προσπάθεια χειροπέδησής του άσκησαν την απολύτως απαραίτητη βία***», εξηγεί ο Πάκος σε μια εμφανή προσπάθεια λοβοτόμησης όσων παρακολουθούσαν τα όσα θαυμαστά υποστήριζε. Δηλαδή τα 8 «όργανα» τα οποία βρίσκονταν σε κατάσταση υπερεαλιστικού αμόκ άσκησαν την «απο-

μισοπεθαμένο ή και κατά πάσα πιθανότητα ήδη νεκρό άνθρωπο; Ο Χατζηνικολάου δεν ψέλλισε ούτε μια κουβέντα, παρ' ότι μάλλον θα προτιμούσε να μην είχε «ξεφύγει» τόσο απροκάλυπτα ο πρόεδρος. Δεν πρόλαβε μάλλον να τον δασκαλέψει και όπως έπρεπε. «Κρίμα», θα σκέφτηκε, «πήγαμε να κλείσουμε μια «τρύπα» και μας άνοιξε μια άλλη».

Αλλά όλα και όλα, ο «έγκριτος» έδειξε τον πρέποντα σεβασμό στην θεσμική ιδιότητα του «προέδρου», όπως τον αποκαλούσε –για να μην ξεχνιόμαστε– και στο τέλος τον ευχαρίστησε μάλιστα θερμά για την παρουσία του στο δελτίο «ειδήσεων». Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι ο Πάκος είναι διανοητικά καθυστερημένος, είναι μια τυπική περίπτωση που χρειάζεται ψυχιατρική αντιμετώπιση;

Όχι βέβαια. Ο Πάκος έστειλε πολύ απλά ένα συγκεκριμένο μήνυμα. Με τσαμπουκά, με θράσος, με κυνισμό, και έκδηλο μίσος σε οποιονδήποτε σκέφτεται να φέρει έστω ορισμένες δημοκρατικές αντιρρήσεις: «θα κάνουμε ότι γουστάρουμε και σε όποιον αρέσει, δεν είμαστε διατεθειμένοι να δώσουμε λογαριασμό σε κανέναν, έχουμε τυφλή πίστη στο ***Εγχειρίδιο***, θα κακοποιούμε ακόμα και πτώματα, είναι επικίνδυνα περισσότερο από τους ζωντανούς και κατόπιν θα σας λέμε ότι υπακούμε στο ***Εγχειρίδιο*** του καλού μπάτσου, τί έχουμε άλλωστε να φοβηθούμε, θεσμική κάλυψη έχουμε απεριόριστη, άντε να γίνει καμία ΕΔΕ, άντε και να παραπεμφθούμε για κανένα πλημμέλημα για να επιβραβευθούμε στο τέλος και με την δικαστική βούλα, ο εφιάλτης για όλους σας τώρα ξεκινά».

Ο Πάκος, λοιπόν, δεν επικρότησε, απλά, τον αγριανθρωπισμό του «επεισοδίου» της Ομόνοιας, μας διαβεβαιώνει, μας υπόσχεται ότι η συνέχεια θα είναι χειρότερη, είτε θα την πληροφορούμαστε είτε όχι, ότι τα περιθώρια υπακοής στο ***Εγχειρίδιο*** είναι ακόμη μεγαλύτερα, ύστερα από το τελευταίο ανδραγάθημα που σίγουρα θα προστεθεί σε νέο ειδικό παράρτημα του Εγχειριδίου.

«Είτε αρέσει είτε όχι»...

Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΟΥΣ, ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΣΚΕΥΗ ΤΟΥΣ...

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα της Kaspersky Lab, τα τρία τέταρτα (75%) των ερωτηθέντων παραδέχθηκαν ότι χρησιμο-

εργασίες ή να φέρουν εις πέρας κάποιες ανάγκες τους. Στην πραγματικότητα, σχεδόν το ένα τρίτο (31%) των ανθρώπων προτιμούν να εκτελούν ενέργειες, όπως η κλήση ταξί ή αναζήτηση οδηγιών για το μέρος, που επιθυμούν να μεταβούν, μέσω ενός ιστότοπου ή μιας εφαρμογής, καθώς το θεωρούν μια ευκολότερη λύση σε σύγκριση με το να χρειαστεί να μιλήσουν με άλλον άνθρωπο.

Το μέγεθος της εξάρτησης είναι πλέον τέτοιο, που η έστω και πρόσκαιρη αδυναμία χρήσης των κινητών ή του διαδικτύου έχει γίνει αιτία πανικού με το ένα τρίτο περίπου (34%), σύμφωνα πάντα με την συγκεκριμένη έρευνα, να ανησυχεί ότι δεν θα μπορέσει να διασκεδάσει εάν δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο από τη συσκευή του, ενώ το 12% να ανησυχεί ακόμη και για το γεγονός ότι δεν θα είναι σε θέση να προσποιείται ότι είναι απασχολημένο εάν η συσκευή του είναι κλειστή.

Και έτσι, όσο αυξάνονται οι δυνατότητες «επικοινωνίας» τόσο μεγαλώνει η μοναξιά, όσο αυξάνεται η εξάρτηση από τις «έξυπνες» συσκευές σ' ένα διαδικτυωμένο κόσμο τόσο η αποξένωση απογειώνεται μεταξύ των ανθρώπων, που βιάζονται να μείνουν μόνοι, κοιτώντας την «ζωή» να τρέχει ιλιγγιωδώς σαν video game χωρίς αρχή και τέλος. Μόνο που οι κάθε λογής απώλειες, όσο και αν μοιάζουν και αυτές εικονικές, άλλο τόσο είναι πλέον και ανυπολόγιστες...

Θαυμαστός ο Καινούργιος Κόσμος, θαυμαστά και τα έργα Του.

Χαμογελάστε, η καινούργια συσκευή θα είναι ακόμη μια έκπληξη, που θα σας είναι αδύνατον να στερηθείτε, η μόνη πραγματικά απελπιστική κατάσταση θα είναι η περίπτωση να την στερηθείτε. Αλλά μην σας πιάνει πανικός. Αυτό δεν θα συμβεί. Υπάρχετε για να την αποκτήσετε. Θάρρος και Ψυχραιμία. Το Παλαιό Είδος, άλλωστε, δεν θα υπάρχει σε λίγο...

ΦΘΑΝΕΙ να πάψουν και οι μικρότερες των αντιδράσεων που σημειώνονται που και που από τους θιασώτες της οπισθοδρόμησης.

Εκείνη ημέρα δεν θα αργήσει, ειδάλλως δεν θα έρθει ποτέ...

Λεόν

της βουλής των αντιπροσώπων (Ιντιάνα) υπερασπίστηκε τον Καβάνο μέσα από τον πολιτισμό της Παλαιάς Διαθήκης και συγκεκριμένα από το Δευτερονόμιο.

Δεν φώναξες; Δεν υπάρχει βιασμός.

Μετά από μια μικρή έρευνα βρήκαμε τον στίχο (22-24).

Εάν κόρην παρθένον μνηστευμένην την συναντήσῃ ένας ανήρ εντός της πόλεως και κοιμηθῄ μαζί της, θα οδηγήσετε και τους δύο εις την πύλην της πόλεως, όπου το δικαστήριον της γερουσίας, και θα καταδικάσετε αυτούς στον δια λιθοβολισμού θάνατον. Την μεν κόρην διότι, καίτοι ευρισκομένη εις την πόλιν, δεν εφώναξε, τον δε άνδρα διότι διέφθειρε την μνηστήν του πλησίον. Έτσι θα βγάλετε εκ μέσου του ισραηλιτικού λαού τον πονηρόν.

Δικηγορίστικος ο συλλογισμός του πάστορα, πράγματι δεν μιλά για βιασμό το Δευτερονόμιον. Έλα, όμως, που είτε πρόκειται είτε δεν πρόκειται για βιασμό, η Βίβλος είναι άτεγκτη. Θα πρέπει ο Brett να λιθοβολιστεί μαζί με την Christine έξω από την Ουάσινγκτον DC.

Παράδεισος είμαστε στην Ελλάδα!!!

Πρόεδρος αστυνομικών υπαλλήλων Αττικής: ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΤΗΝΗ «ΚΑΙ Σ' ΟΠΟΙΟΝ ΑΡΕΣΕΙ»!!!

Το όνομα αυτού Δημοσθένης Πάκος, πρόεδρος πασών των αστυνομικών υπαλλήλων Αθηνών και περιχώρων. Ο Πάκος, λοιπόν, για όσους δεν το γνωρίζουν μιλώντας στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του Ant1, καλεί είναι διανοητικά καθυστερημένοι και σαδιστές τόσο ο Πάκος όσο και τα 8 ανθρωποειδή που ούρλιαζαν, κλωτσούσαν και σχεδόν αφιονισμένοι προσπαθούσαν να ...συντονιστούν, ώστε να «χειροπεδηθεί» και να «ασφαλιστεί» ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος, ένας τουλάχιστον μισοπεθαμένος άνθρωπος, σε πλήρη ακινησία, που δεν αντιδρούσε ούτε στο ελάχιστο, ξαπλωμένος μπρούμητα μέσα στα αίματα.

Αυτό το «προσόν» φαίνεται σύμφωνα και με την ομολογία του Πάκου ότι εξασφαλίζει την πλήρη υπακοή σε εντολές, την πλήρη πειθάρχηση σε οδηγίες, έγγραφες και μη. Προσέξτε τι λέει σ' ένα σημείο: «*Τα αστυνομικά εγχειρίδια δεν* λένε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από αυτό που έκαναν οι συνάδελφοί μου». Μάλιστα. Τα αστυνομικά εγχειρίδια, λοιπόν, σύμφωνα με τον Πάκο καθοδηγούν και εξηγούν πως θα ακινητοποιηθεί και θα «ασφαλισθεί» ένας άνθρωπος αναίσθητος, που δεν αντιδρά στα κτυπήματα, που δέχεται από τα όργανα της τάξης, ένας μισοπεθαμένος άνθρωπος εάν δεν ήταν ήδη νεκρός, αφού σύμφωνα με τις μαρτυρίες αλλά και τις διαμαρτυρίες ορισμένων παρευρισκομένων το πρόσωπο του είχε ήδη αρχίσει να μελανιάζει.

«***Στην προσπάθεια χειροπέδησής του άσκησαν την απολύτως απαραίτητη βία***», εξηγεί ο Πάκος σε μια εμφανή προσπάθεια λοβοτόμησης όσων παρακολουθούσαν τα όσα θαυμαστά υποστήριζε. Δηλαδή τα 8 «όργανα» τα οποία βρίσκονταν σε κατάσταση υπηρεσιακού αμόκ άσκησαν την «απολύτως απαραίτητη βία» σ' ένα πτώμα, που Όχι βέβαια. Ο Πάκος έστειλε πολύ απλά ένα συγκεκριμένο μήνυμα. Με τσαμπουκά, με θράσος, με κυνισμό, και έκδηλο μίσος σε οποιονδήποτε σκέφτεται να φέρει έστω ορισμένες δημοκρατικές αντιρρήσεις: «θα κάνουμε ότι γουστάρουμε και σε όποιον αρέσει, δεν είμαστε διατεθειμένοι να δώσουμε λογαριασμό σε κανέναν, έχουμε τυφλή πίστη στο ***Εγχειρίδιο***, θα κακοποιούμε ακόμα και πτώματα, είναι επικίνδυνα περισσότερο από τους ζωντανούς και κατόπιν θα σας λέμε ότι υπακούμε στο ***Εγχειρίδιο*** του καλού μπάτσου, τί έχουμε άλλωστε να φοβηθούμε, θεσμική κάλυψη έχουμε απεριόριστη, άντε να γίνει καμία ΕΔΕ, άντε και να παραπεμφθούμε για κανένα πλημμέλημα για να επιβραβευθούμε στο τέλος και με την δικαστική βούλα, ο εφιάλτης για όλους σας τώρα ξεκινά».

Ο Πάκος, λοιπόν, δεν επικρότησε, απλά, τον αγριανθρωπισμό του «επεισοδίου» της Ομόνοιας, μας διαβεβαιώνει, μας υπόσχεται ότι η συνέχεια θα είναι χειρότερη, είτε θα την πληροφορούμαστε είτε όχι, ότι τα περιθώρια υπακοής στο ***Εγχειρίδιο*** είναι ακόμη μεγαλύτερα, ύστερα από το τελευταίο ανδραγάθημα που σίγουρα θα προστεθεί σε νέο ειδικό παράρτημα του Εγχειριδίου.

«Είτε αρέσει είτε όχι»...

Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΟΥΣ, ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΣΚΕΥΗ ΤΟΥΣ...

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα της Kaspersky Lab, τα τρία τέταρτα (75%) των ερωτηθέντων παραδέχθηκαν ότι χρησιμοποιούν την συσκευή του κινητού τους για δεν θα είναι σε θέση να προσποιείται ότι είναι απασχολημένο εάν η συσκευή του είναι κλειστή.

Και έτσι, όσο αυξάνονται οι δυνατότητες «επικοινωνίας» τόσο μεγαλώνει η μοναξιά, όσο αυξάνεται η εξάρτηση από τις «έξυπνες» συσκευές σ' ένα διαδικτυωμένο κόσμο τόσο η αποξένωση απογειώνεται μεταξύ των ανθρώπων, που βιάζονται να μείνουν μόνοι, κοιτώντας την «ζωή» να τρέχει ιλιγγιωδώς σαν video game χωρίς αρχή και τέλος. Μόνο που οι κάθε λογής απώλειες, όσο και αν μοιάζουν και αυτές εικονικές, άλλο τόσο είναι πλέον και ανυπολόγιστες...

Θαυμαστός ο Καινούργιος Κόσμος, θαυμαστά και τα έργα Του.

Χαμογελάστε, η καινούργια συσκευή θα είναι ακόμη μια έκπληξη, που θα σας είναι αδύνατον να στερηθείτε, η μόνη πραγματικά απελπιστική κατάσταση θα είναι η περίπτωση να την στερηθείτε. Αλλά μην σας πιάνει πανικός. Αυτό δεν θα συμβεί. Υπάρχετε για να την αποκτήσετε. Θάρρος και Ψυχραιμία. Το Παλαιό Είδος, άλλωστε, δεν θα υπάρχει σε λίγο...

ΦΘΑΝΕΙ να πάψουν και οι μικρότερες των αντιδράσεων που σημειώνονται που και που από τους θιασώτες της οπισθοδρόμησης.

Εκείνη ημέρα δεν θα αργήσει, ειδάλλως δεν θα έρθει ποτέ...

Λεόν

συνέχεια από τη σελ. 3 - **ΠΟΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΑ;;**

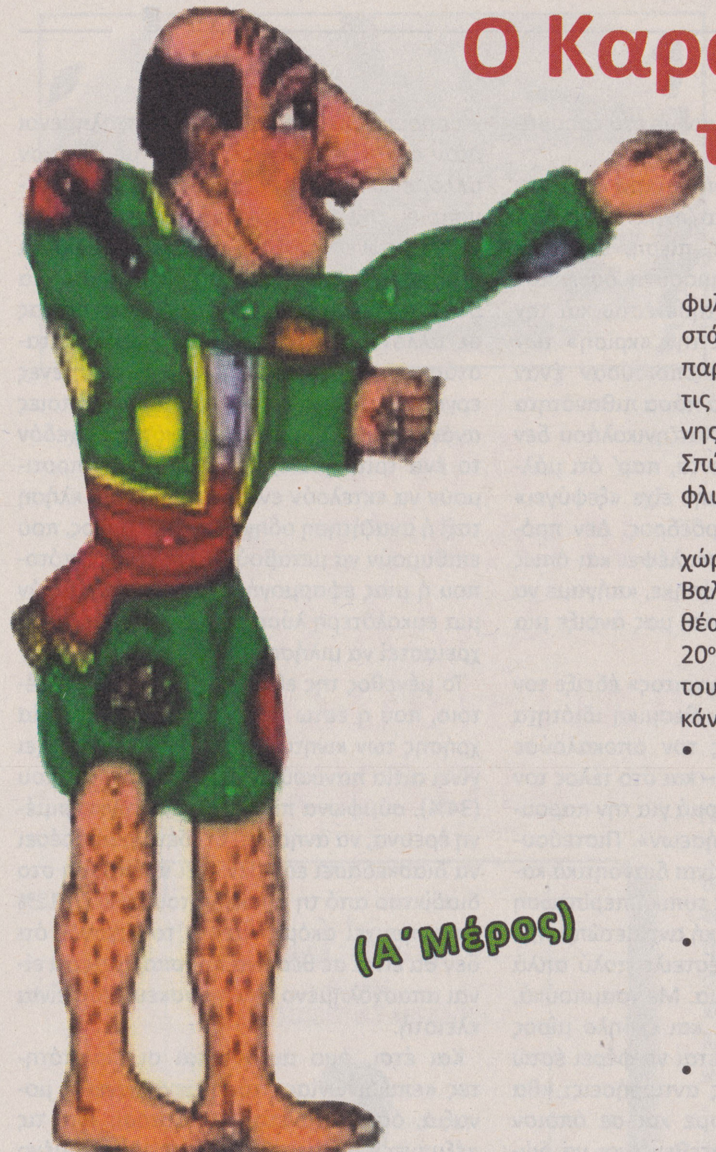
των αναλύσεών μας για το τι πραγματικά σήμαινε κρίση του πολιτικού συστήματος (που βεβαίως δεν ταυτίζεται με αδυναμία για ένα διάστημα να εξασφαλίσει σταθερή κυβέρνηση) ήταν η εκτίμηση ότι το σκάνδαλο Κοσκωτά και η διάψευση ελπίδων από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ μπορούσε να οδηγήσει στη μεγάλη αποδυνάμωσή του κι έτσι ν' απελευθερωθούν οι εργατικές λαϊκές δυνάμεις που ήταν εγκλωβισμένες, να δυναμώσει ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ πολιτικά και κοινοβουλευτικά ή ***να σχηματιστεί μια νέα αντιιμπεριαλιστική αντιμονοπωλιακή σοσιαλδημοκρατία*** *που θα ευνοούσε τη συνεργασία και νέο κυβερνητικό συνασπισμό στο πλαίσιο του αστικού κράτους, στο έδαφος του καπιταλισμού. Να έσπαγε δηλαδή η συσκευασία που έκλεινε μέσα το «καλό» και το «κακό» ΠΑΣΟΚ».*

Και ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ δυνάμωσε στο έδαφος του καπιταλισμού και της «κρίσης» και συγκρότησε νέο κυβερνητικό συνασπισμό, και συνεργάζεται με τις «αστικές πολιτικές δυνάμεις» και αξιοποίησε το πολιτικό προσωπικό του Πασοκ, που ήταν απαραίτητο για να συνδεθεί το «παλιό» με το «καινούργιο» και ακινητοποίησε εν τέλει τις κοινωνικές αντιδράσεις και σχηματίζει οσονούπω την νέα σοσιαλδημοκρατία.

Όποιος νομίζει ότι δεν κυβερνά το ΚΚΕ είναι μάλλον για το Ψυχιατρείο. Ή μήπως όχι....

Συσπείρωση Αναρχικών

Ο Καραγκιόζης στα «ρυπαρά» καφενεία του 19^{ου} έως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα

Ο Καραγκιόζης ποτέ δεν ήταν μόνο για παιδιά, αλλά ήταν και για παιδιά, γιατί η τέχνη του μόνο καλό θα μπορούσε να προσφέρει σ' αυτά. Το πώς έφτασε το κοινό του Καραγκιόζη να αποτελείται ως επί το πλείστων από παιδιά είναι μια μακρά διαδικασία με πολλούς σταθμούς και προεκτάσεις που δεν θα επεκταθούμε άμεσα σε αυτό το κείμενο. Το ότι ο Καραγκιόζης πλέον με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχει καταταχθεί ως

φυλακής λόγω των συνεχών απαγορεύσεων των παραστάσεών τους ή ακόμα γιατί ήταν ύποπτοι επειδή έκαναν παρέα με περιθωριακά στοιχεία που παρακολουθούσαν τις παραστάσεις τους. Ο Μίμαρος (Δημήτρης Σαρδούνης)[1], ο Σωτήρης Σπαθάρης[2] (πατέρας του Ευγένιου) και ο Σπύρος Βωβός[3] είχαν ουκ ολίγες φορές περάσει το κατώφλι των κρατητηρίων.

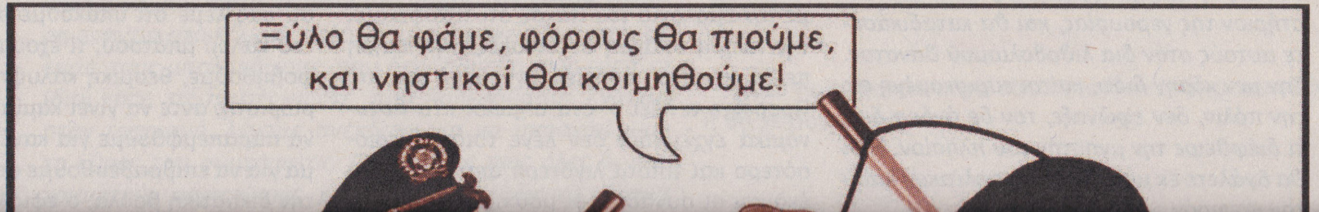
Όλα τα παραπάνω δεν αφορούν μόνο τον ελλαδικό χώρο αλλά αποτελούν πραγματικότητα σε περιοχές των Βαλκανίων και της βόρειας Αφρικής, όπου το οθωμανικό θέατρο σκιών έχει επίσης παρουσία μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Μια ενδεικτική εικόνα των απαγορεύσεων του θεάτρου σκιών στον βαλκανικό και στον βόρειο αφρικάνικο χώρο είναι η εξής:

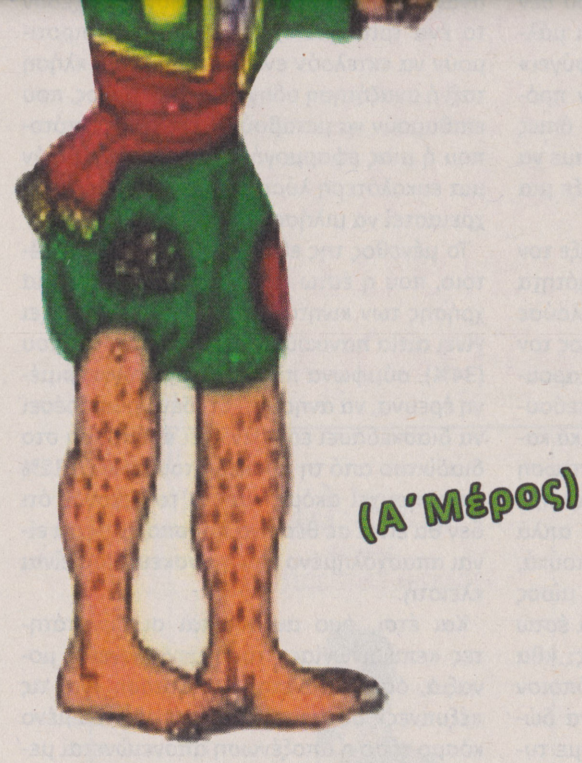
- Το 1843 ο Καραγκιόζης απαγορεύεται στην Αλγερία από τους Γάλλους. Αιτία είναι γιατί στις παραστάσεις ο Καραγκιόζης παρουσιάζεται συχνά να χτυπάει γάλλους με ένα τεράστιο φαλλό για ραβδί. Επίσης, άλλη προσφιλής εικόνα στις παραστάσεις ήταν η παρουσία ενός διαβόλου που φορούσε γαλλικά ρούχα.
- Στην Ρουμανία οι παραστάσεις ενός είδους θεάτρου σκιών αποκτούν έντονα στοιχεία πολιτικής σάτιρας, με αποτέλεσμα από το 1864 έως το 1879 στο Ιάσιο να απαγορευτούν τελείως.
- Στο Βουκουρέστι από το 1865 έως το 1869 υπάρχουν πολλές αναφορές της αστυνομίας για διατάραξη της δημόσιας τάξης.
- Στην Βοσνία το 1868 απαγορεύεται το θέατρο σκιών για ένα χρονικό διάστημα. Οι εφημερίδες ακόμα και το 1870 ασκούν έντονη κριτική.
- Γνωρίζουμε ότι οι παραστάσεις θεάτρου σκιών στην Τρίπολη της Λιβύης το 1911 μαζί με τον βωμολοχικό τους χαρακτήρα έχουν εμπλουτιστεί και με πολιτική σάτιρα. Είναι η χρονιά του πολέμου ανάμεσα στην Οθωμανική αυτοκρατορία και την Ιταλία. Η χρονιά που η Ιταλία βομβαρδίζει την Λιβύη για πρώτη φορά στην ιστορία από αέρος. Φαίνεται πως το γεγονός αυτό δεν άφησε ασυγκίνητους τους καραγκιοζοπαίχτες.

Οι αρνητικές αντιδράσεις στον ελλαδικό χώρο

Το θέατρο σκιών εξελίχτηκε και προσαρμόστηκε με τα εδώ κοινωνικά δεδομένα, αφομοιώνοντας το αρχικό οθωμανικό θέατρο. Ο ελλαδικός χώρος για το θέατρο σκιών υπήρξε χωνευτήρι όλων των τάσεων του: α) της οθωμανικής τάσης με τον βωμολόχο και σάτυρο καραγκιόζη, που επιβιώνει μέχρι το 1900 περίπου, β) της λεγόμενης ηπειρώτικης παράδοσης, που κάνει την εμφάνισή του στα μέσα του 19^{ου} αιώνα στην Ήπειρο, με παραστάσεις ηρωικές και χαρακτήρες εμπνευσμένους από μύθους και τοπικές ιστορίες γ) την λεγόμενη Πατρινή παράδοση, με τον καραγκιόζη που δεν θυμίζει σε τίποτα τα δύο πρώτα είδη, αρκετά παραλλαγμένος στα θέματα του, στους χαρακτήρες, ακόμα και στα σκηνικά. Ένας καραγκιόζης που έχει κόψει δεσμούς από το οθωμανικό του παρελθόν και εμφανίζεται στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Το Οθωμανικό θέατρο σκιών φαίνεται πως αρχικά ήταν σουλτάνικη και αυλική διασκέδαση. Οι Φαναριώτες και τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα είχαν πολύ πριν το 1821 γνώση του συγκεκριμένου φαινομένου. Στην Οδησσό του 1817, ο ανταποκριτής της εφημερίδας *Ερμής ο Λόγιος* μας

Ο Καραγκιόζης ποτέ δεν ήταν μόνο για παιδιά, αλλά ήταν και για παιδιά, γιατί η τέχνη του μόνο καλό θα μπορούσε να προσφέρει σ' αυτά. Το πώς έφτασε το κοινό του Καραγκιόζη να αποτελείται ως επί το πλείστων από παιδιά είναι μια μακρά διαδικασία με πολλούς σταθμούς και προεκτάσεις που δεν θα επεκταθούμε άμεσα σε αυτό το κείμενο. Το ότι ο Καραγκιόζης πλέον με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχει καταταχθεί ως παιδικό είδος δείχνει δυστυχώς την αντιμετώπισή του από πολλούς καραγκιοζοπαίχτες. **Ο υποβιβασμός αυτής της πανάρχαιας λαϊκής τέχνης είναι τραγικός γιατί έτσι υποβιβάζεται η αισθητική των παιδιών, αλλά και το ίδιο το θέατρο σκιών.** Η έλλειψη γνώσεων αλλά και κριτικής άποψης απέναντι στην καθημερινότητα, οδηγεί ούτως ή άλλως σε υποβιβασμό προσωπικό και συλλογικό.

Το θέατρο σκιών στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου για πολλούς αιώνες αποτελούσε μία από τις κύριες μορφές ψυχαγωγίας των ανθρώπων. Όπως όλες οι λαϊκές τέχνες έτσι και αυτή γεννήθηκε, διαμορφώθηκε και εξελίχτηκε, ανάλογα με τις εκάστοτε κοινωνικές συνθήκες. Όπως είπαμε, μέχρι να φτάσει στις μέρες μας να θεωρείται είδος προσφιλέστερο στις παιδικές ηλικίες, αποτελούσε για πολλά χρόνια αυστηρά ενήλικο μέσο ψυχαγωγίας. **Σατίριζε την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής, σχολίαζε τα πολιτικά τεκταινόμενα και πολ-**

νής), ο ζωηρής Σπαθάρης (πατέρας του Ευγένιου) και ο Σπύρος Βωβός[3] είχαν ουκ ολίγες φορές περάσει το κατώφλι των κρατητηρίων.

Όλα τα παραπάνω δεν αφορούν μόνο τον ελλαδικό χώρο αλλά αποτελούν πραγματικότητα σε περιοχές των Βαλκανίων και της βόρειας Αφρικής, όπου το οθωμανικό θέατρο σκιών έχει επίσης παρουσία μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα. Μια ενδεικτική εικόνα των απαγορεύσεων του θεάτρου σκιών στον βαλκανικό και στον βόρειο αφρικάνικο χώρο είναι η εξής:

- Το 1843 ο Καραγκιόζης απαγορεύεται στην Αλγερία από τους Γάλλους. Αιτία είναι γιατί στις παραστάσεις ο Καραγκιόζης παρουσιάζεται συχνά να χτυπάει γάλλους με ένα τεράστιο φαλλό για ραβδί. Επίσης, άλλη προσφιλής εικόνα στις παραστάσεις ήταν η παρουσία ενός διαβόλου που φορούσε γαλλικά ρούχα.
- Στην Ρουμανία οι παραστάσεις ενός είδους θεάτρου σκιών αποκτούν έντονα στοιχεία πολιτικής σάτιρας, με αποτέλεσμα από το 1864 έως το 1879 στο Ιάσιο να απαγορευτούν τελείως.
- Στο Βουκουρέστι από το 1865 έως το 1869 υπάρχουν πολλές αναφορές της αστυνομίας για διατάραξη της δημόσιας τάξης.
- Στην Βοσνία το 1868 απαγορεύεται το θέατρο σκιών για ένα χρονικό διάστημα. Οι εφημερίδες ακόμα και το 1870 ασκούν έντονη κριτική.

Οθωμανική αυτοκρατορία και την Ιταλία. Η χρονιά που η Ιταλία βομβαρδίζει την Λιβύη για πρώτη φορά στην ιστορία από αέρος. Φαίνεται πως το γεγονός αυτό δεν άφησε ασυγκίνητους τους καραγκιοζοπαίχτες.

Οι αρνητικές αντιδράσεις στον ελλαδικό χώρο

Το θέατρο σκιών εξελίχτηκε και προσαρμόστηκε με τα εδώ κοινωνικά δεδομένα, αφομοιώνοντας το αρχικό οθωμανικό θέατρο. Ο ελλαδικός χώρος για το θέατρο σκιών υπήρξε χωνευτήρι όλων των τάσεων του: α) της οθωμανικής τάσης με τον βωμολόχο και σάτυρο καραγκιόζη, που επιβιώνει μέχρι το 1900 περίπου, β) της λεγόμενης ηπειρώτικης παράδοσης, που κάνει την εμφάνισή του στα μέσα του 19ου αιώνα στην Ήπειρο, με παραστάσεις ηρωικές και χαρακτήρες εμπνευσμένους από μύθους και τοπικές ιστορίες γ) την λεγόμενη Πατρινή παράδοση, με τον καραγκιόζη που δεν θυμίζει σε τίποτα τα δύο πρώτα είδη, αρκετά παραλλαγμένος στα θέματα του, στους χαρακτήρες, ακόμα και στα σκηνικά. Ένας καραγκιόζης που έχει κόψει δεσμούς από το οθωμανικό του παρελθόν και εμφανίζεται στα τέλη του 19ου αιώνα.

Το Οθωμανικό θέατρο σκιών φαίνεται πως αρχικά ήταν σουλτάνικη και αυλική διασκέδαση. Οι Φαναριώτες και τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα είχαν πολύ πριν το 1821 γνώση του συγκεκριμένου φαινομένου. Στην Οδησσό το 1817, ο ανταποκριτής της εφημερίδας *Ερμής ο Λόγιος* μας

Ο Καραγκιόζης ποτέ δεν ήταν μόνο για παιδιά, αλλά ήταν και για παιδιά, γιατί η τέχνη του μόνο καλό θα μπορούσε να προσφέρει σ' αυτά. Το πώς έφτασε το κοινό του Καραγκιόζη να αποτελείται ως επί το πλείστων από παιδιά είναι μια μακρά διαδικασία με πολλούς σταθμούς και προεκτάσεις που δεν θα επεκταθούμε άμεσα σε αυτό το κείμενο. Το ότι ο Καραγκιόζης πλέον με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχει καταταχθεί ως παιδικό είδος δείχνει δυστυχώς την αντιμετώπισή του από πολλούς καραγκιοζοπαίχτες. **Ο υποβιβασμός αυτής της πανάρχαιας λαϊκής τέχνης είναι τραγικός γιατί έτσι υποβιβάζεται η αισθητική των παιδιών, αλλά και το ίδιο το θέατρο σκιών.** Η έλλειψη γνώσεων αλλά και κριτικής άποψης απέναντι στην καθημερινότητα, οδηγεί ούτως ή άλλως σε υποβιβασμό προσωπικό και συλλογικό.

Το θέατρο σκιών στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου για πολλούς αιώνες αποτελούσε μία από τις κύριες μορφές ψυχαγωγίας των ανθρώπων. Όπως όλες οι λαϊκές τέχνες έτσι και αυτή γεννήθηκε, διαμορφώθηκε και εξελίχτηκε, ανάλογα με τις εκάστοτε κοινωνικές συνθήκες. Όπως είπαμε, μέχρι να φτάσει στις μέρες μας να θεωρείται είδος προσφιλέστερο στις παιδικές ηλικίες, αποτελούσε για πολλά χρόνια αυστηρά ενήλικο μέσο ψυχαγωγίας. **Σατίριζε την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής, σχολίαζε τα πολιτικά τεκταινόμενα και πολλές φορές αμφισβητούσε την εξουσία.** Άλλοτε με ευθύ και άλλοτε με συγκαλυμμένο τρόπο. Επίσης μέσα στην πορεία της εξέλιξής του υπήρξε και βωμολοχικό. Μια ιδιαίτερη πτυχή της ιστορίας του θεάτρου σκιών είναι αυτή των κοινωνικών αντιδράσεων. Ο Καραγκιόζης μέχρι το 1900 είναι αθυρόστομος, βωμολόχος και σάτυρος, συνεχίζοντας την οθωμανική παράδοση του παρελθόντος. Στα έργα του επικρατούν στοιχεία από το οθωμανικό παρελθόν που ειδικότερα οι «εξευρωπαϊστές» του ελλαδικού χώρου ήθελαν να ξεχάσουν.

Πολλοί Καραγκιοζοπαίχτες πέρασαν το κατώφλι της

σκιών αποκτούν έντονα στοιχεία πολιτικής σάτιρας, με αποτέλεσμα από το 1864 έως το 1879 στο Ιάσιο να απαγορευτούν τελείως.

- Στο Βουκουρέστι από το 1865 έως το 1869 υπάρχουν πολλές αναφορές της αστυνομίας για διατάραξη της δημόσιας τάξης.
- Στην Βοσνία το 1868 απαγορεύεται το θέατρο σκιών για ένα χρονικό διάστημα. Οι εφημερίδες ακόμα και το 1870 ασκούν έντονη κριτική.

τον καραγκιόζη που δεν θυμίζει σε τίποτα τα δύο πρώτα είδη, αρκετά παραλλαγμένος στα θέματα του, στους χαρακτήρες, ακόμα και στα σκηνικά. Ένας καραγκιόζης που έχει κόψει δεσμούς από το οθωμανικό του παρελθόν και εμφανίζεται στα τέλη του 19ου αιώνα.

Το Οθωμανικό θέατρο σκιών φαίνεται πως αρχικά ήταν σουλτάνικη και αυλική διασκέδαση. Οι Φαναριώτες και τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα είχαν πολύ πριν το 1821 γνώση του συγκεκριμένου φαινομένου. Στην Οδησσό του 1817, ο ανταποκριτής της εφημερίδας *Ερμής ο Λόγιος* μας

πληροφορεί για την ύπαρξη Καραγκιόζη καθώς και για την «άσεμνη» και «ασελγή» φύση του:

«Εάν εις αυτό παριστάνωνται ασελγή και άσεμνα πράγματα, ως ο λεγόμενος Καραγκιόζης εις Κωνσταντινούπολιν...» (Πούχνερ Β., *Οι Βαλκανικές Διαστάσεις του Καραγκιόζη*, σ. 28, όπου αναφέρεται στο *Ερμής ο Λόγιος* 1.1.1817).

Ο καραγκιόζης δεν έμεινε για πολύ κλεισμένος στις αριστοκρατικές και σουλτανικές αυλές αλλά γρήγορα εξελίχτηκε σε λαϊκή διασκέδαση. Με την άνοδο των Νε-

---

1. Στο ιστορικό μυθιστόρημα *Στο φως της ασετιλίνης*, του Βασίλη Χριστόπουλου, ο Μίμαρος που παίζει Καραγκιόζη στην Πάτρα παρουσιάζεται φίλος με τον αναρχικό Δημήτρη Μάτσαλη και διωκόμενος από τον τότε αστυνομικό διευθυντή της Πάτρας Στυμφαλιάδη.
2. Μια σύλληψη του Σπαθάρη ήταν «δια περιύβρισιν αρχής» επειδή ο Μπαρμπα Γιώργος έδερνε τον Βεληγκέκα!
3. Εκτός των άλλων είχε σκοτώσει και έναν λοχία, ενώ στα χέρια του και στο στήθος εντύπωση έκαναν τα τατουάζ από γοργόνες, φίδια και λιοντάρια, την εποχή που τατουάζ είχαν μόνο περιθωριακά άτομα.

ότουρκων ο καραγκιόζης στην Κωνσταντινούπολη παρακμάζει, ίσως γιατί θυμίζει το προηγούμενο καθεστώς. Στην αυλή των Φαναριωτών περιγράφονται παραστάσεις θεάτρου σκιών (οθωμανικού τύπου). Περίπου το 1776 ένας λοχαγός του αυστριακού στρατού που έζησε στην αυλή της Βλαχίας, διορισμένος από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη να ιδρύσει νομική σχολή στο Βουκουρέστι, μας περιγράφει μια τέτοια παράσταση:

«[...] συσκοτίζουν την αίθουσα (όταν η παράσταση γίνεται νύχτα απαλλάσονται απ' αυτό τον κόπο), στερεώνουν σε μια γωνιά της μια λεπτή οθόνη, τοποθετούν πίσω της ένα τραπέζι και φωτίζουν την κλεισμένη μ' αυτό τον τρόπο γωνιά με μερικά φώτα[...] τοποθετεί πάνω σ' αυτό επίπεδες κούκλες φτιαγμένες από χαρτόνι και συναρμολογημένες με σχοινιά στις αρθρώσεις, ώστε να μπορούν να κινούνται [...] ώστε οι χάρτινες φιγούρες να βλέπονται από τους θεατές μέσα στην οθόνη σαν σκιές. Πως ένα τόσο χοντροκομμένο θέατρο σκιών (έτσι νομίζω πρέπει να το ονομάσω), ιδωμένο μια φορά, μπορεί να διασκεδάσει έναν έστω και λίγο σκεπτόμενο άνθρωπο και για δεύτερη φορά, αυτό μπορεί να το ρωτήσει μόνο εκείνος που δεν έχει γνωρίσει τη θανάσιμη πλήξη των βλαχο- ελληνικών

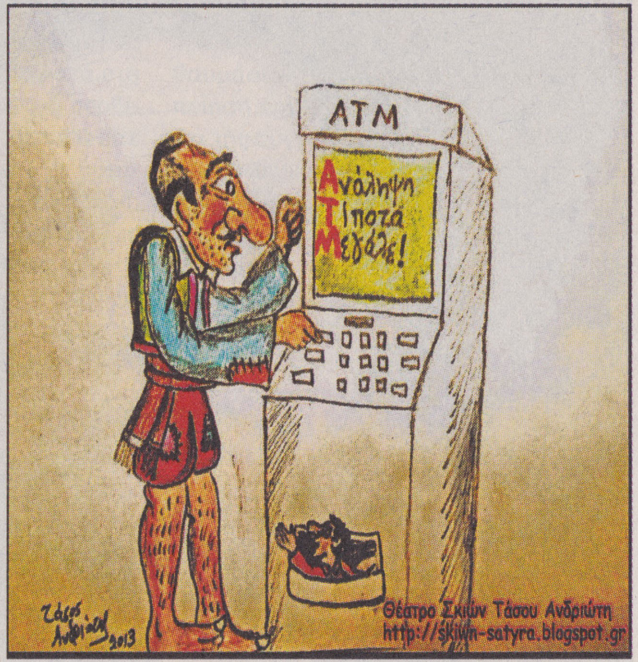
νήγησαν τον Καραγκιόζη μέχρι που ο κινηματογράφος τον εξοβέλισε από την πρωτοκαθεδρία των θεαμάτων. *«Ο άνισος αγώνας συνεχίστηκε ως το 1930. Ο ομιλών κινηματογράφος δίνει το θανάσιμο πλήγμα. [...] Στα χωριά μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο, άρχισαν να γυρίζουν πλανόδιοι κινηματογραφιτζήδες που κατετρόπωσαν οριστικά τον καραγκιόζη».* (Πετρόπουλος Η., *Υπόκοσμος και Καραγκιόζης*, σ. 100).

Τα καφενεία και τα κρασοπωλεία πλέον δεν κλείνουν τις νύχτες γιατί ο Καραγκιόζης έχει στήσει τον μπερντέ του και αυτό προκαλεί δυσαρέσκεια :

«εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν κλείουν ὅλης τῆς νυκτὸς» καὶ προσφέρει διασκέδαση «τρεῖς ὁλοκλήρους ὥρας ἐξακολουθῶν νὰ γελᾶ ἀκαταπαύστως καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα» (Αθηνᾶ 18.8.1837, στο Καραγκιοζολόγιον τ.4, σ. 15).

Η συζήτηση όμως για το ήθος του Καραγκιόζη συνεχίζει να υπάρχει για πολλά χρόνια ακόμα:

«Λυπούμεθα βλέποντες τὴν Διεύθυνση τῆς Ἀστυνομίας ἀνεχομένην καὶ συγχωροῦσαν τὴν ἐν τισὶ καφενείοις παράστασιν τοῦ λεγόμενου Καραγκιόζη, ἐνῶ ἄλλοτε

σεις του Καραγκιόζη. Ήτο ανάγκη να συσταθή ήδη και το κατάστημα τούτο αφού έκλεισε εκείνο της συνελεύσεως. Δεν είναι και αυτή πρόοδος των φώτων του πολιτισμού του 19ου αιώνος;». (Πούχνερ Β., *Οι Βαλκανικές Διαστάσεις του Καραγκιόζη*, σ. 35-36 όπου αναφέρεται στην *Αυγή* 20.11. 1864).

Ένα άλλο άρθρο το 1855 μας πληροφορεί για την ανηθικότητα των παραστάσεων καθώς και για τον άσεμνο Καραγκιόζη:

«ἦτο κληροδότημα τῆς ὀθωμανικῆς δυναστείας, [...] διέσωζε καὶ μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐθνικότητάς του ὅλην τὴν βαυναυσότητα καὶ τὴν ἀνηθικότητα τῆς καταγωγῆς του. Αἱ εὐφυιολογίαι του ἦσαν συνήθως χονδραὶ καὶ ἀγροῖκοι, τὸ θέμα δὲ τῆς παραστάσεως ἐξικνεῖτο πολλάκις μέχρι τοῦ ἀσέμνου». (ό.π., σ. 40-41, όπου αναφέρεται σε άρθρο του Μπ. Άννινου στην *Εστία*, 1888, σ.691).

Ο Καραγκιόζης μπορεί να συνεχίζει να συχνάζει σε «ρυπαρά» καφενεία αλλά είναι αρκετά ευαίσθητος και μάλιστα σατιρίζει τους νεοέλληνες που θέλουν να γίνουν... Φράγκοι:

νύχτα απαλλάσσονται απ' αυτό τον κόπο), στερεώνουν σε μια γωνιά της μια λεπτή οθόνη, τοποθετούν πίσω της ένα τραπέζι και φωτίζουν την κλεισμένη μ' αυτό τον τρόπο γωνιά με μερικά φώτα[...] τοποθετεί πάνω σ' αυτό επίπεδες κούκλες φτιαγμένες από χαρτόνι και συναρμολογημένες με σχοινιά στις αρθρώσεις, ώστε να μπορούν να κινούνται [...] ώστε οι χάρτινες φιγούρες να βλέπονται από τους θεατές μέσα στην οθόνη σαν σκιές. Πως ένα τόσο χοντροκομμένο θέατρο σκιών (έτσι νομίζω πρέπει να το ονομάσω), ιδωμένο μια φορά, μπορεί να διασκεδάσει έναν έστω και λίγο σκεπτόμενο άνθρωπο και για δεύτερη φορά, αυτό μπορεί να το ρωτήσει μόνο εκείνος που δεν έχει γνωρίσει τη θανάσιμη πλήξη των βλαχο- ελληνικών

αυλών [...]». (Πούχνερ Β., *Οι Βαλκανικές Διαστάσεις του Καραγκιόζη*, σ. 20-21).

Παρ' όλα αυτά, τα πολυπολιτισμικά Γιάννενα του 1809 γνώριζαν τον καραγκιόζη. Αυτό μας πληροφορεί ο περιηγητής Hobhouse:

«Στα Γιάννενα παρακολούθησα μια παράσταση Καραγκιόζη σ' ένα ρυπαρό καφενείο. Ο καραγκιοζοπαίχτης ήταν Εβραίος που έφτασε στα Γιάννενα με την ευκαιρία του Ραμαζανιού». (ό.π., σ. 29-30).

Φαίνεται πως ο βωμολοχικός οθωμανικός καραγκιόζης, που συνεχίζει να επιβιώνει στην Αθήνα πολλά χρόνια

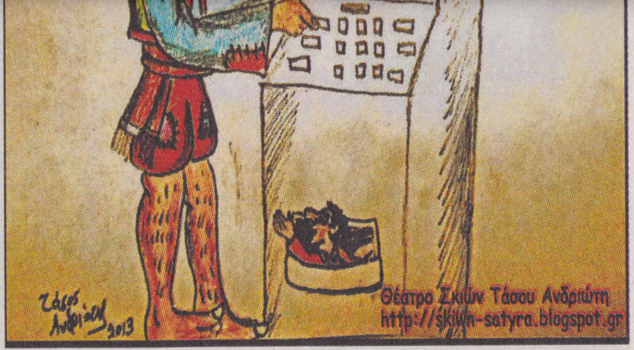
τις νύχτες γιατί ο Καραγκιόζης έχει στήσει τον μπερντέ του και αυτό προκαλεί δυσαρέσκεια :

«είς τὰς Ἀθήνας δὲν κλείουν ὅλης τῆς νυκτὸς» καὶ προσφέρει διασκέδαση «τρεῖς ὁλοκλήρους ὥρας ἐξακολουθῶν νὰ γελᾷ ἀκαταπαύστως καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα» (Αθηνᾶ 18.8.1837, στο Καραγκιοζολόγιον τ.4, σ. 15).

Η συζήτηση όμως για το ήθος του Καραγκιόζη συνεχίζει να υπάρχει για πολλά χρόνια ακόμα:

«Λυπούμεθα βλέποντες τὴν Διεύθυνση τῆς Ἀστυνομίας ἀνεχομένην καὶ συγχωροῦσαν τὴν ἐν τισὶ καφενείοις παράστασιν τοῦ λεγόμενου Καραγκιόζη, ἐνῶ ἄλλοτε αὐστηρῶς ἐμποδίζετο αὐτὴ. Ἀγνοεῖ φαίνεται ὁ κ. Διευθυντὴς ὁποίων αἰσχρῶν καὶ ἀσέμνων πράξεων σκηναὶ παρίστανται διὰ τῶν νευροσπάστων εἰς τὰ βωμολοχικὰ τοῦτα τῶν Ἀσιατῶν θέατρα, καὶ ὁποία διαφθορὰ διαχέεται ὡς ἐκ τούτων εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν μας, ἀφοῦ ἀπειράριθμον πλῆθος διαφόρων παίδων καὶ πολλοὶ μάλιστα ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν σχολείων μας, δὲν παύουσι συχνάζοντες εἰς αὐτὰ καθ' ἑσπέραν ἀδιακόπως». (Ἀθηνᾶ 4.1.1854, στό Καραγκιοζολόγιον τ. 5,σ. 26)

«Ἡ παράστασις τοῦ Καραγκιόζη ἐπανελήφθη, καὶ

σεις του Καραγκιόζη. Ήτο ανάγκη να συσταθῇ ἤδη και το κατάστημα τούτο αφού έκλεισε εκείνο της συνελεύσεως. Δεν είναι και αυτή πρόοδος των φώτων του πολιτισμού του 19ου αιώνος;». (Πούχνερ Β., *Οι Βαλκανικές Διαστάσεις του Καραγκιόζη*, σ. 35-36 όπου αναφέρεται στην *Αυγή* 20.11. 1864).

Ένα άλλο άρθρο το 1855 μας πληροφορεί για την ανηθικότητα των παραστάσεων καθώς και για τον άσεμνο Καραγκιόζη:

«ἦτο κληροδότημα τῆς ὀθωμανικῆς δυναστείας, [...] διέσωζε καὶ μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐθνικότητάς του ὅλην τὴν βαυναυσότητα καὶ τὴν ἀνηθικότητα τῆς καταγωγῆς του. Αἱ εὐφυιολογίαι του ἦσαν συνήθως χονδραὶ καὶ ἀγροῖκοι, τὸ θέμα δὲ τῆς παραστάσεως ἐξικνεῖτο πολλάκις μέχρι τοῦ ἀσέμνου». (ό.π., σ. 40-41, όπου αναφέρεται σε άρθρο του Μπ. Άννινου στην *Εστία*, 1888, σ.691).

Ο Καραγκιόζης μπορεί να συνεχίζει να συχνάζει σε «ρυπαρά» καφενεία αλλά είναι αρκετά ευαίσθητος και μάλιστα σατιρίζει τους νεοέλληνες που θέλουν να γίνουν... Φράγκοι:

Μόνον ὁ Καραγκιόζης εἶχε κατασκηνώσει εἰς ρυπαρὸν τι καφενεῖον παρὰ τὴν Βρύσιν τοῦ Βοριᾶ [...] καὶ μὲ βωμολοχίας ἐπίκαιρους ἐσατύριζε τὰ εἰσδύοντα τότε φραγκικὰ ἤθη. Ἐκεῖ ψυχαγωγοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι· [...]. (ό.π., σ.30, όπου αναφέρεται σε Θ. Βελλιανίτης, *Εστία* εικονογραφημένη 1893).

Η αστυνομία συνεχίζει να είναι σε επαγρύπνηση αφού το καλοκαίρι του 1894 στο Μαρούσι και στην Κηφισιά απαγορεύονται οι παραστάσεις του Καραγκιόζη. (*Εστία* 26.7.1894 και 1.8.1894).

Βέβαια με την αυγή του 20ου αιώνα τα πράγματα σιγά-σιγά θα αρχίζουν να παίρνουν άλλη τροπή, μέχρι που ο Καραγκιόζης θα αλλάξει στέκια και συνήθειες, τείνοντας στις μέρες μας να αντιμετωπίζεται σαν φολκλορικό είδος:

Μετά το 1900 οι καραγκιοζοπαίχτες αρχίζουν να εγκαταλείπουν τον πλάνητα βίον και να νοικοκυρεύονται. Το

αυλών […]». (Πούχνερ Β., *Οι Βαλκανικές Διαστάσεις του Καραγκιόζη*, σ. 20-21).

Παρ' όλα αυτά, τα πολυπολιτισμικά Γιάννενα του 1809 γνώριζαν τον καραγκιόζη. Αυτό μας πληροφορεί ο περιηγητής Hobhouse:

«Στα Γιάννενα παρακολούθησα μια παράσταση Καραγκιόζη σ' ένα ρυπαρό καφενείο. Ο καραγκιοζοπαίχτης ήταν Εβραίος που έφτασε στα Γιάννενα με την ευκαιρία του Ραμαζανιού». (ό.π., σ. 29-30).

Φαίνεται πως ο βωμολοχικός οθωμανικός καραγκιόζης, που συνεχίζει να επιβιώνει στην Αθήνα πολλά χρόνια μετά την επανάσταση, ενοχλεί την καθωσπρέπει αθηναϊκή κοινωνία που διαμαρτύρεται. Πολλές διαμαρτυρίες έχουν περάσει και στις εφημερίδες της εποχής. Μάλιστα η κυβέρνηση δημοσιεύει στο υπ' αρ. 85 φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης με ημερομηνία 1.12.1836, διάταγμα που καλεί την αστυνομία σε επαγρύπνηση:

«Ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν κοινῶν παιχνιδίων καὶ κινητῶν θεάτρων, καθόσον ἀφορᾶ τὰ καλὰ ἤθη, ἀνατίθεται εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἐπαγρύπνησιν τῆς ἀστυνομίας».

Η αστυνομία και οι ηθικολόγοι «ευρωπαϊστές» κυαύστηρῶς ἐμποδίζετο αὐτὴ. Ἀγνοεῖ φαίνεται ὁ κ. Διευθυντὴς ὁποίων αἰσχρῶν καὶ ἀσέμνων πράξεων σκηναὶ παρίστανται διὰ τῶν νευροσπάστων εἰς τὰ βωμολοχικὰ τοῦτα τῶν Ἀσιατῶν θέατρα, καὶ ὁποία διαφθορὰ διαχέεται ὡς ἐκ τούτων εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν μας, ἀφοῦ ἀπειράριθμον πλῆθος διαφόρων παίδων καὶ πολλοὶ μάλιστα ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν σχολείων μας, δὲν παύουσι συχνάζοντες εἰς αὐτὰ καθ' ἑσπέραν ἀδιακόπως». (Ἀθηνᾶ 4.1.1854, στό Καραγκιοζολόγιον τ. 5,σ. 26)*

«Ἡ παράστασις τοῦ Καραγκιόζη ἐπανελήφθη, καὶ τοῦτο πρὸς γνῶσιν τοῦ νέου Διευθυντοῦ (Πάνου Μοναστηριώτη) τῆς Ἀστυνομίας». (Ἀθηνᾶ 8.2.1854 στό Καραγκιοζολόγιον τ. 4, σ. 14)

Το 1864 είναι ο χρόνος διάλυσης της εθνοσυνέλευσης. Στο χώρο της εθνοσυνέλευσης ο θίασος του Καραγκιόζη βρίσκει πλέον τον φυσικό του χώρο και αυτό φαίνεται ότι εκνευρίζει…:

«Κατ' αυτάς εποικίσθη η πρωτεύουσά μας με έτερον ελληνικό μελόδραμα. Πλησίον της Εισαγγελίας, καθ' εκάστην εσπέραν δίδονται διάφοροι ηθικώταται παραστά-

20.11.1864).

Ένα άλλο άρθρο το 1855 μας πληροφορεί για την ανηθικότητα των παραστάσεων καθώς και για τον άσεμνο Καραγκιόζη:

«ἦτο κληροδότημα τῆς ὀθωμανικῆς δυναστείας, […] διέσωζε καὶ μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐθνικότητάς του ὅλην τὴν βαυναυσότητα καὶ τὴν ἀνηθικότητα τῆς καταγωγῆς του. Αἱ εὐφυιολογίαι του ἦσαν συνήθως χονδραὶ καὶ ἀγροῖκοι, τὸ θέμα δὲ τῆς παραστάσεως ἐξικνεῖτο πολλάκις μέχρι τοῦ ἀσέμνου». (ό.π., σ. 40-41, όπου αναφέρεται σε άρθρο του Μπ. Άννινου στην *Εστία*, 1888, σ.691).

Ο Καραγκιόζης μπορεί να συνεχίζει να συχνάζει σε «ρυπαρά» καφενεία αλλά είναι αρκετά ευαίσθητος και μάλιστα σατιρίζει τους νεοέλληνες που θέλουν να γίνουν… Φράγκοι:

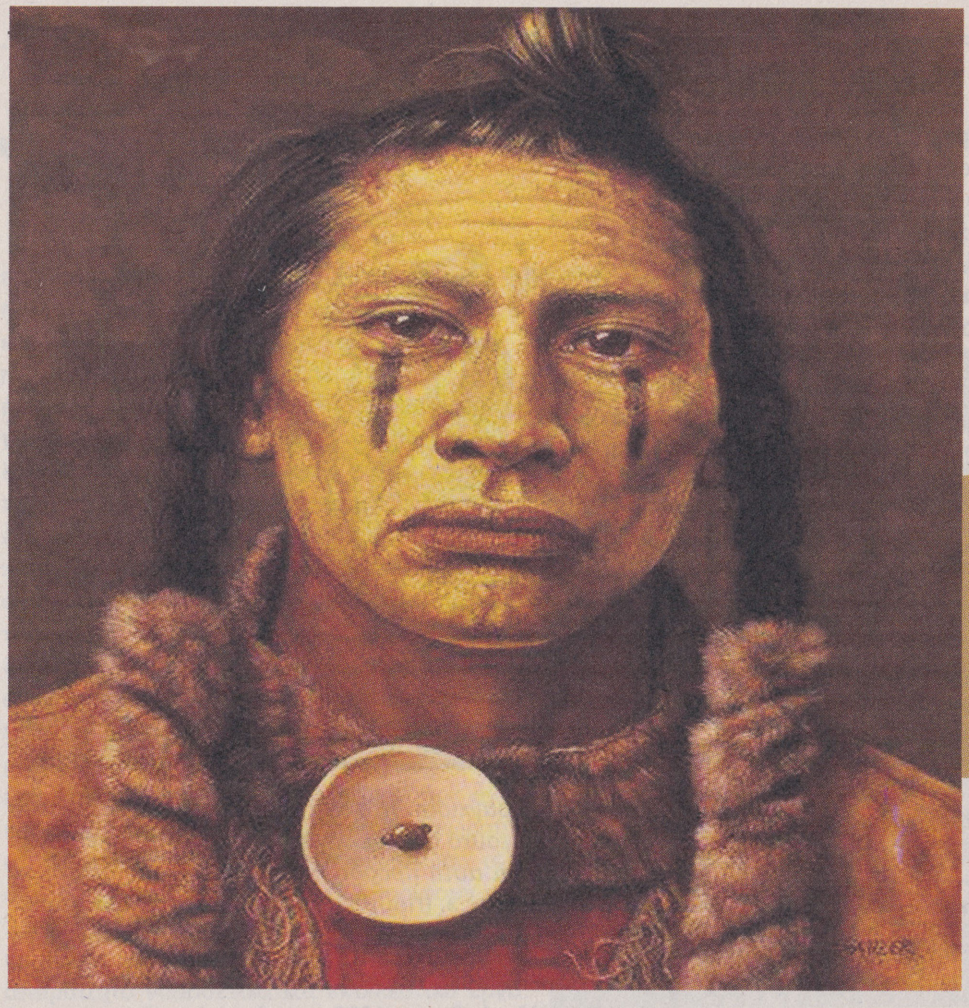
Μόνον ὁ Καραγκιόζης εἶχε κατασκηνώσει εἰς ρυπαρόν τι καφενεῖον παρὰ τὴν Βρύσιν τοῦ Βοριᾶ […] καὶ μὲ βωμολοχίας ἐπίκαιρους ἐσατύριζε τὰ εἰσδύοντα τότε φραγκικὰ ἤθη. Ἐκεῖ ψυχαγωγοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι· […]. (ό.π., σ.30, όπου αναφέρεται σε Θ. Βελλιανίτης, *Εστία εικονογραφημένη* 1893).

Η αστυνομία συνεχίζει να είναι σε επαγρύπνηση αφού το καλοκαίρι του 1894 στο Μαρούσι και στην Κηφισιά απαγορεύονται οι παραστάσεις του Καραγκιόζη. (*Εστία* 26.7.1894 και 1.8.1894).

Βέβαια με την αυγή του 20ου αιώνα τα πράγματα σιγά-σιγά θα αρχίζουν να παίρνουν άλλη τροπή, μέχρι που ο Καραγκιόζης θα αλλάξει στέκια και συνήθειες, τείνοντας στις μέρες μας να αντιμετωπίζεται σαν φολκλορικό είδος:

Μετά το 1900 οι καραγκιοζοπαίχτες αρχίζουν να εγκαταλείπουν τον πλάνητα βίον και να νοικοκυρεύονται. Το ίδιο ακριβώς φαινόμενο παρατηρείται, λίγο αργότερα και με τους συνθέτες των ρεμπέτικων τραγουδιών. Οι καραγκιοζοπαίχτες, λοιπόν δώσανε αποδείξεις καλής διαγωγής: έπαψαν τις αισχρολογίες και τις φαλλικές παραστάσεις και τους θανατερούς υπαινιγμούς εναντίον των πουλημένων πολιτικάντηδων. Και σιγά- σιγά, άρχισαν να τυπώνουν, σε φτηνά λαϊκά φυλλάδια, ευνουχισμένα και ανάλατα και αφυδατωμένα έργα του θεάτρου σκιών· κυρίως κωμωδίες για μικρά παιδιά. (Πετρόπουλος Η., *Υπόκοσμος και Καραγκιόζης*, σ. 139).

Ελευθερόκοκκος

Luther Standing Bear: Τα παιδικά μου χρόνια ως Ινδιάνος

Ο Luther Standing Bear (1868-1939) γεννήθηκε ως Oglala Lakota οκτώ χρόνια πριν τη μάχη του Little Bighorn[1]*. Ενώ ήταν ακόμη παιδί, έζησε την βίαιη εγκατάσταση των Ινδιάνικων φυλών στους «καταυλισμούς»-φυλακές του Αμερικάνικου κράτους. Αυτό τον σημάδεψε βαθιά, όπως άλλωστε και χιλιάδες άλλους Ινδιάνους που το βίωσαν. Προτού ενωθεί για πάντα με το Μεγάλο Πνεύμα, που προσέγγισε κι ερμήνευσε με ζηλευτή ανυστεροβουλία, μάς άφησε εξαιρετικής σημασίας αφηγήσεις για τον αυθεντικό Ινδιάνικο*

Οι γονείς μου ανήκαν σε αυτή τη μεγάλη φυλή των πεδιάδων που τώρα αποκαλείται Sioux (Σιού). Αλλά πριν έρθουν οι λευκοί άνθρωποι, ονομάζαμε τον εαυτό μας Lakota. Οι πρώτοι λευκοί που ήρθαν σε αυτή την χώρα νόμιζαν ότι ανακάλυψαν την Ινδία, μια γη που αναζητούσαν· έτσι, ονόμασαν τους ανθρώπους που βρήκαν εδώ Ινδιάνους. Μέσα από το λάθος αυτών των πρώτων αποικιστών ονομαζόμαστε έκτοτε Ινδιάνοι.

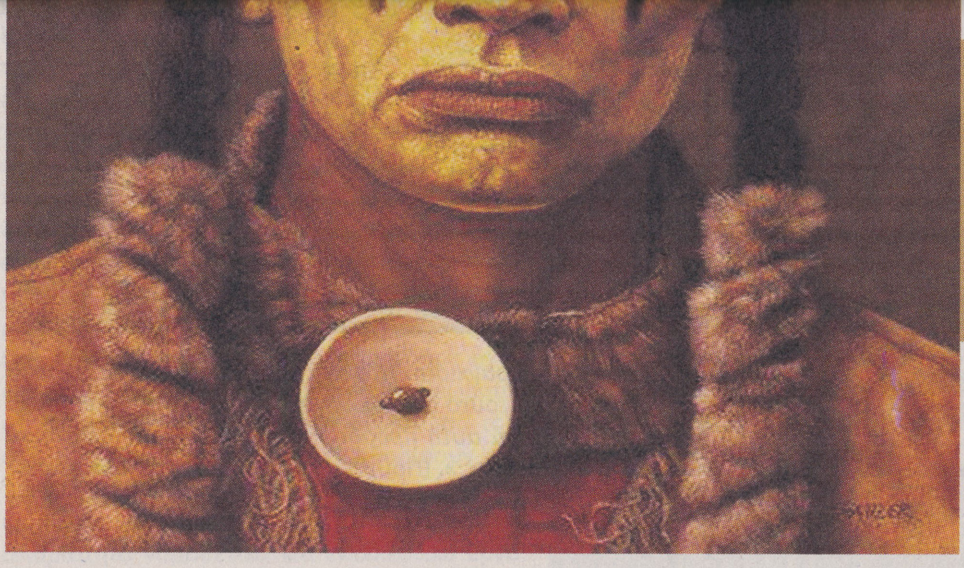
Τώρα το μεγάλο ποτάμι του Missouri διατρέχει την χώρα που κατοικούσε ο λαός μου. Το κομμάτι της φυλής που κατοικούσε στην ανατολική πλευρά του ποταμού

οι Δύο Χτυπήματα, Γρήγορη Αρκούδα, ο Καλά Αγόρια, ο Μαύρο Κοράκι και ο Σιδερένιο Κοχύλι. Όλοι αυτοί οι άνδρες ήταν γενναίοι και είχαν ικανότητες που τους έκαναν θαυμαστούς. Τώρα έχουν παρέλθει, μιας και ήταν άνδρες όσο εγώ ήμουν παιδί. Ο Σιδερένιο Κοχύλι ήταν ο πατέρας του αδελφού μου, του Αρκούδα με το Κοίλο Κέρατο, που ήταν επίσης γνωστός για τη γενναιότητά του. Ο Αρκούδα με το Κοίλο Κέρατο τολμούσε να μιλήσει, όταν οι άλλοι πίστευαν ότι ήταν καλύτερο ή πιο βολικό να παραμένουν ήσυχοι. Τότε υπήρχε ο Μικρή Πληγή, που ήταν πολύ γενναίος και ο Ένα Άλογο, που ήταν μεγάλος αρχηγός και ο παππούς μου. Κι οι δυο αυτοί άνδρες ήταν αξιοσέβαστοι για την καλωσύνη και τη σοφία τους σε ό,τι είχε να κάνει με τη φυλή. Ο Αρκούδα που στέκεται, ο πρώτος, ο πατέρας μου, ήταν γνωστός για το ό,τι ήταν εξαιρετικά δίκαιος. Σε αυτές τις αποφάσεις έκανε χρήση καλής κρίσης και δεν έβλαπτε κανέναν. Όλη του η σκέψη ήταν πώς να κάνει το καλύτερο για τη φυλή του και καμμιά θυσία δεν ήταν τόσο μεγάλη γι' αυτόν, ώστε να την αποφύγει. Θα έδινε σε όσους χρειάζονταν σε σημείο να έχει ανάγκη ο ίδιος. Πάντοτε θα είναι ένας μεγάλος άνδρας ανάμεσα στους Sioux.

Ίσως ο άνθρωπος που στέκεται ψηλό-

τα συναισθήματά του για το καλό της φυλής. Ο πατέρας ήταν ο πρώτος άνδρας που είδε τις ανάγκες των ημερήσιων σχολείων με επιφύλαξη. Έπειτα, διευκόλυνε τους Ινδιάνους να πάρουν τα σιτηρέσιά τους. Για κάποιο χρονικό διάστημα χρειαζόταν οι Sioux να ταξιδέψουν 50-60 μίλια, για να πάρουν τα σιτηρέσιά τους, αλλά ο πατέρας μου κατάφερε να φέρει τους διαθέσιμους σταθμούς πιο κοντά μεταξύ τους. Μια προσωπική συνήθεια που πάντοτε θαύμαζα σε αυτόν ήταν η τάξη του κι η καθαριότητά του.

Τώρα, κατονομάζοντας αυτούς τους μεγάλους άνδρες, ίσως προσέξατε ότι δεν ανέφερα τα ονόματα που συνήθως βλέπετε να αναφέρονται στα βιβλία που γράφονται από τους λευκούς. Οι λευκοί που έχουν γράψει ιστορίες των Ινδιάνων δεν θα μπορούσαν, φυσικά, να γνωρίζουν τα εσωτερικά ζητήματα της φυλής ούτε τις στάσεις των ανθρώπων γενικότερα. Το σπίτι της φυλής μου, των Δυτικών Sioux, ήταν όλη η περιοχή που τώρα ονομάζεται Βόρεια και Νότια Dakota κι όλη αυτή η περιοχή ανήκε κάποτε στη φυλή μου. Ήταν όμορφη χώρα. Την άνοιξη και στις αρχές του καλοκαιριού οι πεδιάδες, όσο μπορούσε να δει το μάτι, καλύπτονταν με βελούδινο πράσινο γρασίδι. Ακόμη κι οι λόφοι

Luther Standing Bear: Τα παιδικά μου χρόνια ως Ινδιάνος

Ο Luther Standing Bear (1868-1939) γεννήθηκε ως Oglala Lakota οκτώ χρόνια πριν τη μάχη του Little Bighorn[1]. Ενώ ήταν ακόμη παιδί, έζησε την βίαιη εγκατάσταση των Ινδιάνικων φυλών στους «καταυλισμούς»-φυλακές του Αμερικάνικου κράτους. Αυτό τον σημάδεψε βαθιά, όπως άλλωστε και χιλιάδες άλλους Ινδιάνους που το βίωσαν. Προτού ενωθεί για πάντα με το Μεγάλο Πνεύμα, που προσέγγισε κι ερμήνευσε με ζηλευτή ανυστεροβουλία, μάς άφησε εξαιρετικής σημασίας αφηγήσεις για τον αυθεντικό Ινδιάνικο τρόπο ζωής. Μία από αυτές είναι και ***Τα παιδικά μου χρόνια ως Ινδιάνος****, στην οποία εξιστορεί με γλαφυρότητα και λεπτομέρεια το πώς μεγάλωναν και διαπαιδαγωγούνταν τα παιδιά των Oglala Lakota. Η συγκεκριμένη αφήγηση έλαβε τη μορφή βιβλίου και εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1931 στις Η.Π.Α. Ακολουθεί, για πρώτη φορά σε ελληνική μετάφραση, το πρώτο κεφάλαιο της εν λόγω ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσας αφήγησης.*

1. Η μάχη έγινε 25-26 Ιουνίου 1876. Σε αυτήν οι συνασπισμένες αμερικανικές φυλές των Λακότα, Βορείων Τσεγιέν και Αραπάχο συνέτριψαν το 7ο Σύνταγμα Ιππικού του στρατού των ΗΠΑ.

Οι γονείς μου ανήκαν σε αυτή τη μεγάλη φυλή των πεδιάδων που τώρα αποκαλείται Sioux (Σιού). Αλλά πριν έρθουν οι λευκοί άνθρωποι, ονομάζαμε τον εαυτό μας Lakota. Οι πρώτοι λευκοί που ήρθαν σε αυτή την χώρα νόμιζαν ότι ανακάλυψαν την Ινδία, μια γη που αναζητούσαν· έτσι, ονόμασαν τους ανθρώπους που βρήκαν εδώ Ινδιάνους. Μέσα από το λάθος αυτών των πρώτων αποικιστών ονομαζόμαστε έκτοτε Ινδιάνοι.

Τώρα το μεγάλο ποτάμι του Missouri διατρέχει την χώρα που κατοικούσε ο λαός μου. Το κομμάτι της φυλής που κατοικούσε στην ανατολική πλευρά του ποταμού ονόμαζε τον εαυτό του Dakota κι όσοι ζούσαν στη δυτική πλευρά του ονομάστηκαν Lakota. Εγώ γεννήθηκα Lakota. Αργότερα, όταν πολλοί λευκοί άνθρωποι έφτασαν σε αυτή την χώρα, κατάλαβαν ότι η φυλή μου ήταν πολύ ισχυρή και ανεξάρτητη. Διατηρήσαμε τη γη μας, για εμάς, κρατώντας τις άλλες φυλές μακριά μας. Οι πολεμιστές μας ήταν γενναίοι και φημισμένοι για την πολεμική τους ικανότητα.

Γι' αυτό, όλες οι άλλες φυλές τους φοβούνταν. Οι λευκοί, βλέποντας ότι εμπνέαμε φόβο στις άλλες φυλές που μας περιέβαλλαν, άρχισαν να μας φοβούνται κι αυτοί κι έτσι μας ονόμασαν Sioux. Η λέξη *Sioux* είναι γαλλική και σημαίνει «κομμένος λαιμός». Οπότε, έτσι γίναμε γνωστοί για την γενναιότητά του. Ο Αρκούδα με το Κοίλο Κέρατο τολμούσε να μιλήσει, όταν οι άλλοι πίστευαν ότι ήταν καλύτερό ή πιο βολικό να παραμένουν ήσυχοι. Τότε υπήρχε ο Μικρή Πληγή, που ήταν πολύ γενναίος και ο Ένα Άλογο, που ήταν μεγάλος αρχηγός και ο παππούς μου. Κι οι δυο αυτοί άνδρες ήταν αξιοσέβαστοι για την καλωσύνη και τη σοφία τους σε ό,τι είχε να κάνει με τη φυλή. Ο Αρκούδα που στέκεται, ο πρώτος, ο πατέρας μου, ήταν γνωστός για το ό,τι ήταν εξαιρετικά δίκαιος. Σε αυτές τις αποφάσεις έκανε χρήση καλής κρίσης και δεν έβλαπτε κανέναν. Όλη του η σκέψη ήταν πώς να κάνει το καλύτερο για τη φυλή του και καμμιά θυσία δεν ήταν τόσο μεγάλη γι' αυτόν, ώστε να την αποφύγει. Θα έδινε σε όσους χρειάζονταν σε σημείο να έχει ανάγκη ο ίδιος. Πάντοτε θα είναι ένας μεγάλος άνδρας ανάμεσα στους Sioux.

Ίσως ο άνθρωπος που στέκεται ψηλότερα από όλους στη φυλή ως μεγάλος και ατρόμητος πολεμιστής ήταν ο Τρελό Άλογο. Η πίστη του Τρελού Αλόγου στη δύναμη του Μεγάλου Μυστηρίου, για να τον καθοδηγήσει και να τον προστατέψει ήταν ένα θαύμα για όλους τους ανθρώπους της φυλής, που του πρόσφεραν την ολόπλευρη πίστη τους. Φαινόταν να ακολουθεί μια ζωή ταγμένη στη μάχη. Εξέθετε τον εαυτό του ανοιχτά στους εχθρούς των Ινδιάνων και στα στρατεύματα των λευκών, αλλά ποτέ δεν τραυματίστηκε.

Ο πατέρας μου, πιστεύω, ήταν ο μεγαλύτερος αρχηγός που έζησε ποτέ τις ζωές και των Ινδιάνων και των λευκών. Γιατί στα τελευταία χρόνια της ζωής του έζησε σύμφωνα με τις αρχές του Χριστιανισμού και προσπάθησε να είναι καλός πολίτης για σιμους σταθμούς πιο κοντά μεταξύ τους. Μια προσωπική συνήθεια που πάντοτε θαύμαζα σε αυτόν ήταν η τάξη του κι η καθαριότητά του.

Τώρα, κατονομάζοντας αυτούς τους μεγάλους άνδρες, ίσως προσέξατε ότι δεν ανέφερα τα ονόματα που συνήθως βλέπετε να αναφέρονται στα βιβλία που γράφονται από τους λευκούς. Οι λευκοί που έχουν γράψει ιστορίες των Ινδιάνων δεν θα μπορούσαν, φυσικά, να γνωρίζουν τα εσωτερικά ζητήματα της φυλής ούτε τις στάσεις των ανθρώπων γενικότερα. Το σπίτι της φυλής μου, των Δυτικών Sioux, ήταν όλη η περιοχή που τώρα ονομάζεται Βόρεια και Νότια Dakota κι όλη αυτή η περιοχή ανήκε κάποτε στη φυλή μου. Ήταν όμορφη χώρα. Την άνοιξη και στις αρχές του καλοκαιριού οι πεδιάδες, όσο μπορούσε να δει το μάτι, καλύπτονταν με βελούδινο πράσινο γρασίδι. Ακόμη κι οι λόφοι ήταν πράσινοι κι εδώ κι εκεί υπήρχε ένα όμορφο ρέμα. Πάνω από τους λόφους περιπλανιόταν το βουβάλι και στο δάσος που συνόρευε με τα ρυάκια υπήρχαν ωραία φρούτα που ήταν δικά μας για να τα συλλέξουμε. Τον χειμώνα τα πάντα καλύπτονταν με χιόνι, αλλά πάντα είχαμε άφθονο φαγητό, μέχρι να έρθει ξανά η άνοιξη. Η ζωή ήταν γεμάτη ευτυχία και ικανοποίηση για το λαό μου. Οι Sioux έζησαν πολύ καιρό σε αυτή την περιοχή. Κανείς δεν ξέρει πόσο πολύ. Αλλά υπάρχουν πολλοί θρύλοι για τη φυλή μου και για τα Κακά Εδάφη και τους Μαύρους Λόφους, που δείχνουν ότι ζούσαμε εκεί πολλά-πολλά χρόνια. Αυτοί οι θρύλοι είναι ιστορικοί και ενδιαφέροντες και θα ειπωθούν σε άλλο βιβλίο.

Ένα tipi ήταν το πρώτο μου σπίτι. Σε αυτό

Ο Luther Standing Bear (1868-1939) γεννήθηκε ως Oglala Lakota οκτώ χρόνια πριν τη μάχη του Little Bighorn[1]*. Ενώ ήταν ακόμη παιδί, έζησε την βίαιη εγκατάσταση των Ινδιάνικων φυλών στους «καταυλισμούς»-φυλακές του Αμερικάνικου κράτους. Αυτό τον σημάδεψε βαθιά, όπως άλλωστε και χιλιάδες άλλους Ινδιάνους που το βίωσαν. Προτού ενωθεί για πάντα με το Μεγάλο Πνεύμα, που προσέγγισε κι ερμήνευσε με ζηλευτή ανυστεροβουλία, μάς άφησε εξαιρετικής σημασίας αφηγήσεις για τον αυθεντικό Ινδιάνικο τρόπο ζωής. Μία από αυτές είναι και* ***Τα παιδικά μου χρόνια ως Ινδιάνος****, στην οποία εξιστορεί με γλαφυρότητα και λεπτομέρεια το πώς μεγάλωναν και διαπαιδαγωγούνταν τα παιδιά των Oglala Lakota. Η συγκεκριμένη αφήγηση έλαβε τη μορφή βιβλίου και εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1931 στις Η.Π.Α. Ακολουθεί, για πρώτη φορά σε ελληνική μετάφραση, το πρώτο κεφάλαιο της εν λόγω ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσας αφήγησης.*

1. Η μάχη έγινε 25-26 Ιουνίου 1876. Σε αυτήν οι συνασπισμένες αμερικανικές φυλές των Λακότα, Βορείων Τσεγιέν και Αραπάχο συνέτριψαν το 7ο Σύνταγμα Ιππικού του στρατού των ΗΠΑ. Πέντε από τις 12 ίλες του 7ου Ιππικού αφανίστηκαν και ο σφαγέας, γυναικόπαιδων των αμερικανικών φυλών (στο γνωστό μακελειό παρά τον ποταμό Washita), Τζωρτζ Άμστρονγκ Κάστερ σκοτώθηκε, όπως και δύο από τους αδελφούς του, ένας ανιψιός και ένας γαμπρός του. Ο συνολικός αριθμός απωλειών των ΗΠΑ περιλάμβανε 268 νεκρούς και 55 σοβαρά τραυματίες (έξι από αυτούς υπέκυψαν στα τραύματά τους), συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων ινδιάνων ανιχνευτών Κρου και δύο ινδιάνων ανιχνευτών Πώνυ.

Οι γονείς μου ανήκαν σε αυτή τη μεγάλη φυλή των πεδιάδων που τώρα αποκαλείται Sioux (Σιού). Αλλά πριν έρθουν οι λευκοί άνθρωποι, ονομάζαμε τον εαυτό μας Lakota. Οι πρώτοι λευκοί που ήρθαν σε αυτή την χώρα νόμιζαν ότι ανακάλυψαν την Ινδία, μια γη που αναζητούσαν· έτσι, ονόμασαν τους ανθρώπους που βρήκαν εδώ Ινδιάνους. Μέσα από το λάθος αυτών των πρώτων αποικιστών ονομαζόμαστε έκτοτε Ινδιάνοι.

Τώρα το μεγάλο ποτάμι του Missouri διατρέχει την χώρα που κατοικούσε ο λαός μου. Το κομμάτι της φυλής που κατοικούσε στην ανατολική πλευρά του ποταμού ονόμαζε τον εαυτό του Dakota κι όσοι ζούσαν στη δυτική πλευρά του ονομάστηκαν Lakota. Εγώ γεννήθηκα Lakota. Αργότερα, όταν πολλοί λευκοί άνθρωποι έφτασαν σε αυτή την χώρα, κατάλαβαν ότι η φυλή μου ήταν πολύ ισχυρή και ανεξάρτητη. Διατηρήσαμε τη γη μας, για εμάς, κρατώντας τις άλλες φυλές μακριά μας. Οι πολεμιστές μας ήταν γενναίοι και φημισμένοι για την πολεμική τους ικανότητα.

Γι' αυτό, όλες οι άλλες φυλές τους φοβούνταν. Οι λευκοί, βλέποντας ότι εμπνέαμε φόβο στις άλλες φυλές που μας περιέβαλλαν, άρχισαν να μας φοβούνται κι αυτοί κι έτσι μας ονόμασαν Sioux. Η λέξη *Sioux* είναι γαλλική και σημαίνει «κομμένος λαιμός». Οπότε, έτσι γίναμε γνωστοί ως Sioux. Κάποιοι συγγραφείς μάς ονόμασαν «Οι μαχητικοί Sioux», ενώ άλλοι «Οι ισχυροί Sioux». Ο λαός μας ήταν γεμάτος περηφάνεια, αλλά οι γυναίκες μας ήταν ήσυχες και ευγενικές και οι άνδρες γενναίοι και αξιοπρεπείς. Κερδίσαμε το δικαίωμά μας να είμαστε περήφανοι, επειδή ήταν μια βασική αρχή για τους Sioux να είναι γενναίοι και ήταν ασυγχώρητο να είναι κανείς δειλός.

Κάποιοι από τους μεγάλους Sioux ήταν Μικρή Πληγή, που ήταν πολύ γενναίος και ο Ένα Άλογο, που ήταν μεγάλος αρχηγός και ο παππούς μου. Κι οι δυο αυτοί άνδρες ήταν αξιοσέβαστοι για την καλωσύνη και τη σοφία τους σε ό,τι είχε να κάνει με τη φυλή. Ο Αρκούδα που στέκεται, ο πρώτος, ο πατέρας μου, ήταν γνωστός για το ό,τι ήταν εξαιρετικά δίκαιος. Σε αυτές τις αποφάσεις έκανε χρήση καλής κρίσης και δεν έβλαπτε κανέναν. Όλη του η σκέψη ήταν πώς να κάνει το καλύτερο για τη φυλή του και καμμιά θυσία δεν ήταν τόσο μεγάλη γι' αυτόν, ώστε να την αποφύγει. Θα έδινε σε όσους χρειάζονταν σε σημείο να έχει ανάγκη ο ίδιος. Πάντοτε θα είναι ένας μεγάλος άνδρας ανάμεσα στους Sioux.

Ίσως ο άνθρωπος που στέκεται ψηλότερα από όλους στη φυλή ως μεγάλος και ατρόμητος πολεμιστής ήταν ο Τρελό Άλογο. Η πίστη του Τρελού Αλόγου στη δύναμη του Μεγάλου Μυστηρίου, για να τον καθοδηγήσει και να τον προστατέψει ήταν ένα θαύμα για όλους τους ανθρώπους της φυλής, που του πρόσφεραν την ολόπλευρη πίστη τους. Φαινόταν να ακολουθεί μια ζωή ταγμένη στη μάχη. Εξέθετε τον εαυτό του ανοιχτά στους εχθρούς των Ινδιάνων και στα στρατεύματα των λευκών, αλλά ποτέ δεν τραυματίστηκε.

Ο πατέρας μου, πιστεύω, ήταν ο μεγαλύτερος αρχηγός που έζησε ποτέ τις ζωές και των Ινδιάνων και των λευκών. Γιατί στα τελευταία χρόνια της ζωής του έζησε σύμφωνα με τις αρχές του Χριστιανισμού και προσπάθησε να είναι καλός πολίτης για την χώρα του. Με ενθάρρυνε να πάω στο σχολείο και να μάθω όσα μπορούσα από τη ζωή που ήταν τόσο διαφορετική από αυτήν που είχαμε γνωρίσει. Ο πατέρας μου ήταν πραγματικά άνδρας με μεγάλο όραμα. Προέβλεψε την μεγάλη αλλαγή που έπρεπε να κάνει ένας Ινδιάνος και πρέπει να τον πλήγωσε που με είδε να βυθίζομαι σε μια ζωή ακριβώς αντίθετη από αυτήν που είχε σχεδιάσει για μένα και ήταν ξένη σε όλες μας τις παραδόσεις. Αλλά θυσίασε

Τώρα, κατονομάζοντας αυτούς τους μεγάλους άνδρες, ίσως προσέξατε ότι δεν ανέφερα τα ονόματα που συνήθως βλέπετε να αναφέρονται στα βιβλία που γράφονται από τους λευκούς. Οι λευκοί που έχουν γράψει ιστορίες των Ινδιάνων δεν θα μπορούσαν, φυσικά, να γνωρίζουν τα εσωτερικά ζητήματα της φυλής ούτε τις στάσεις των ανθρώπων γενικότερα. Το σπίτι της φυλής μου, των Δυτικών Sioux, ήταν όλη η περιοχή που τώρα ονομάζεται Βόρεια και Νότια Dakota κι όλη αυτή η περιοχή ανήκε κάποτε στη φυλή μου. Ήταν όμορφη χώρα. Την άνοιξη και στις αρχές του καλοκαιριού οι πεδιάδες, όσο μπορούσε να δει το μάτι, καλύπτονταν με βελούδινο πράσινο γρασίδι. Ακόμη κι οι λόφοι ήταν πράσινοι κι εδώ κι εκεί υπήρχε ένα όμορφο ρέμα. Πάνω από τους λόφους περιπλανιόταν το βουβάλι και στο δάσος που συνόρευε με τα ρυάκια υπήρχαν ωραία φρούτα που ήταν δικά μας για να τα συλλέξουμε. Τον χειμώνα τα πάντα καλύπτονταν με χιόνι, αλλά πάντα είχαμε άφθονο φαγητό, μέχρι να έρθει ξανά η άνοιξη. Η ζωή ήταν γεμάτη ευτυχία και ικανοποίηση για το λαό μου. Οι Sioux έζησαν πολύ καιρό σε αυτή την περιοχή. Κανείς δεν ξέρει πόσο πολύ. Αλλά υπάρχουν πολλοί θρύλοι για τη φυλή μου και για τα Κακά Εδάφη και τους Μαύρους Λόφους, που δείχνουν ότι ζούσαμε εκεί πολλά-πολλά χρόνια. Αυτοί οι θρύλοι είναι ιστορικοί και ενδιαφέροντες και θα ειπωθούν σε άλλο βιβλίο.

Ένα τιπί ήταν το πρώτο μου σπίτι. Σε αυτό γεννήθηκα κι η πρώτη μου ανάμνηση είναι να παίζω γύρω από τη φωτιά και να με παρακολουθεί η Ινδιάνα μάνα μου. Ως μωρό με κουνούσαν σε μια ινδιάνικη κούνια που κρεμόταν από τους πασσάλους του τιπί. Ήμουν ο πρώτος γιος ενός αρχηγού και αναμενόταν να μεγαλώσω και να γίνω γενναίος και ατρόμητος σαν τον πατέρα μου. Πήρα το όνομα Άφθονος Θάνατος. Οι γονείς μου με φώναζαν Ota K'te, που σημαίνε Άφθονος Θάνατος στους Sioux.

Καθώς μεγάλωνα, ο πατέρας μου άρχισε να με διδάσκει όλα όσα ένας μικρός Ινδιάνος θα έπρεπε να ξέρει. Όταν μεγάλωσα αρκετά για να ανεβαίνω σε πόνυ, μου έμαθε να ιππεύω. Έδεσε το πόνυ μου με ένα σχοινί και ίππευσα με αυτό τον τρόπο, μέχρι που έμαθα να το χειρίζομαι μόνος μου.

Όταν είχα μάθει να ιππεύω, πήγαινα σε μικρά κυνήγια μαζί του και μου δίδαξε πώς να σφάζω μικρά θηράματα. Τέλος, έφτασε η μεγάλη μέρα, όταν πήγα σε κυνήγι βούβαλου. Αυτή ήταν μια σημαντική μέρα της ζωής μου, όταν επέστρεψα στο tipi και είπα στη μητέρα μου ότι είχα σκοτώσει έναν βούβαλο. Ήταν περήφανη για μένα κι αυτό με έκανε χαρούμενο.

Έμαθα για τις συνήθειες των άγριων ζώων και πώς να τα παγιδεύω. Έμαθα να κυνηγώ πουλιά με τόξο και βέλος και να τα ψήνω στη φωτιά. Σύντομα έφτασα να γνωρίζω αρκετά για τον καιρό και πώς να προετοιμάζομαι για την έλευση του χειμώνα, στεγνώνοντας δέρματα για ζεστά ρούχα. Γνωρίζοντας όλα αυτά τα πράγματα, δεν φοβόμασταν τη Φύση, αλλά, το αντίθετο, αγαπούσαμε τη Φύση. Μας φαινόταν γενναιόδωρη με όλα αυτά τα πράγματα που μας παρείχε για τις ανέσεις μας.

Σε αυτή την περίοδο ζούσαμε κοντά στη Φύση και δεν γνωρίζαμε τίποτε άλλο πέρα από τη Φύση. Παρατηρούσαμε τα πάντα στην ύπαιθρο και με αυτό τον τρόπο μαθαίναμε πολλά πράγματα που ήταν καλά και βοηθητικά να τα γνωρίζουμε. Ο Ινδιάνος ξέρει ότι η Φύση είναι σοφή και πως κρατώντας τα μάτια μας ανοιχτά, μαθαίναμε τους σοφούς τρόπους της.

Για παράδειγμα, μαθαίναμε να πηγαίνουμε για ύπνο, όταν ο υπόλοιπος κόσμος πήγαινε να ξεκουραστεί. Όταν ερχόταν το σκοτάδι κι όλα τα πουλιά και τα ζώα πήγαιναν για ύπνο, κοιμόμασταν κι εμείς. Αυτό μας βοηθούσε να γίνουμε δυνατοί που έκανε ένας Sioux γονιός ήταν να χύνει κρύο νερό στο πρόσωπο του παιδιού. Αυτό θα ξυπνούσε τα νυσταγμένα αγόρια και τα κορίτσια και θα ντρέπονταν για τον εαυτό τους. Ποτέ δεν μας χτυπούσαν ούτε μας τιμωρούσαν αυστηρά, επειδή οι γονείς Sioux δεν πίστευαν ότι πρέπει να μαστιγώνουν και να χτυπούν τα παιδιά.

Μέσα από αυτή τη μέθοδο ανατροφής, δημιουργούνταν ένας δεσμός ή ένα δέσιμο ανάμεσα στους Sioux γονείς και τα παιδιά έτσι που, με τα χρόνια, ο σεβασμός για τους γονείς μας μεγάλωνε επίσης. Τελικά, όταν μεγαλώσαμε και γίναμε άντρες, προσβλέπαμε στη μέρα, που θα έπρεπε να ανταποδώσουμε στους ευγενικούς μας γονείς, φροντίζοντάς τους στα γεράματά τους. Το θεωρούσαμε ως ευχαρίστηση κι όχι ως καθήκον.

Τώρα, τι κάναμε μόλις σηκωθούμε το πρωί και ξεκινούσε η μέρα μας; Εκείνες τις μέρες δεν είχαμε καλές μπανιέρες και μπάνια, ούτε νιπτήρα. Αλλά τα tipis μας ήταν πάντα κοντά σε μια καθαρή τρεχούμενη ρεματιά κι έτσι το πρώτο πράγμα που κάναμε ήταν να τρέξουμε στη ρεματιά, να πάρουμε μια γουλιά νερό, να ξεπλύνουμε καλά τα στόματά μας, να πλύνουμε τα πρόσωπά μας και να πιούμε μια καλή ποσότητα νερού. Αυτό το τελευταίο το κάναμε, επειδή ξέραμε ότι ήταν καλό για την υγεία μας και είναι κάτι που όλοι θα έπρεπε να κάνουν, όταν σηκώνονται νωρίς το πρωί. Η χρήση απλού τρεχούμενου νερού και το να μην αναπνέουμε τίποτε άλλο πέρα από καθαρό αέρα μάς κράτησε το σώμα δυνατό και καθαρό. Είναι γνωστό ότι οι Sioux ήταν υγιείς και σπάνια αρρώσταιναν. Οι περισσότεροι από εμάς έχασαν τη ζωή τους από γηρατειά ή από τραύματα που δεχτήκαμε στη μάχη. Κάποιες φορές, επίσης, ένας άνδρας μπορεί να τραυματιζόταν στη διάρκεια ενός κυνηγιού. Όταν περνούσαμε το

δεν είχαμε ψωμί εκείνη την εποχή, δεν μας έλειπε, επειδή είχαμε άλλα πράγματα στη θέση του. Είχαμε πολλά φυτά που σερβίρονταν καλά με το κρέας μας είτε ωμά είτε μαγειρεμένα. Αυτά τα φυτά και τα βότανα, εκτός από το ότι ήταν καλά για τροφή, ήταν επίσης καλά στο να λειτουργούν ως φάρμακο σε περίπτωση ασθένειας και στη θεραπεία των πληγών. Σχετικά με αυτό θα σας μιλήσω αργότερα. Όταν ερχόταν το καλοκαίρι, εμείς τα αγόρια απολαμβάναμε να μαζεύουμε και να τρώμε τα άγρια φρούτα. Υπήρχαν βατόμουρα που μας άρεσαν πάρα πολύ και κόκκινα φραγκοστάφυλα, που ήταν τόσο ωραία, όταν ήταν ώριμα· το άγριο δαμάσκηνο που είχε μια ιδιαίτερα λεπτή γεύση και το μαύρο κεράσι ήταν χυμώδες, όταν ωρίμαζε. Στη συνέχεια, από το θάμνο του άγριου τριαντάφυλλου (κυνόροδο) μαζεύαμε έναν καρπό που λατρεύαμε. Το φθινόπωρο, αφού τα πέταλα του ρόδου είχαν πέσει, σχηματιζόταν, εκεί ακριβώς που ήταν τα άνθη, λίγα φρούτα που έμοιαζαν με μικροσκοπικά ξινόμηλα. Είχαν ένα όμορφο κόκκινο χρώμα, κάποιες φορές ριγέ και κίτρινο και τα θεωρούσαμε υπέροχα. Οι μητέρες μας κάποιες φορές τα μάζευαν και τα χτυπούσαν και τα έκαναν μπάλες, όπως κάνουν τώρα τα ποπ-κορν. Πόσο πολύ απολαμβάναμε να συλλέγουμε και να τρώμε αυτούς τους υπέροχους καρπούς! Πόσο διασκεδάζαμε να παίζουμε στις όχθες του ποταμού και να ψάχνουμε για φραγκοστάφυλα και βατόμουρα! Δεν υπήρχαν πινακίδες εδώ κι εκεί, «Μείνετε έξω!» ή «Τα αγόρια δεν επιτρέπονται!». Τα πάντα ήταν ελεύθερα για μας και το μόνο που είχαμε να κάνουμε ήταν «να πάμε και να τα πάρουμε». Θυμάμαι επίσης ένα μικρό φρούτο ή μούρο που φύτρωνε σε αμμώδη εδάφη σε χαμηλούς θάμνους. Όταν ωρίμαζαν, γίνονταν μαύρα σαν τα κεράσια, έτσι οι λευκοί τα αποκα-

θρωπος δεν θα μάθει ποτέ. Η ζωή ήταν ένα θαυμάσιο πράγμα, επειδή η μεγάλη ικανοποίηση έρχεται με το αίσθημα της φιλίας και της συγγένειας με τα έμβια όντα γύρω σου. Ο λευκός άνθρωπος βλέπει πάνω από όλα τα έμβια όντα σαν να είναι εχθροί του, ενώ εμείς τα κοιτάζουμε σαν φίλους και ευεργέτες.

Ήταν ένα με το Μεγάλο Μυστήριο και το ίδιο κι εμείς. Μπορούσαμε να νιώσουμε τη γαλήνη και τη δύναμη του Μεγάλου Μυστηρίου στο απαλό γρασίδι κάτω από τα πόδια μας και στον μπλε ουρανό πάνω από εμάς. Όλο αυτό δημιουργούσε μια βαθιά αίσθηση μέσα μας και οι γέροντες σοφοί σκέφτονταν πολλά για αυτό και με αυτό τον τρόπο δημιουργήσαμε τη θρησκεία μας.

Οι παγίδες και το κυνήγι των θηραμάτων ήταν επίσης ένα από τα πρώτα μαθήματα που μάθαινε ένα αγόρι Ινδιάνος. Πριν μεγαλώσουμε αρκετά, για να χρησιμοποιούμε τόξο και βέλος, μαθαίναμε να σκοτώνουμε μικρά ζώα, όπως οι λαγοί, οι σκίουροι και τα ορτύκια ή άλλα πουλιά, πετώντας τους πέτρες. Σκοτώναμε αυτά τα μικρά ζώα για φαγητό και όχι για άθλημα. Οι γονείς μας μάς είχαν πει να μην σκοτώνουμε ζώα ή πουλιά και μετά να τα αφήνουμε στο έδαφος.

Για εξάσκηση και επίσης επειδή το διασκεδάζαμε, θα επιλέγαμε έναν μικρό θάμνο ή χαμόκλαδα, φανταζόμενοι ότι υπάρχει ένα θήραμα σε αυτόν και θα του ρίχναμε ξανά και ξανά, μέχρι να γίνουμε ειδικοί και να μπορούμε να χτυπάμε σχεδόν ό,τι επιθυμούσαμε. Ακόμη και σήμερα είμαι καλός στο να ρίχνω πέτρες και μπορώ να χτυπήσω το σημάδι μου. Θυμάμαι όταν ο αδερφός μου πήρε ένα καινούριο κυνηγετικό όπλο και πόση αγωνία είχε να μου δείξει πόσο καλά μπορούσε να το χρησιμοποιήσει. Μου ζήτησε να πάω μαζί

μικρά κυνήγια μαζί του και μου δίδαξε πώς να σφάζω μικρά θηράματα. Τέλος, έφτασε η μεγάλη μέρα, όταν πήγα σε κυνήγι βούβαλου. Αυτή ήταν μια σημαντική μέρα της ζωής μου, όταν επέστρεψα στο tipi και είπα στη μητέρα μου ότι είχα σκοτώσει έναν βούβαλο. Ήταν περήφανη για μένα κι αυτό με έκανε χαρούμενο.

Έμαθα για τις συνήθειες των άγριων ζώων και πώς να τα παγιδεύω. Έμαθα να κυνηγώ πουλιά με τόξο και βέλος και να τα ψήνω στη φωτιά. Σύντομα έφτασα να γνωρίζω αρκετά για τον καιρό και πώς να προετοιμάζομαι για την έλευση του χειμώνα, στεγνώνοντας δέρματα για ζεστά ρούχα. Γνωρίζοντας όλα αυτά τα πράγματα, δεν φοβόμασταν τη Φύση, αλλά, το αντίθετο, αγαπούσαμε τη Φύση. Μας φαινόταν γενναιόδωρη με όλα αυτά τα πράγματα που μας παρείχε για τις ανέσεις μας.

Σε αυτή την περίοδο ζούσαμε κοντά στη Φύση και δεν γνωρίζαμε τίποτε άλλο πέρα από τη Φύση. Παρατηρούσαμε τα πάντα στην ύπαιθρο και με αυτό τον τρόπο μαθαίναμε πολλά πράγματα που ήταν καλά και βοηθητικά να τα γνωρίζουμε. Ο Ινδιάνος ξέρει ότι η Φύση είναι σοφή και πως κρατώντας τα μάτια μας ανοιχτά, μαθαίναμε τους σοφούς τρόπους της.

Για παράδειγμα, μαθαίναμε να πηγαίνουμε για ύπνο, όταν ο υπόλοιπος κόσμος πήγαινε να ξεκουραστεί. Όταν ερχόταν το σκοτάδι κι όλα τα πουλιά και τα ζώα πήγαιναν για ύπνο, κοιμόμασταν κι εμείς. Αυτό μας βοηθούσε να γίνουμε δυνατοί κι υγιείς έτσι, που μεγαλώσαμε και γίναμε δυνατοί, γενναιόκαρδοι άνδρες.

Διδαχτήκαμε να σηκωνόμαστε νωρίς το πρωί πριν το χάραμα. Οι γονείς μας ήξεραν ότι ήταν καλό για μας να σηκωνόμαστε νωρίς, οπότε άρχισαν να μας εκπαιδεύουν από πολύ μικρή ηλικία. Βλέπετε, όλα τα ζώα είναι ξύπνια και ζωηρά πριν την ανατολή του ήλιου, έτσι καταλαβαίνεις ότι θα ήταν κακός κυνηγός όποιος θα ξεκινούσε το κυνήγι, αφού τα θηράματα θα είχαν φύγει. Τότε σε αυτές τις πρώιμες μέρες, όταν η φυλή μας είχε εχθρούς, ήταν απαραίτητο για μας να ξυπνάμε νωρίς, αν επρόκειτο να πάμε για μάχη και δεν αφήναμε τον αντίπαλο να αποκτήσει πλεονέκτημα.

Μέσα από αυτή τη μέθοδο ανατροφής, δημιουργούνταν ένας δεσμός ή ένα δέσιμο ανάμεσα στους Sioux γονείς και τα παιδιά έτσι που, με τα χρόνια, ο σεβασμός για τους γονείς μας μεγάλωνε επίσης. Τελικά, όταν μεγαλώσαμε και γίναμε άντρες, προσβλέπαμε στη μέρα, που θα έπρεπε να ανταποδώσουμε στους ευγενικούς μας γονείς, φροντίζοντάς τους στα γεράματά τους. Το θεωρούσαμε ως ευχαρίστηση κι όχι ως καθήκον.

Τώρα, τι κάναμε μόλις σηκωθούμε το πρωί και ξεκινούσε η μέρα μας; Εκείνες τις μέρες δεν είχαμε καλές μπανιέρες και μπάνια, ούτε νιπτήρα. Αλλά τα tipis μας ήταν πάντα κοντά σε μια καθαρή τρεχούμενη ρεματιά κι έτσι το πρώτο πράγμα που κάναμε ήταν να τρέξουμε στη ρεματιά, να πάρουμε μια γουλιά νερό, να ξεπλύνουμε καλά τα στόματά μας, να πλύνουμε τα πρόσωπά μας και να πιούμε μια καλή ποσότητα νερού. Αυτό το τελευταίο το κάναμε, επειδή ξέραμε ότι ήταν καλό για την υγεία μας και είναι κάτι που όλοι θα έπρεπε να κάνουν, όταν σηκώνονται νωρίς το πρωί. Η χρήση απλού τρεχούμενου νερού και το να μην αναπνέουμε τίποτε άλλο πέρα από καθαρό αέρα μάς κράτησε το σώμα δυνατό και καθαρό. Είναι γνωστό ότι οι Sioux ήταν υγιείς και σπάνια αρρώσταιναν. Οι περισσότεροι από εμάς έχασαν τη ζωή τους από γηρατειά ή από τραύματα που δεχτήκαμε στη μάχη. Κάποιες φορές, επίσης, ένας άνδρας μπορεί να τραυματιζόταν στη διάρκεια ενός κυνηγιού. Όταν περνούσαμε το ρυάκι και κάναμε το μπάνιο μας, νιώθαμε ωραία και είχαμε μεγάλη όρεξη για πρωινό. Κάθε λίγο ένα αγόρι θα πηδούσε μέσα στο ρέμα και θα απολάμβανε το μπάνιο του. Τότε ήταν κάτι περισσότερο από πιθανό ότι θα ακολουθούσαν κι οι υπόλοιποι από εμάς και θα κάναμε όλοι ένα ωραίο μπάνιο πριν επιστρέψουμε στο tipi, πριν ξεκινήσουμε τη μέρα, τρώγοντας πρωινό. Αυτό το πρωινό γεύμα, όπως γινόταν και με όλα τα γεύματα, αποτελούνταν από κρέας μαγειρεμένο με έναν από τους πολλούς τρόπους, με τους οποίους οι Ινδιάνες ετοίμαζαν το κρέας για τροφή. Δεν πίναμε δυνατό καφέ και ούτως ή άλλως αυτό δεν μας ενδιέφερε. Ούτε είχαμε ψωμί εκείνες

θεραπεία των πληγών. Σχετικά με αυτό θα σας μιλήσω αργότερα. Όταν ερχόταν το καλοκαίρι, εμείς τα αγόρια απολαμβάναμε να μαζεύουμε και να τρώμε τα άγρια φρούτα. Υπήρχαν βατόμουρα που μας άρεσαν πάρα πολύ και κόκκινα φραγκοστάφυλα, που ήταν τόσο ωραία, όταν ήταν ώριμα· το άγριο δαμάσκηνο που είχε μια ιδιαίτερα λεπτή γεύση και το μαύρο κεράσι ήταν χυμώδες, όταν ωρίμαζε. Στη συνέχεια, από το θάμνο του άγριου τριαντάφυλλου (κυνόροδο) μαζεύαμε έναν καρπό που λατρεύαμε. Το φθινόπωρο, αφού τα πέταλα του ρόδου είχαν πέσει, σχηματιζόταν, εκεί ακριβώς που ήταν τα άνθη, λίγα φρούτα που έμοιαζαν με μικροσκοπικά ξινόμηλα. Είχαν ένα όμορφο κόκκινο χρώμα, κάποιες φορές ριγέ και κίτρινο και τα θεωρούσαμε υπέροχα. Οι μητέρες μας κάποιες φορές τα μάζευαν και τα χτυπούσαν και τα έκαναν μπάλες, όπως κάνουν τώρα τα ποπ-κορν. Πόσο πολύ απολαμβάναμε να συλλέγουμε και να τρώμε αυτούς τους υπέροχους καρπούς! Πόσο διασκεδάζαμε να παίζουμε στις όχθες του ποταμού και να ψάχνουμε για φραγκοστάφυλα και βατόμουρα! Δεν υπήρχαν πινακίδες εδώ κι εκεί, «Μείνετε έξω!» ή «Τα αγόρια δεν επιτρέπονται!». Τα πάντα ήταν ελεύθερα για μας και το μόνο που είχαμε να κάνουμε ήταν «να πάμε και να τα πάρουμε». Θυμάμαι επίσης ένα μικρό φρούτο ή μούρο που φύτρωνε σε αμμώδη εδάφη σε χαμηλούς θάμνους. Όταν ωρίμαζαν, γίνονταν μαύρα σαν τα κεράσια, έτσι οι λευκοί τα αποκαλούσαν «κεράσια της άμμου». Το όνομα που τους δίναμε εμείς ήταν *e-un-ye-ya-pi*. Υπάρχει κάτι παράξενο σε αυτά τα κεράσια. Όταν τα μαζεύαμε, στεκόμασταν κόντρα στον άνεμο και ποτέ με τον άνεμο να φυσά από εμάς μέσα στο φυτό. Αν το κάναμε, το φρούτο έχανε κάτι από τη νοστιμιά του, αλλά αν τα μαζεύαμε σωστά, ήταν πιο γλυκά από ό,τι αν τα μαζεύαμε λάθος. Αυτό, πιστεύω, είναι ένα από τα πολλά μυστικά που κατέχουν οι Ινδιάνοι, επειδή δεν συνάντησα ποτέ κανέναν λευκό που να το γνώριζε αυτό.

Αλλά η Φύση έχει δώσει την περισσότερη από τη μυστική της γνώση σε εμάς, παρά στον λευκό άνθρωπο. Μπορεί αυτό

Ήταν ένα με το Μεγάλο Μυστήριο και το ίδιο κι εμείς. Μπορούσαμε να νιώσουμε τη γαλήνη και τη δύναμη του Μεγάλου Μυστηρίου στο απαλό γρασίδι κάτω από τα πόδια μας και στον μπλε ουρανό πάνω από εμάς. Όλο αυτό δημιουργούσε μια βαθιά αίσθηση μέσα μας και οι γέροντες σοφοί σκέφτονταν πολλά για αυτό και με αυτό τον τρόπο δημιουργήσαμε τη θρησκεία μας.

Οι παγίδες και το κυνήγι των θηραμάτων ήταν επίσης ένα από τα πρώτα μαθήματα που μάθαινε ένα αγόρι Ινδιάνος. Πριν μεγαλώσουμε αρκετά, για να χρησιμοποιούμε τόξο και βέλος, μαθαίναμε να σκοτώνουμε μικρά ζώα, όπως οι λαγοί, οι σκίουροι και τα ορτύκια ή άλλα πουλιά, πετώντας τους πέτρες. Σκοτώναμε αυτά τα μικρά ζώα για φαγητό και όχι για άθλημα. Οι γονείς μας μάς είχαν πει να μην σκοτώνουμε ζώα ή πουλιά και μετά να τα αφήνουμε στο έδαφος.

Για εξάσκηση και επίσης επειδή το διασκεδάζαμε, θα επιλέγαμε έναν μικρό θάμνο ή χαμόκλαδα, φανταζόμενοι ότι υπάρχει ένα θήραμα σε αυτόν και θα του ρίχναμε ξανά και ξανά, μέχρι να γίνουμε ειδικοί και να μπορούμε να χτυπάμε σχεδόν ό,τι επιθυμούσαμε. Ακόμη και σήμερα είμαι καλός στο να ρίχνω πέτρες και μπορώ να χτυπήσω το σημάδι μου. Θυμάμαι όταν ο αδερφός μου πήρε ένα καινούριο κυνηγετικό όπλο και πόση αγωνία είχε να μου δείξει πόσο καλά μπορούσε να το χρησιμοποιήσει. Μου ζήτησε να πάω μαζί του να ψάξουμε για πάπιες. Όταν φτάσαμε στον ορμίσκο, βρήκαμε την πάπια μας. Ο αδερφός μου, ανυπόμονος να πιάσει την πάπια, γλιστρούσε όλο και πιο κοντά. Είδα ότι η πάπια ετοιμαζόταν να πετάξει και, παρ' όλο που ήμουν πολύ πίσω από τον αδερφό μου, μάζεψα μια πέτρα και την πέταξα στην πάπια πάνω απ' το κεφάλι του. Έδειξε ξεκάθαρα την απογοήτευσή του, που δεν είχε την ευκαιρία να μου δείξει πώς δούλευε το όπλο του, ωστόσο ήμασταν τυχεροί που πιάσαμε την πάπια μας. Ήμουν ο μόνος, για να είμαι βέβαιος, που γέλασε πρώτος και, παρ' όλο που ο αδερφός μου δεν μπορούσε παρά να είναι λίγο απογοητευμένος, γέλασε μαζί μου.

ναιόδωρη με όλα αυτά τα πράγματα που μας παρείχε για τις ανέσεις μας.

Σε αυτή την περίοδο ζούσαμε κοντά στη Φύση και δεν γνωρίζαμε τίποτε άλλο πέρα από τη Φύση. Παρατηρούσαμε τα πάντα στην ύπαιθρο και με αυτό τον τρόπο μαθαίναμε πολλά πράγματα που ήταν καλά και βοηθητικά να τα γνωρίζουμε. Ο Ινδιάνος ξέρει ότι η Φύση είναι σοφή και πως κρατώντας τα μάτια μας ανοιχτά, μαθαίναμε τους σοφούς τρόπους της.

Για παράδειγμα, μαθαίναμε να πηγαίνουμε για ύπνο, όταν ο υπόλοιπος κόσμος πήγαινε να ξεκουραστεί. Όταν ερχόταν το σκοτάδι κι όλα τα πουλιά και τα ζώα πήγαιναν για ύπνο, κοιμόμασταν κι εμείς. Αυτό μας βοηθούσε να γίνουμε δυνατοί κι υγιείς έτσι, που μεγαλώσαμε και γίναμε δυνατοί, γενναιόκαρδοι άνδρες.

Διδαχτήκαμε να σηκωνόμαστε νωρίς το πρωί πριν το χάραμα. Οι γονείς μας ήξεραν ότι ήταν καλό για μας να σηκωνόμαστε νωρίς, οπότε άρχισαν να μας εκπαιδεύουν από πολύ μικρή ηλικία. Βλέπετε, όλα τα ζώα είναι ξύπνια και ζωηρά πριν την ανατολή του ήλιου, έτσι καταλαβαίνεις ότι θα ήταν κακός κυνηγός όποιος θα ξεκινούσε το κυνήγι, αφού τα θηράματα θα είχαν φύγει. Τότε σε αυτές τις πρώιμες μέρες, όταν η φυλή μας είχε εχθρούς, ήταν απαραίτητο για μας να ξυπνάμε νωρίς, αν επρόκειτο να πάμε για μάχη και δεν αφήναμε τον αντίπαλο να αποκτήσει πλεονέκτημα. Οι λευκοί έχουν το ρητό «Το πρωινό πουλί πιάνει το σκουλήκι», που σημαίνει ακριβώς το ίδιο με αυτό που σας λέω. Φυσικά, προσπαθήσαμε να υπακούσουμε τους γονείς μας, όταν μας φώναζαν το πρωί και υποτίθεται ότι έπρεπε να σηκωθούμε με το πρώτο κάλεσμα. Ωστόσο, δεν ήταν όλα τα αγόρια Sioux υπάκουα. Κάποια ήταν τεμπέλικα και δεν λάμβαναν σοβαρά υπ' όψιν τη φωνή του πατέρα ή της μητέρας τους. Όταν ήταν απαραίτητο ένας γονιός να τιμωρήσει ένα ανυπάκουο παιδί, δεν το έκανε με σκληρό τρόπο. Το χειρότερο πάρουμε μια γουλιά νερό, να ξεπλύνουμε καλά τα στόματά μας, να πλύνουμε τα πρόσωπά μας και να πιούμε μια καλή ποσότητα νερού. Αυτό το τελευταίο το κάναμε, επειδή ξέραμε ότι ήταν καλό για την υγεία μας και είναι κάτι που όλοι θα έπρεπε να κάνουν, όταν σηκώνονται νωρίς το πρωί. Η χρήση απλού τρεχούμενου νερού και το να μην αναπνέουμε τίποτε άλλο πέρα από καθαρό αέρα μάς κράτησε το σώμα δυνατό και καθαρό. Είναι γνωστό ότι οι Sioux ήταν υγιείς και σπάνια αρρώσταιναν. Οι περισσότεροι από εμάς έχασαν τη ζωή τους από γηρατειά ή από τραύματα που δεχτήκαμε στη μάχη. Κάποιες φορές, επίσης, ένας άνδρας μπορεί να τραυματιζόταν στη διάρκεια ενός κυνηγιού. Όταν περνούσαμε το ρυάκι και κάναμε το μπάνιο μας, νιώθαμε ωραία και είχαμε μεγάλη όρεξη για πρωινό. Κάθε λίγο ένα αγόρι θα πηδούσε μέσα στο ρέμα και θα απολάμβανε το μπάνιο του. Τότε ήταν κάτι περισσότερο από πιθανό ότι θα ακολουθούσαν κι οι υπόλοιποι από εμάς και θα κάναμε όλοι ένα ωραίο μπάνιο πριν επιστρέψουμε στο tipi, πριν ξεκινήσουμε τη μέρα, τρώγοντας πρωινό. Αυτό το πρωινό γεύμα, όπως γινόταν και με όλα τα γεύματα, αποτελούνταν από κρέας μαγειρεμένο με έναν από τους πολλούς τρόπους, με τους οποίους οι Ινδιάνες ετοίμαζαν το κρέας για τροφή. Δεν πίναμε δυνατό καφέ και ούτως ή άλλως αυτό δεν μας ενδιέφερε. Ούτε είχαμε ψωμί εκείνες τις μέρες.

Κάποιες φορές το κρέας μας βραζόταν και τότε είχαμε σούπα που απολαμβάναμε. Άλλες φορές το κρέας μας ψηνόταν πάνω στην ανοιχτή φωτιά. Αυτό το μέσο μαγειρέματος έδινε στο κρέας μας μια πολύ ωραία γεύση και εάν έμεναν λίγες στάχτες στο φαγητό, δεν μας πείραζε, αλλά απεναντίας μας άρεσε, επειδή ο Ινδιάνος γνωρίζει ότι λίγη στάχτη που τρώγεται μαζί με το φαγητό είναι ένα καλό τονωτικό για το στομάχι. Λειτουργεί σαν καθαριστικό και βοηθάει στην πέψη. Αν και θεωρούσαμε υπέροχα. Οι μητέρες μας κάποιες φορές τα μάζευαν και τα χτυπούσαν και τα έκαναν μπάλες, όπως κάνουν τώρα τα ποπ-κορν. Πόσο πολύ απολαμβάναμε να συλλέγουμε και να τρώμε αυτούς τους υπέροχους καρπούς! Πόσο διασκεδάζαμε να παίζουμε στις όχθες του ποταμού και να ψάχνουμε για φραγκοστάφυλα και βατόμουρα! Δεν υπήρχαν πινακίδες εδώ κι εκεί, «Μείνετε έξω!» ή «Τα αγόρια δεν επιτρέπονται!». Τα πάντα ήταν ελεύθερα για μας και το μόνο που είχαμε να κάνουμε ήταν «να πάμε και να τα πάρουμε». Θυμάμαι επίσης ένα μικρό φρούτο ή μούρο που φύτρωνε σε αμμώδη εδάφη σε χαμηλούς θάμνους. Όταν ωρίμαζαν, γίνονταν μαύρα σαν τα κεράσια, έτσι οι λευκοί τα αποκαλούσαν «κεράσια της άμμου». Το όνομα που τους δίναμε εμείς ήταν *e-un-ye-ya-pi*. Υπάρχει κάτι παράξενο σε αυτά τα κεράσια. Όταν τα μαζεύαμε, στεκόμασταν κόντρα στον άνεμο και ποτέ με τον άνεμο να φυσά από εμάς μέσα στο φυτό. Αν το κάναμε, το φρούτο έχανε κάτι από τη νοστιμιά του, αλλά αν τα μαζεύαμε σωστά, ήταν πιο γλυκά από ό,τι αν τα μαζεύαμε λάθος. Αυτό, πιστεύω, είναι ένα από τα πολλά μυστικά που κατέχουν οι Ινδιάνοι, επειδή δεν συνάντησα ποτέ κανέναν λευκό που να το γνώριζε αυτό.

Αλλά η Φύση έχει δώσει την περισσότερη από τη μυστική της γνώση σε εμάς, παρά στον λευκό άνθρωπο. Μπορεί αυτό να συμβαίνει, επειδή ζούσαμε τόσο κοντά της και το εκτιμούσε αυτό τόσο πολύ. Έπειτα, ένας άλλος λόγος είναι επειδή οι αισθήσεις της όρασης, της ακοής και της όσφρησης των Ινδιάνων είναι πιο κοφτερές από ό,τι οι αισθήσεις του λευκού ανθρώπου. Η ζωή για τον Ινδιάνο είναι σε αρμονία με τη Φύση και με τα πράγματα που τον περιβάλλουν. Ο Ινδιάνος προσπαθεί να συνταιριάξει με την Φύση και να την κατανοήσει, όχι να την κατακτήσει και να την εξουσιάσει. Μας το ανταπέδιδε, μαθαίνοντάς μας πολλά, που ο λευκός άν- μικρά ζώα για φαγητό και όχι για άθλημα. Οι γονείς μας μάς είχαν πει να μην σκοτώνουμε ζώα ή πουλιά και μετά να τα αφήνουμε στο έδαφος.

Για εξάσκηση και επίσης επειδή το διασκεδάζαμε, θα επιλέγαμε έναν μικρό θάμνο ή χαμόκλαδα, φανταζόμενοι ότι υπάρχει ένα θήραμα σε αυτόν και θα του ρίχναμε ξανά και ξανά, μέχρι να γίνουμε ειδικοί και να μπορούμε να χτυπάμε σχεδόν ό,τι επιθυμούσαμε. Ακόμη και σήμερα είμαι καλός στο να ρίχνω πέτρες και μπορώ να χτυπήσω το σημάδι μου. Θυμάμαι όταν ο αδερφός μου πήρε ένα καινούριο κυνηγετικό όπλο και πόση αγωνία είχε να μου δείξει πόσο καλά μπορούσε να το χρησιμοποιήσει. Μου ζήτησε να πάω μαζί του να ψάξουμε για πάπιες. Όταν φτάσαμε στον ορμίσκο, βρήκαμε την πάπια μας. Ο αδερφός μου, ανυπόμονος να πιάσει την πάπια, γλιστρούσε όλο και πιο κοντά. Είδα ότι η πάπια ετοιμαζόταν να πετάξει και, παρ' όλο που ήμουν πολύ πίσω από τον αδερφό μου, μάζεψα μια πέτρα και την πέταξα στην πάπια πάνω απ' το κεφάλι του. Έδειξε ξεκάθαρα την απογοήτευσή του, που δεν είχε την ευκαιρία να μου δείξει πώς δούλευε το όπλο του, ωστόσο ήμασταν τυχεροί που πιάσαμε την πάπια μας. Ήμουν ο μόνος, για να είμαι βέβαιος, που γέλασε πρώτος και, παρ' όλο που ο αδερφός μου δεν μπορούσε παρά να είναι λίγο απογοητευμένος, γέλασε μαζί μου.

Αν και ακόμη ήμασταν πολύ μικροί, για να χρησιμοποιούμε τόξα και βέλη ή όπλα, δεν πετούσαμε μόνο πέτρες με το χέρι. Ρίχναμε βολές στα θηράματα, στα οποία είχαμε γίνει ειδικοί στο σημάδι. Θα μαζεύαμε ένα ευλύγιστο κλαδί ιτιάς, πεπλατυσμένο λιγάκι στο ένα άκρο, αφήνοντας την άλλη άκρη κυκλική για λαβή. Έχοντας έναν αριθμό από πέτρες κατάλληλου μεγέθους κοντά στο χέρι μας, θα τοποθετούσαμε μία στην πλατιά άκρη του κλαδιού και θα

συνέχεια στη σελ. 10

Όψεις μιας Δημοκρατίας που «πεθαίνει» για να ανακάμψει δριμύτερη

Τυπικά και φαινομενικά οι περισσότεροι κάτοικοι του πλανήτη ζούμε υπό καθεστώς δημοκρατίας. Ανεξαρτήτως του τι πιστεύει ο καθένας και πως προσεγγίζει τα πολιτικά ζητήματα, η αστική δημοκρατία κυριαρχεί. Στην Κίνα, δε, την πολυπληθέστερη χώρα του πλανήτη, έχουμε Λαϊκή Δημοκρατία αλλά όση Δημοκρατία έχουν οι ΗΠΑ άλλο τόσο Δημοκρατία έχει η Κίνα. Μήπως, όμως, ποτέ δεν υπήρχε Δημοκρατία αστικού ή λαϊκού τύπου –η μορφή της δεν έχει και τόση σημασία– στον σύγχρονο κόσμο, πέραν της αρχής της πλειοψηφίας; Δηλαδή οι ορισμοί της όποιας Δημοκρατίας στα πλαίσια της Πολιτικής Επιστήμης μήπως ουσιαστικά δήλωναν κάτι το φαντασιακό, απαραίτητο συστατικό για να ζυμωθεί η έννοια του πολίτη και επί πλέον να δομηθεί μια συνθήκη που θα στήριζε το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα; Τον καπιταλισμό. Η Δημοκρατία δημιουργούσε ανέκαθεν μια αυταπάτη, οι πολίτες να θεωρούν ότι αποτελούν μια σημαντική συνιστώσα του συστήματος που μπορούν να καθορίσουν την πολιτική και οικονομική ζωή, κυρίως μέσω της ψήφου τους, και οι πολιτικοί ότι παράγουν το απαραίτητο νομοθετικό και εκτελεστικό έργο για την λειτουργία του πολιτεύματος.

Τα τελευταία δύο χρόνια παρακολουθούμε την ενθρόνιση ως πλανητάρχη του «πετυχημένου» για το σύστημα Τράμπ, του μοναδικού(;) «τρελού» που μπορεί άλλα να λέει σήμερα και άλλα αύριο, να αναπτύσσει τον εμπορικό πόλεμο με τις χώρες-στόχους να αλλάζουν «σαν τα πουκάμισα», κάνοντας φανερό το αλισβερίσι που λαμβάνει χώρα κάθε φορά. Ένα αυθεντικό ανατολίτικο παζάρι... Ένας εμπορικός πόλεμος που, υπό προϋποθέσεις και τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, διεξάγεται ουσιαστικά ενάντια σε ορισμένα προϊόντα που παράγονται στη Κίνα και που όμοια ή ομοειδή προϊόντα που παράγονται στην Ευρώπη έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Διότι είναι διαφορετικά ένα κινέζικο προϊόν να έχει δασμό 50% και ένα ευρωπαϊκό 10%.

Το ενδιαφέρον με την επιβολή των δασμών είναι ότι

και κάθε προϊόν, μέχρι να αποσυρθούν για ένα διάστημα και κάποια στιγμή να ξαναβγούν στην «κυκλοφορία»). Γι' αυτό το λόγο ο Ν. Τσόμσκι θεωρεί ότι τα κεντρώα κόμματα σε ΗΠΑ και Ευρώπη δέχονται τα μεγαλύτερα εκλογικά πλήγματα ενώ τα δεξιο-λαϊκίστικα κόμματα βρίσκονται σε συνεχή άνοδο. Πιστεύει πράγματι κανείς ότι αυτή η άνοδος είναι τυχαία ή ότι δεν έχει τα ερείσματά της στους διαχειριστές δημοκράτες;

Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε τον ούγγρο πρωθυπουργό Β. Όρμπαν, γνωστός για τα ρατσιστικά και αντιμεταναστευτικά του παραληρήματα, για να του τραβήξει το αυτί, διότι δεν συμμερίζεται τα ευρωπαϊκά ιδεώδη και το κράτος Δικαίου. Φυσικά τον κατηγόρησαν και για διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Όμως, τόσο ο Όρμπαν και οι υπόλοιποι της ομάδας Βίζεγκραντ όσο και

ξέλες ο Κ. Μοσχονάς (efsyn.gr). Οι δημοκρατικοί θεσμοί της ΕΕ ουσιαστικά παραπλανούν εντέχνως την εκλογική τους πελατεία. Λαμβάνουν αποφάσεις περί κυρώσεων για όποιον δεν δεχτεί ανακατανομή προσφύγων, τις προωθούν επικοινωνιακά αλλά ταυτόχρονα δεν τις εκτελούν, αφού «άλλο το φαίνεσθαι και άλλο το είναι». Η ελληνική κυβέρνηση, ως μια γνήσια αριστερή κυβέρνηση, ασφαλώς και τους υποδέχεται στα spots, με το αζημίωτο φυσικά τόσο για την ίδια όσο και για τους «ακτιβιστές του μεροκάματου» και ορισμένες διαχειρίστριες χρήματος ΜΚΟ. Για τις συνθήκες στα στρατόπεδα συγκέντρωσης/γκουλάγκ καλύτερα να μην αναφερθούμε. Ντροπή!

Στο τελευταίο βιβλίο του Γ. Βαρουφάκη, «Ανίκητοι Ηττημένοι» εκδ. Πατάκης, παρουσιάζεται η δική του εκδοχή για ό,τι συνέβη το πρώτο εξάμηνο του 2015, και ανεξαρτήτως εάν η απόδοση των πεπραγμένων, από αυτόν, είναι απόλυτα ορθή ή όχι, φανερώνονται εκ των έσω οι τρόποι λειτουργίας τόσο των ευρωπαϊκών θεσμών και οργάνων όσο και οι παράλληλες λειτουργίες και όργανα-μη θεσμοθετημένων, που καπελώνουν και ουσιαστικά ορίζουν τις αποφάσεις και την ευρωπαϊκή πολιτική. Υπάρχουν τα όργανα-βιτρίνα αλλά ταυτόχρονα και εκείνα που οδηγούν τις αποφάσεις εκεί που όλα έχουν προαποφασιστεί.

Ο δημοκράτης καθηγητής **Στίβεν Λεβίτσκι**, συγγραφέας του βιβλίου **«How Democracies Die»** (μαζί με τον Ντάνιελ Ζίμπλατ), περιγράφει την παρατηρούμενη σε όλο και περισσότερες χώρες βραδεία και αδιόρατη διολίσθηση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σε **αυταρχικό απολυταρχικό καθεστώς με κοινοβουλευτικό μανδύα**. *Η εργαλειοποίηση των δημοψηφισμάτων για θεσμική υπονόμευση της διάκρισης των εξουσιών, η διχαστική ρητορεία, οι διώξεις πολιτικών αντιπάλων, η συνωμοσιολογία, η προσπάθεια ελέγχου των μέσων ενημέρωσης και καθυπόταξης της Δικαιοσύνης και εν τέλει η κυριαρχία κλίματος φόβου και ανελευθερίας χωρίς την τυπική*

τα έχουν οι ΗΠΑ άλλο τόσο Δημοκρατία έχει η Κίνα. Μήπως, όμως, ποτέ δεν υπήρχε Δημοκρατία αστικού ή λαϊκού τύπου –η μορφή της δεν έχει και τόση σημασία– στον σύγχρονο κόσμο, πέραν της αρχής της πλειοψηφίας; Δηλαδή οι ορισμοί της όποιας Δημοκρατίας στα πλαίσια της Πολιτικής Επιστήμης μήπως ουσιαστικά δήλωναν κάτι το φαντασιακό, απαραίτητο συστατικό για να ζυμωθεί η έννοια του πολίτη και επί πλέον να δομηθεί μια συνθήκη που θα στήριζε το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα; Τον καπιταλισμό. Η Δημοκρατία δημιουργούσε ανέκαθεν μια αυταπάτη, οι πολίτες να θεωρούν ότι αποτελούν μια σημαντική συνιστώσα του συστήματος που μπορούν να καθορίσουν την πολιτική και οικονομική ζωή, κυρίως μέσω της ψήφου τους, και οι πολιτικοί ότι παράγουν το απαραίτητο νομοθετικό και εκτελεστικό έργο για την λειτουργία του πολιτεύματος.

Τα τελευταία δύο χρόνια παρακολουθούμε την ενθρόνιση ως πλανητάρχη του «πετυχημένου» για το σύστημα Τράμπ, του μοναδικού(;) «τρελού» που μπορεί άλλα να λέει σήμερα και άλλα αύριο, να αναπτύσσει τον εμπορικό πόλεμο με τις χώρες-στόχους να αλλάζουν «σαν τα πουκάμισα», κάνοντας φανερό το αλισβερίσι που λαμβάνει χώρα κάθε φορά. Ένα αυθεντικό ανατολίτικο παζάρι... Ένας εμπορικός πόλεμος που, υπό προϋποθέσεις και τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, διεξάγεται ουσιαστικά ενάντια σε ορισμένα προϊόντα που παράγονται στη Κίνα και που όμοια ή ομοειδή προϊόντα που παράγονται στην Ευρώπη έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Διότι είναι διαφορετικά ένα κινέζικο προϊόν να έχει δασμό 50% και ένα ευρωπαϊκό 10%.

Το ενδιαφέρον με την επιβολή των δασμών είναι ότι όσοι έχουν φοιτήσει σε οικονομικές σχολές κατά τα προηγούμενα τουλάχιστον 30 χρόνια στον δυτικό κόσμο, θα έχουν ακαδημαϊκή εμπειρία για το τέλος των δασμών, για την ελεύθερη διακίνηση των προϊόντων και εργαζομένων και αλλά τέτοια όμορφα, τα οποία παρουσιάζονταν ως μια τελειωμένη και κατακτημένη κατάσταση για το οικονομικό σύστημα της ελεύθερης αγοράς. Αμ δε! Το οικονομικό-εμπορικό σύστημα έκανε αυτό που το σύμφερε εκείνη τη περίοδο και οι πολιτικοί έβαλαν πλάτη μέσω της δημοκρατίας (και το πολιτικό marketing ανέπτυσσε έννοιες, όπως «κοινωνικό κράτος» με φορέα υλοποίησης τη σοσιαλδημοκρατία, οι οποίες είχαν ημερομηνία λήξης όπως και κάθε προϊόν, μέχρι να αποσυρθούν για ένα διάστημα και κάποια στιγμή να ξαναβγούν στην «κυκλοφορία»). Γι' αυτό το λόγο ο Ν. Τσόμσκι θεωρεί ότι τα κεντρώα κόμματα σε ΗΠΑ και Ευρώπη δέχονται τα μεγαλύτερα εκλογικά πλήγματα ενώ τα δεξιο-λαϊκίστικα κόμματα βρίσκονται σε συνεχή άνοδο. Πιστεύει πράγματι κανείς ότι αυτή η άνοδος είναι τυχαία ή ότι δεν έχει τα ερείσματά της στους διαχειριστές δημοκράτες;

Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε τον ούγγρο πρωθυπουργό Β. Όρμπαν, γνωστός για τα ρατσιστικά και αντιμεταναστευτικά του παραληρήματα, για να του τραβήξει το αυτί, διότι δεν συμμερίζεται τα ευρωπαϊκά ιδεώδη και το κράτος Δικαίου. Φυσικά τον κατηγόρησαν και για διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Όμως, τόσο ο Όρμπαν και οι υπόλοιποι της ομάδας Βίζεγκραντ όσο και ο ιταλός Σαλβίνι πραγματοποιούν τη «βρώμικη» δουλειά για την «προστατευμένη» και «αμόλυντη» Ευρώπη της Γερμανίας, Γαλλίας, Ολλανδίας, Αυστρίας και λοιπών σκανδιναβικών χωρών... ***«Ουσιαστικά, έχει ενταφιαστεί η απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών μετά από πρόταση της Κομισιόν για υποχρεωτική ανακατανομή των προσφύγων στα κράτη-μέλη. Στο καλάθι των αχρήστων βρίσκεται και η πρόταση για επιβολή κυρώσεων στις χώρες που δεν δέχονται την εν λόγω ανακατανομή. Ο Ορμπαν και οι σύμμαχοί του έχουν επιβάλει τη θέση τους, ότι η Ουγγαρία «δεν πρόκειται να γίνει χώρα μεταναστών»***, γράφει σε ανταπόκριση του από τις Βρυ-

ρή κυβέρνηση, ασφαλώς και τους υποδέχεται στα spots, με το αζημίωτο φυσικά τόσο για την ίδια όσο και για τους «ακτιβιστές του μεροκάματου» και ορισμένες διαχειρίστριες χρήματος ΜΚΟ. Για τις συνθήκες στα στρατόπεδα συγκέντρωσης/γκουλάγκ καλύτερα να μην αναφερθούμε. Ντροπή!

Στο τελευταίο βιβλίο του Γ. Βαρουφάκη, «Ανίκητοι Ηττημένοι» εκδ. Πατάκης, παρουσιάζεται η δική του εκδοχή για ό,τι συνέβη το πρώτο εξάμηνο του 2015, και ανεξαρτήτως εάν η απόδοση των πεπραγμένων, από αυτόν, είναι απόλυτα ορθή ή όχι, φανερώνονται εκ των έσω οι τρόποι λειτουργίας τόσο των ευρωπαϊκών θεσμών και οργάνων όσο και οι παράλληλες λειτουργίες και όργανα-μη θεσμοθετημένων, που καπελώνουν και ουσιαστικά ορίζουν τις αποφάσεις και την ευρωπαϊκή πολιτική. Υπάρχουν τα όργανα-βιτρίνα αλλά ταυτόχρονα και εκείνα που οδηγούν τις αποφάσεις εκεί που όλα έχουν προαποφασιστεί.

Ο δημοκράτης καθηγητής **Στίβεν Λεβίτσκι**, συγγραφέας του βιβλίου **«How Democracies Die»** (μαζί με τον Ντάνιελ Ζίμπλατ), περιγράφει την παρατηρούμενη σε όλο και περισσότερες χώρες βραδεία και αδιόρατη διολίσθηση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σε **αυταρχικό απολυταρχικό καθεστώς με κοινοβουλευτικό μανδύα**. *Η εργαλειοποίηση των δημοψηφισμάτων για θεσμική υπονόμευση της διάκρισης των εξουσιών, η διχαστική ρητορεία, οι διώξεις πολιτικών αντιπάλων, η συνωμοσιολογία, η προσπάθεια ελέγχου των μέσων ενημέρωσης και καθυπόταξης της Δικαιοσύνης και εν τέλει η κυριαρχία κλίματος φόβου και ανελευθερίας χωρίς την τυπική κατάργηση των εκλογών είναι μερικά από τα στάδια της πορείας αργού θανάτου της δημοκρατίας, συχνά με τη «συναίνεση» σημαντικής ή/και παροδικά πλειοψηφικής μερίδας της κοινωνίας.*

«Ο θάνατος της δημοκρατίας συμβαίνει στην κάλπη», προειδοποιεί ο καθηγητής Διακυβέρνησης του Χάρβαρντ και επιχειρεί να εξηγήσει την ασθένεια που πλήττει τη δημοκρατία και οδηγεί στην μετάλλαξη ολοένα και περισσότερων χωρών σε κεκαλυμμένες δικτατορίες. Γι' αυτό ο επίδοξος δικτάτορας, σύμφωνα με τον Λεβίτσκι, πρέπει να υπερβεί δύο εμπόδια. *Πρώτον, πρέπει να ρίξει στάχτη στα μάτια των πολιτών και να κατακτήσει δημοκρατικά την*

συνέχεια από τη σελ. 9

το λυγίζαμε προς τα πίσω με το δεξί χέρι,

τα βότσαλα μπρος-πίσω μεταξύ μας, χωρίς ποτέ να χάνουμε τον στόχο μας.

τόξο ήταν πραγματικός εφευρέτης έδωσε στον κόσμο ένα όπλο που επρόκειτο να

βέλη. Επίσης, έπρεπε να θυμόμαστε ότι οι εχθροί μας ήταν επιδέξιοι άνδρες με τόξα

απαραίτητο νομοθετικό και εκτελεστικό έργο για την λειτουργία του πολιτεύματος.

Τα τελευταία δύο χρόνια παρακολουθούμε την ενθρόνιση ως πλανητάρχη του «πετυχημένου» για το σύστημα Τράμπ, του μοναδικού(;) «τρελού» που μπορεί άλλα να λέει σήμερα και άλλα αύριο, να αναπτύσσει τον εμπορικό πόλεμο με τις χώρες-στόχους να αλλάζουν «σαν τα πουκάμισα», κάνοντας φανερό το αλισβερίσι που λαμβάνει χώρα κάθε φορά. Ένα αυθεντικό ανατολίτικο παζάρι... Ένας εμπορικός πόλεμος που, υπό προϋποθέσεις και τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, διεξάγεται ουσιαστικά ενάντια σε ορισμένα προϊόντα που παράγονται στη Κίνα και που όμοια ή ομοειδή προϊόντα που παράγονται στην Ευρώπη έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Διότι είναι διαφορετικά ένα κινέζικο προϊόν να έχει δασμό 50% και ένα ευρωπαϊκό 10%.

Το ενδιαφέρον με την επιβολή των δασμών είναι ότι όσοι έχουν φοιτήσει σε οικονομικές σχολές κατά τα προηγούμενα τουλάχιστον 30 χρόνια στον δυτικό κόσμο, θα έχουν ακαδημαϊκή εμπειρία για το τέλος των δασμών, για την ελεύθερη διακίνηση των προϊόντων και εργαζομένων και αλλά τέτοια όμορφα, τα οποία παρουσιάζονταν ως μια τελειωμένη και κατακτημένη κατάσταση για το οικονομικό σύστημα της ελεύθερης αγοράς. Αμ δε! Το οικονομικό-εμπορικό σύστημα έκανε αυτό που το σύμφερε εκείνη τη περίοδο και οι πολιτικοί έβαλαν πλάτη μέσω της δημοκρατίας (και το πολιτικό marketing ανέπτυσσε έννοιες, όπως «κοινωνικό κράτος» με φορέα υλοποίησης τη σοσιαλδημοκρατία, οι οποίες είχαν ημερομηνία λήξης όπως και κάθε προϊόν, μέχρι να αποσυρθούν για ένα διάστημα και κάποια στιγμή να ξαναβγούν στην «κυκλοφορία»). Γι' αυτό το λογο ο Ν. Τσόμσκι θεωρεί ότι τα κεντρώα κόμματα σε ΗΠΑ και Ευρώπη δέχονται τα μεγαλύτερα εκλογικά πλήγματα ενώ τα δεξιο-λαϊκίστικα κόμματα βρίσκονται σε συνεχή άνοδο. Πιστεύει πράγματι κανείς ότι αυτή η άνοδος είναι τυχαία ή ότι δεν έχει τα ερείσματά της στους διαχειριστές δημοκράτες;

Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε τον ούγγρο πρωθυπουργό Β. Όρμπαν, γνωστός για τα ρατσιστικά και αντιμεταναστευτικά του παραληρήματα, για να του τραβήξει το αυτί, διότι δεν συμμερίζεται τα ευρωπαϊκά ιδεώδη και το κράτος Δικαίου. Φυσικά τον κατηγόρησαν και για διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Όμως, τόσο ο Όρμπαν και οι υπόλοιποι της ομάδας Βίζεγκραντ όσο και ο ιταλός Σαλβίνι πραγματοποιούν τη «βρώμικη» δουλειά για την «προστατευμένη» και «αμόλυντη» Ευρώπη της Γερμανίας, Γαλλίας, Ολλανδίας, Αυστρίας και λοιπών σκανδιναβικών χωρών... ***«Ουσιαστικά, έχει ενταφιαστεί η απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών μετά από πρόταση της Κομισιόν για υποχρεωτική ανακατανομή των προσφύγων στα κράτη-μέλη. Στο καλάθι των αχρήστων βρίσκεται και η πρόταση για επιβολή κυρώσεων στις χώρες που δεν δέχονται την εν λόγω ανακατανομή. Ο Όρμπαν και οι σύμμαχοί του έχουν επιβάλει τη θέση τους, ότι η Ουγγαρία «δεν πρόκειται να γίνει χώρα μεταναστών»***, γράφει σε ανταπόκριση του από τις Βρυ... που καπελώνουν και ουσιαστικά ορίζουν τις αποφάσεις και την ευρωπαϊκή πολιτική. Υπάρχουν τα όργανα-βιτρίνα αλλά ταυτόχρονα και εκείνα που οδηγούν τις αποφάσεις εκεί που όλα έχουν προαποφασιστεί.

Ο δημοκράτης καθηγητής **Στίβεν Λεβίτσκι**, συγγραφέας του βιβλίου **«How Democracies Die»** (μαζί με τον Ντάνιελ Ζίμπλατ), περιγράφει την παρατηρούμενη σε όλο και περισσότερες χώρες βραδεία και αδιόρατη διολίσθηση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σε **αυταρχικό απολυταρχικό καθεστώς με κοινοβουλευτικό μανδύα**. *Η εργαλειοποίηση των δημοψηφισμάτων για θεσμική υπονόμευση της διάκρισης των εξουσιών, η διχαστική ρητορεία, οι διώξεις πολιτικών αντιπάλων, η συνωμοσιολογία, η προσπάθεια ελέγχου των μέσων ενημέρωσης και καθυπόταξης της Δικαιοσύνης και εν τέλει η κυριαρχία κλίματος φόβου και ανελευθερίας χωρίς την τυπική κατάργηση των εκλογών είναι μερικά από τα στάδια της πορείας αργού θανάτου της δημοκρατίας, συχνά με τη «συναίνεση» σημαντικής ή/και παροδικά πλειοψηφικής μερίδας της κοινωνίας.*

«Ο θάνατος της δημοκρατίας συμβαίνει στην κάλπη», προειδοποιεί ο καθηγητής Διακυβέρνησης του Χάρβαρντ και επιχειρεί να εξηγήσει την ασθένεια που πλήττει τη δημοκρατία και οδηγεί στην μετάλλαξη ολοένα και περισσότερων χωρών σε κεκαλυμμένες δικτατορίες. Γι' αυτό ο επίδοξος δικτάτορας, σύμφωνα με τον Λεβίτσκι, πρέπει να υπερβεί δύο εμπόδια. *Πρώτον, πρέπει να ρίξει στάχτη στα μάτια των πολιτών και να κατακτήσει δημοκρατικά την*

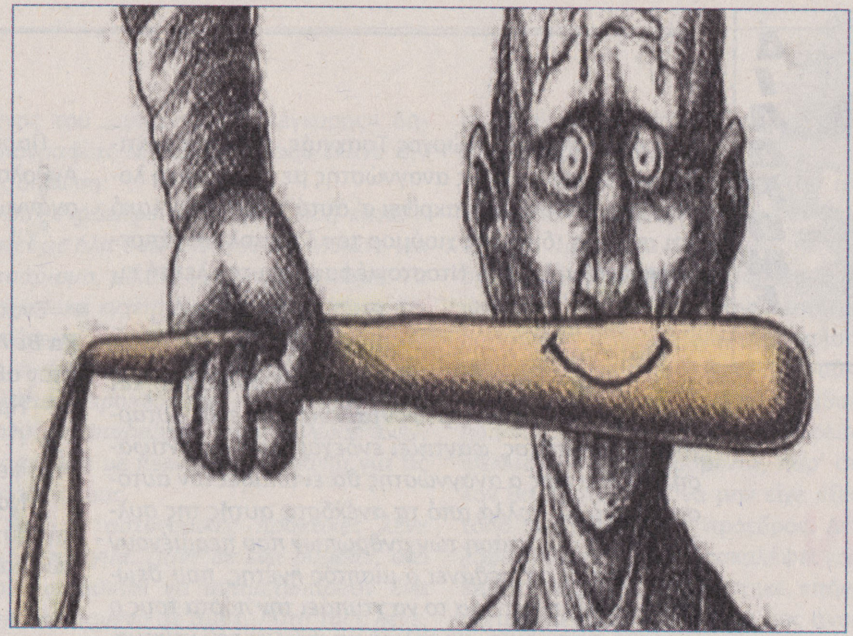
συνέχεια από τη σελ. 9

το λυγίζαμε προς τα πίσω με το δεξί χέρι, αφήνοντάς το με μεγάλη δύναμη. Με εξάσκηση θα χτυπούσαμε ο,τιδήποτε στοχεύαμε και, χρησιμοποιώντας ως όπλο αυτό το κλαδί, θα σκοτώναμε λαγούς, σκίουρους ή κοτόπουλα των πεδιάδων, που όλα τους ήταν εξαιρετικό φαγητό, όταν μαγειρεύονταν. Μαθαίναμε ακόμη να χτυπάμε χαλίκια με τον δείκτη κάθε χεριού με τέτοιον τρόπο, που θα χτυπούσαν με ένα κεντρί σαν σφαίρα. Εμείς τα αγόρια παρατασσόμασταν και παίζαμε μάχες, πετώντας αυτά τα βότσαλα μπρος-πίσω μεταξύ μας, χωρίς ποτέ να χάνουμε τον στόχο μας.

Όταν έφτανε ο καιρός να αναλάβουμε το τόξο και το βέλος, μια πολύ πραγματική και σοβαρή εκπαίδευση ξεκινούσε για το αγόρι. Το να φτιάξει το τόξο και το βέλος απαιτούσε επιδεξιότητα και γνώση. Υπάρχει μια μακρά ιστορία που συνδεόταν με την πρώτη χρήση του τόξου και την επίδρασή του στον άνθρωπο. Κάποιοι συγγραφείς που αντιλήφθηκαν τη σημασία του τόξου έχουν γράψει ολόκληρα βιβλία για αυτό. Ο άνθρωπος που έφτιαξε το πρώτο τόξο ήταν πραγματικός εφευρέτης έδωσε στον κόσμο ένα όπλο που επρόκειτο να επιβιώσει για αιώνες μέσα στον χρόνο και να αποδειχτεί χρήσιμο για εκατομμύρια ανθρώπους. Έπρεπε να γίνουμε πολύ επιδέξιοι στην χρήση του τόξου, επειδή στα χρόνια της παιδικής μου ηλικίας ήταν το μέσο απόκτησης όλης της τροφής μας, κυρίως του βούβαλου. Δεν χρειαζόταν μόνο ένας επιδέξιος, αλλά κι ένας γενναίος άνδρας, για να αντιμετωπίσει ένα κοπάδι βούβαλων με τίποτε άλλο πέρα από ένα αξιόπιστο τόξο και με μια φαρέτρα γεμάτη βέλη. Επίσης, έπρεπε να θυμόμαστε ότι οι εχθροί μας ήταν επιδέξιοι άνδρες με τόξα και βέλη. Νομίζω ότι μπορείτε να καταλάβετε τι σήμαινε αυτό το όπλο για μας και την τεράστια εξάρτησή μας από αυτό. Ήταν το μόνο όπλο που μας προστάτευε από πείνα ή ήττα, οπότε ήταν ασυγχώρητο για έναν Sioux να μεγαλώνει χωρίς να γνωρίζει αυτό το χρήσιμο αντικείμενο. Χωρίς αυτό, δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει τη ζωή.

σύντροφοι για την

Αναρχική απελευθερωτική δράση

εξουσία προκειμένου να εξασφαλίσει την απαιτούμενη νομιμοποίηση και το κάλυμμα για τις αντιδημοκρατικές πρωτοβουλίες που θα αναλάβει στη συνέχεια. Δεύτερον, και σημαντικότερον, αφού εισέλθει μέσα στο κύτταρο της δημοκρατίας, δεν καταργεί, ασφαλώς, το δικαίωμα ψήφου, αλλά μέσα από τη χειραγώγηση του Κοινοβουλίου, της Δικαιοσύνης και των μέσων ενημέρωσης, περιορίζει, κατευθύνει και προδιαγράφει τις πολιτικές επιλογές των πολιτών. Τα δημοψηφίσματα θαμπώνουν τους πολίτες ότι δήθεν ανοίγουν τον δρόμο για την «πραγματική δημοκρατία», ενώ στην πραγματικότητα χρησιμοποιούνται για την αμφισβήτηση και την κατάργηση θεσμικών πλαισίων (π.χ. εθνικό σύνταγμα, ανώτατο δικαστήριο, συμμετοχή στην Ευρώπη) που περιφρουρούν τη δημοκρατία μέσα από την οριοθέτηση της εξουσίας των κυβερνώντων. Ο αυταρχικός ηγέτης του αύριο αμφισβητεί τους θεσμούς, απειλεί τους αντιπάλους του, δικαιολογεί τη βία, επικαλείται συνωμοσίες και επιτίθεται στα μέσα ενημέρωσης. (Βρε, βρε τι μας θυμίζουν όλα αυτά! Μια Τσίπρα, μια Τράμπ!).

Μέσα από την ανάλυση του Λεβίτσκι ή του Κράουτς *(Μεταδημοκρατία/ισχυροποίηση των εταιρειών στους θεσμούς «εταιρική ολιγαρχία»)* εντοπίζουμε όψεις της μοντέρνας δημοκρατίας, όπως τα δημοψηφίσματα, με κλασσικότερο παράδειγμα εκείνο της περίπτωσης του Brexit. Στην αντίπερα όχθη θα τοποθετήσουμε το δημοψήφισμα του Τσίπρα τον Ιούλιο του '15, που η διαχείριση του αποτελέσματος του και οι πρώτες αντιδράσεις της κυβερνώσας ηγεσίας αποδεικνύουν ότι ήταν βέβαιοι και έτοιμοι για διαχείριση του ΝΑΙ. Της εξασφάλισης της απαιτούμενης νομιμοποίησης για την κυβίστηση... Ας μην ξεχνάμε φυσικά ότι και ο Χίτλερ και άλλοι σύγχρονοι πολιτικοί μέσω των δημοκρατικών διαδικασιών ανήλθαν και διατήρησαν την εξουσία τους. Αξίζει να θυμηθούμε ότι στις **20/2/1933 ο Χίτλερ κάλεσε 24 γερμανούς μεγαλοβιομήχανους (Krupp, Opel, Siemens, Telefunken, Agfa, IG Farben κ.ά.)** και επιχειρηματίες στα σαλόνια του Ράιχσταγκ για να τους ενημερώσει αρχικά ότι εάν κερδίσει στις εκλογές της 5ης Μάρτη 1933 θα βρίσκονταν στην εξουσία για τα επόμενα δέκα χρόνια, αφού εκλογές ξανά δεν προβλέπονταν(!) και ότι πρέπει να χρηματοδοτήσουν τον αγώνα του. *«Αυτό το κάλεσμα, δεν αποτελούσε, πάντως, κάτι το ιδιαίτερα καινούργιο γι' αυτούς τους άνδρες, ήταν συνηθισμένοι στα λαδώματα και στις μίζες.* ***Οι μεγάλες εταιρίες πάντα βάζουν στην άκρη ένα κονδύλι για να κάνουν τις δουλειές τους: λόμπινγκ, δώρα, χρηματοδότηση κομμάτων.*** *Η πλειονότητα των προσκεκλημένων κατέβαλε, λοιπόν, αμέσως μερικές εκατοντάδες χιλιάδες μάρκα, ο Γκούσταφ Κρουπ έδωσε ένα εκατομμύριο...»* (Ημερήσια Διάταξη, Eric Vuillard, εκδ. Πόλις). Ακριβώς τα ίδια καλέσματα είμαστε βέβαιοι ότι πραγματοποιούνταν, και πριν και μετά διεθνώς, οπουδήποτε συνυπήρχαν πολιτική εξουσία και κεφάλαιο. Ο πρόσφατος «πόλεμος» των μυστικών υπηρεσιών μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ, για να βγάλει η καθεμία τα «άπλυτα» της άλλης είναι ενδεικτικός του *τι μέλλει γενέσθαι* στον επιχειρηματικό κόσμο. Ένας κόσμος που δεν δίνει δεκάρα για οτιδήποτε άλλο, παρά να γίνουν οι μπίζνες και οι πολιτικοί τους να είναι ικανοί εκτελεστές των επιταγών και εντολών τους. Μέχρι να εισβάλει ο Χίτλερ στη Πολωνία το 1939 είχε προλάβει να δημιουργήσει το Νταχάου, να στειρώσει τους ψυχασθενείς, να κάψει το Ράιχσταγκ, να περάσει νόμους προστασίας γερμανικού αίματος και τιμής, να γίνει η Νύχτα των Μεγάλων Μαχαιριών και όλα αυτά σε ένα διάστημα τριών ετών 1933-1935· είχε δείξει ξεκάθαρα τί ήθελε και πού το πήγαινε. Και οι βιομήχανοι χρηματοδοτούσαν αδρά. Όπως χρηματοδοτούν και τώρα είτε πρόκειται για ρεπουμπλικάνους, φιλελεύθερους, δημοκράτες, είτε Πούτιν, Ερντογάν και λοιποί δικτάτορες.

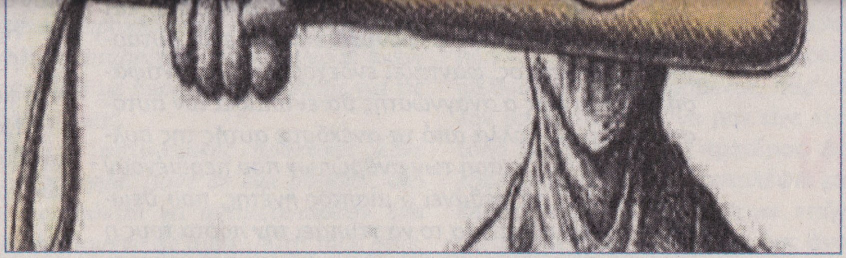
Η Δημοκρατία είναι σαν το καρουζέλ, η εικόνα που δείχνει τώρα σε λίγο θα χαθεί για να ξαναέρθει κάποια στιγμή στο μέλλον. Και το ίδιο ισχύει και για την διαδοχή, εναλλαγή και μορφή των πολιτευμάτων. Όχι ότι η πορεία των πραγμάτων εξελίσσεται γραμμικά ή κυκλικά στην πολιτική ιστορία. Αλλά μπορούμε να δούμε παρόμοιες ιστορικές φάσεις να αναπτύσσονται και να λειτουργούν, μέσω της χρήσης αντίστοιχων και ανάλογων κάθε φορά εργαλείων, προς μια προσαρμογή και αναδιάταξη των εξουσιαστικών δομών. Η συντηρητικοποίηση, η νομιμοποιημένη τρομοκρατία, η απογύμνωση της πολιτικής ζωής από τα φτιασίδια συνυπάρχουν και συμπορεύονται και επιβεβαιώνονται με εικόνες της καθημερινότητας, όπου οι έχοντες ασυλία υπουργοί μηνύουν δημοσιογράφους (Καμμένος-Μαυρίδης), αυλικοί-δημοσιογράφοι συναγωνίζονται για το ποιος θα επιδείξει μεγαλύτερη κυβερνοφροσύνη (υπόθεση Καψώχα), ανήμποροι τοξικοεξαρτημένοι και λοιποί «φτωχοδιάβολοι» απαξιώνονται πλήρως και χωρίς αιδώ από φιλήσυχους και ευυπόληπτους «νοικοκυραίους». Ο δημοκρατικός μύλος όλους και όλα τα αλέθει...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΝΑΡΧΙΚΗ

6ος ΚΥΚΛΟΣ

περιορίζει, κατευθύνει και προδιαγράφει τις πολιτικές επιλογές των πολιτών. Τα δημοψηφίσματα θαμπώνουν τους πολίτες ότι δήθεν ανοίγουν τον δρόμο για την «πραγματική δημοκρατία», ενώ στην πραγματικότητα χρησιμοποιούνται για την αμφισβήτηση και την κατάργηση θεσμικών πλαισίων (π.χ. εθνικό σύνταγμα, ανώτατο δικαστήριο, συμμετοχή στην Ευρώπη) που περιφρουρούν τη δημοκρατία μέσα από την οριοθέτηση της εξουσίας των κυβερνώντων. Ο αυταρχικός ηγέτης του αύριο αμφισβητεί τους θεσμούς, απειλεί τους αντιπάλους του, δικαιολογεί τη βία, επικαλείται συνωμοσίες και επιτίθεται στα μέσα ενημέρωσης. (Βρε, βρε τι μας θυμίζουν όλα αυτά! Μια Τσίπρα, μια Τράμπ!).

Μέσα από την ανάλυση του Λεβίτσκι ή του Κράουτς *(Μεταδημοκρατία/ισχυροποίηση των εταιρειών στους θεσμούς «εταιρική ολιγαρχία»)* εντοπίζουμε όψεις της μοντέρνας δημοκρατίας, όπως τα δημοψηφίσματα, με κλασσικότερο παράδειγμα εκείνο της περίπτωσης του Brexit. Στην αντίπερα όχθη θα τοποθετήσουμε το δημοψήφισμα του Τσίπρα τον Ιούλιο του '15, που η διαχείριση του αποτελέσματος του και οι πρώτες αντιδράσεις της κυβερνώσας ηγεσίας αποδεικνύουν ότι ήταν βέβαιοι και έτοιμοι για διαχείριση του ΝΑΙ. Της εξασφάλισης της απαιτούμενης νομιμοποίησης για την κυβίστηση... Ας μην ξεχνάμε φυσικά ότι και ο Χίτλερ και άλλοι σύγχρονοι πολιτικοί μέσω των δημοκρατικών διαδικασιών ανήλθαν και διατήρησαν την εξουσία τους. Αξίζει να θυμηθούμε ότι στις **20/2/1933 ο Χίτλερ κάλεσε 24 γερμανούς μεγαλοβιομήχανους (Krupp, Opel, Siemens, Telefunken, Agfa, IG Farben κ.ά.)** και επιχειρηματίες στα σαλόνια του Ράιχσταγκ για να τους ενημερώσει αρχικά ότι εάν κερδίσει στις εκλογές της 5ης Μάρτη 1933 θα βρίσκονταν στην εξουσία για τα επόμενα δέκα χρόνια, αφού εκλογές ξανά δεν προβλέπονταν(!) και ότι πρέπει να χρηματοδοτήσουν τον αγώνα του. *«Αυτό το κάλεσμα, δεν αποτελούσε, πάντως, κάτι το ιδιαίτερα καινούργιο γι' αυτούς τους άνδρες, ήταν συνηθισμένοι στα λαδώματα και στις μίζες.* ***Οι μεγάλες εταιρίες πάντα βάζουν στην άκρη ένα κονδύλι για να κάνουν τις δουλειές τους: λόμπινγκ, δώρα, χρηματοδότηση κομμάτων.*** *Η πλειονότητα των προσκεκλημένων κατέβαλε, λοιπόν, αμέσως μερικές εκατοντάδες χιλιάδες μάρκα, ο Γκούσταφ Κρουπ έδωσε ένα εκατομμύριο...»* (Ημερήσια Διάταξη, Eric Vuillard, εκδ. Πόλις). Ακριβώς τα ίδια καλέσματα είμαστε βέβαιοι ότι πραγματοποιούνταν, και πριν και μετά διεθνώς, οπουδήποτε συνυπήρχαν πολιτική εξουσία και κεφάλαιο. Ο πρόσφατος «πόλεμος» των μυστικών υπηρεσιών μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ, για να βγάλει η καθεμία τα «άπλυτα» της άλλης είναι ενδεικτικός του *τι μέλλει γενέσθαι* στον επιχειρηματικό κόσμο. Ένας κόσμος που δεν δίνει δεκάρα για οτιδήποτε

σε ένα διάστημα τριών ετών 1933-1935· είχε δείξει ξεκάθαρα τί ήθελε και πού το πήγαινε. Και οι βιομήχανοι χρηματοδοτούσαν αδρά. Όπως χρηματοδοτούν και τώρα είτε πρόκειται για ρεπουμπλικάνους, φιλελεύθερους, δημοκράτες, είτε Πούτιν, Ερντογάν και λοιποί δικτάτορες.

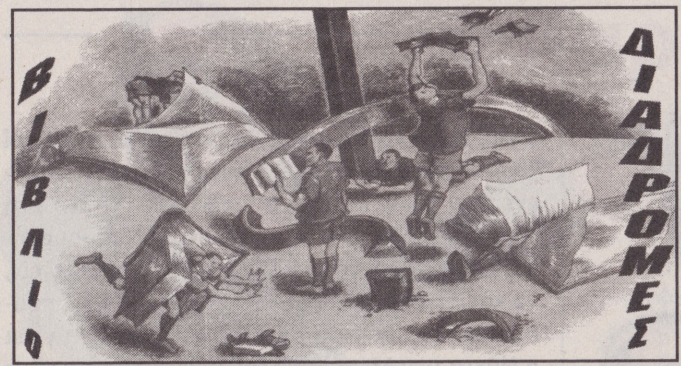
Η Δημοκρατία είναι σαν το καρουζέλ, η εικόνα που δείχνει τώρα σε λίγο θα χαθεί για να ξαναέρθει κάποια στιγμή στο μέλλον. Και το ίδιο ισχύει και για την διαδοχή, εναλλαγή και μορφή των πολιτευμάτων. Όχι ότι η πορεία των πραγμάτων εξελίσσεται γραμμικά ή κυκλικά στην πολιτική ιστορία. Αλλά μπορούμε να δούμε παρόμοιες ιστορικές φάσεις να αναπτύσσονται και να λειτουργούν, μέσω της χρήσης αντίστοιχων και ανάλογων κάθε φορά εργαλείων, προς μια προσαρμογή και αναδιάταξη των εξουσιαστικών δομών. Η συντηρητικοποίηση, η νομιμοποιημένη τρομοκρατία, η απογύμνωση της πολιτικής ζωής από τα φτιασίδια συνυπάρχουν και συμπορεύονται και επιβεβαιώνονται με εικόνες της καθημερινότητας, όπου οι έχοντες ασυλία υπουργοί μηνύουν δημοσιογράφους (Καμμένος-Μαυρίδης), αυλικοί-δημοσιογράφοι συναγωνίζονται για το ποιος θα επιδείξει μεγαλύτερη κυβερνοφροσύνη (υπόθεση Καψώχα), ανήμποροι τοξικοεξαρτημένοι και λοιποί «φτωχοδιάβολοι» απαξιώνονται πλήρως και χωρίς αιδώ από φιλήσυχους και ευυπόληπτους «νοικοκυραίους». Ο δημοκρατικός μύλος όλους και όλα τα αλέθει...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

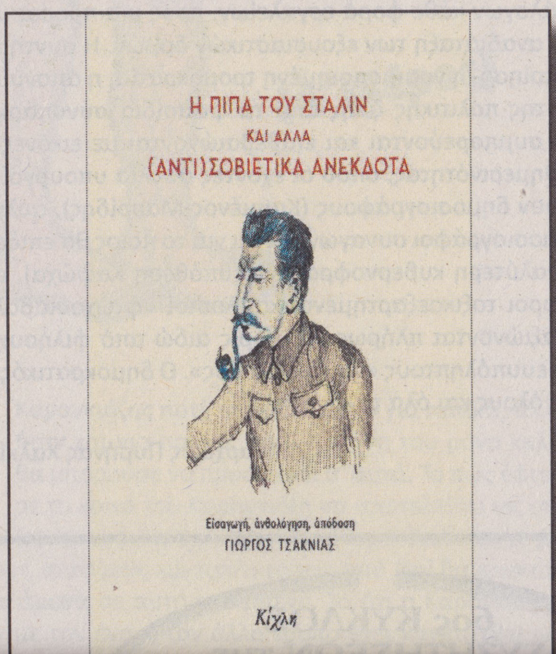
κλασσικότερο παράδειγμα εκείνο της περίπτωσης του Brexit. Στην αντίπερα όχθη θα τοποθετήσουμε το δημοψήφισμα του Τσίπρα τον Ιούλιο του ’15, που η διαχείριση του αποτελέσματος του και οι πρώτες αντιδράσεις της κυβερνώσας ηγεσίας αποδεικνύουν ότι ήταν βέβαιοι και έτοιμοι για διαχείριση του ΝΑΙ. Της εξασφάλισης της απαιτούμενης νομιμοποίησης για την κυβίστηση... Ας μην ξεχνάμε φυσικά ότι και ο Χίτλερ και άλλοι σύγχρονοι πολιτικοί μέσω των δημοκρατικών διαδικασιών ανήλθαν και διατήρησαν την εξουσία τους. Αξίζει να θυμηθούμε ότι *στις* **20/2/1933 ο Χίτλερ κάλεσε 24 γερμανούς μεγαλοβιομήχανους (Krupp, Opel, Siemens, Telefunken, *για να κάνουν τις δουλειές τους: λόμπινγκ, δώρα, χρηματοδότηση κομμάτων.*** *Η πλειονότητα των προσκεκλημένων κατέβαλε, λοιπόν, αμέσως μερικές εκατοντάδες χιλιάδες μάρκα, ο Γκούσταφ Κρουπ έδωσε ένα εκατομμύριο...»* (Ημερήσια Διάταξη, Eric Vuillard, εκδ. Πόλις). Ακριβώς τα ίδια καλέσματα είμαστε βέβαιοι ότι πραγματοποιούνταν, και πριν και μετά διεθνώς, οπουδήποτε συνυπήρχαν πολιτική εξουσία και κεφάλαιο. Ο πρόσφατος «πόλεμος» των μυστικών υπηρεσιών μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ, για να βγάλει η καθεμία τα «άπλυτα» της άλλης είναι ενδεικτικός του *τι μέλλει γενέσθαι* στον επιχειρηματικό κόσμο. Ένας κόσμος που δεν δίνει δεκάρα για οτιδήποτε

ση της πολιτικής ζωής από τα [illegible] συνυπάρχουν και συμπορεύονται και επιβεβαιώνονται με εικόνες της καθημερινότητας, όπου οι έχοντες ασυλία υπουργοί μηνύουν δημοσιογράφους (Καμμένος-Μαυρίδης), αυλικοί-δημοσιογράφοι συναγωνίζονται για το ποιος θα επιδείξει μεγαλύτερη κυβερνοφροσύνη (υπόθεση Καψώχα), ανήμποροι τοξικοεξαρτημένοι και λοιποί «φτωχοδιάβολοι» απαξιώνονται πλήρως και χωρίς αιδώ από φιλήσυχους και ευυπόληπτους «νοικοκυραίους». Ο δημοκρατικός μύλος όλους και όλα τα αλέθει...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Η ΠΙΠΑ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ (ΑΝΤΙ)ΣΟΒΙΕΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Έτσι όπως εξηγεί ο Γιώργος Τσακνιάς, ένας προσεκτικός και εξοικειωμένος αναγνώστης με την ρωσική λογοτεχνία μπορεί να διακρίνει σ' αυτά το παραδοσιακό και συνάμα ιδιοφυές χιούμορ του Γκόγκολ, το εξπρεσιονιστικό γέλιο του Ντοστογιέφσκι, και την λεπτή ειρωνεία του Τσέχωφ:

«Να επισημάνουμε στο σημείο αυτό πως το στοιχείο του αυτοσαρκασμού σε πολιτικά ανέκδοτα, και δη σε ανέκδοτα που στρέφονται εναντίον ενός αυταρχικού καθεστώτος, φαντάζει ενδεχομένως ως αντίφαση. Νομίζω πως ο αναγνώστης θα εντοπίσει τον αυτοσαρκασμό σε πολλά από τα ανέκδοτα αυτής της συλλογής: π.χ. στη στάση των ανθρώπων που περιμένουν υπομονετικά να πεθάνει ο μισητός ηγέτης, που θεωρούν απόλυτη ευτυχία το να χτυπάει την πόρτα τους η μυστική αστυνομία και τελικά να ψάχνει τον γείτονα, που γράφονται μέλη του Κομμουνιστικού Κόμματος ετοιμοθάνατοι ούτως ώστε σε λίγο να πεθάνει άλλος ένας κομμουνιστής κ.ο.κ.».

Σύμφωνα με τον Γιώργο Τσακνιά, τα ανέκδοτα αυτά δεν συνιστούσαν εκ των πραγμάτων επανάσταση ούτε καν αντιστασιακή πράξη, αφού εν πολλοίς αποτελούσαν βαλβίδα αποσυμπίεσης της αγανάκτησης και ως εκ τούτου βαλβίδα ασφαλείας για το καθεστώς. Παρ' όλα αυτά, είναι εξ ίσου λογικό ένα τέτοιο καθεστώς, που βασίζεται εκτός από την ωμή βία στην προπαγάνδα και στην κατασκευασμένη εικόνα, να τρέμει κάθε προσπάθεια γελοιοποίησής του. Έτσι η σχετική ανοχή των πρώτων χρόνων στα ανέκδοτα έλαβε σύντομα τέλος.

Τον Ιανουάριο του 1933 ο ***Μ.Φ. Σκιριάτωφ*** προειδοποιούσε και καλούσε σε επαγρύπνηση στην Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος:

«Θα ήθελα να αναφερθώ σε μια άλλη μορφή αντικομματικής δράσης, τα λεγόμενα ανέκδοτα. Τι είναι αυτά τα ανέκδοτα; Ανέκδοτα ενάντια στο Κόμμα συνιστούν ζύμωση ενάντια στο Κόμμα. Υπάρχει άραγε κανείς ανάμεσα σε εμάς, τους μπολσεβίκους, που δεν θυμάται πως εμείς οι ίδιοι τότε, τις παλιές μέρες, που πολεμούσαμε ενάντια στον τσαρισμό, λέγαμε ανέκδοτα για να υποσκάψουμε το κύρος του συστήματος; Γνωρίζουμε πως όλες οι φατριαστικές οργανώσεις χρησιμοποιούν πάντοτε τέτοια

Παραθέτουμε στην συνέχεια κάποια ανέκδοτα από την Ανθολογία την οποία συστήνουμε ανεπιφύλακτα προς ανάγνωση.

Ο Παπαγάλος

Ένας άντρας εμφανίζεται έντρομος στα γραφεία της ***Εν Κα Βε Ντε***. Κατάχλωμος, λουσμένος στον ιδρώτα πηγαίνει στον αξιωματικό υπηρεσίας και του λέει:

– Ήρθα να αναφέρω ότι μου κλέψανε τον παπαγάλο.

– Γι' αυτό πρέπει να αναφερθείς στην αστυνομία, σύντροφε, να δηλώσεις την κλοπή του παπαγάλου...

– Ναι, ναι θα πάω στην αστυνομία να δηλώσω την κλοπή του παπαγάλου. Πάντως, να ξέρετε ότι διαφωνώ εντελώς μαζί του πολιτικά.

Η Πίπα του Στάλιν

Ο Στάλιν δέχεται στο γραφείο του μια αντιπροσωπεία βιομηχανικών εργατών από τα Ουράλια. Μόλις φεύγουν ψάχνει την πίπα του να καπνίσει –πουθενά η πίπα. Φωνάζει τον Μπέρια(*):

– Λαβρέντι, ήταν εδώ οι εργάτες από τα Ουράλια, μόλις έφυγαν και δεν μπορώ να βρω την πίπα μου...

Ο Μπέρια αμέσως τρέχει πίσω από την αντιπροσωπεία. Ο Στάλιν ψαχουλεύει λίγο ακόμα στο γραφείο του, ανοίγει ένα συρτάρι, σηκώνει κάτι χαρτιά και βρίσκει από κάτω την πίπα. Παίρνει τηλέφωνο:

– Λαβρέντι, άκυρο, τη βρήκα τελικά την πίπα. Στο συρτάρι ήταν.

– Α, ναι; Γιατί εδώ έχουν, ήδη, όλοι ομολογήσει.

Εδώ Ράδιο Αρμενία

Οι ακροατές μας ρωτούν: «Θα υπάρχει αστυνομία όταν πια θα έχουμε οικοδομήσει τον κομμουνισμό;»

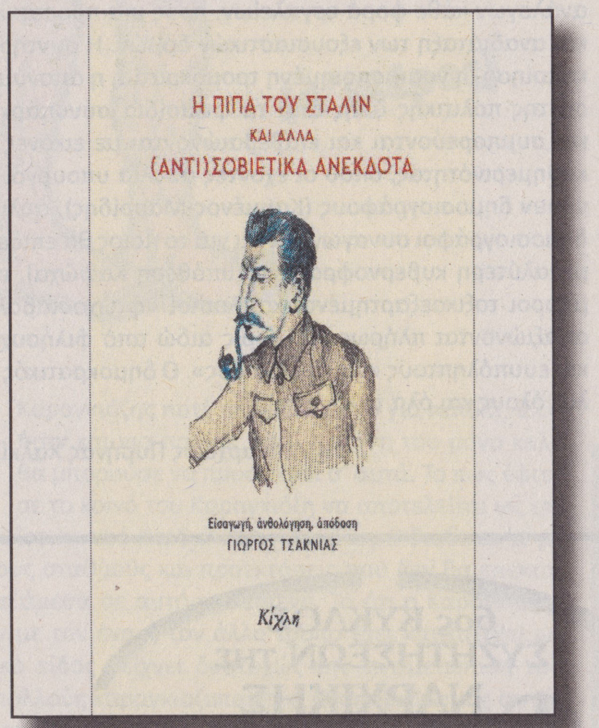
Εμείς απαντάμε: «Φυσικά όχι. Οι πολίτες θα έχουν μάθει να συλλαμβάνονται μόνοι τους».

Κομμουνισμός

Αυτό που έχουμε τώρα είναι επιτέλους κομμουνισμός ή θα χειροτερέψει κι άλλο;

Το χάλκινο αγαλματάκι

Η ΠΙΠΑ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ (ΑΝΤΙ)ΣΟΒΙΕΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εισαγωγή, ανθολόγηση, απόδοση
Γιώργος Τσακνιάς
σελ. 210
Α΄ Έκδοση Δεκέμβριος 2017
Β΄Έκδοση Φεβρουάριος 2018
Εκδ. Κίχλη

Στην ιδιαίτερα κατατοπιστική ***Εισαγωγή*** της Ανθολογίας αυτής των (αντι)σοβιετικών ανεκδότων, ο ***Γιώργος Τσακνιάς*** κατ' αρχήν παρατηρεί ότι η εμφάνισή τους καταγράφεται ήδη από τα πρώτα χρόνια της εγκαθίδρυσης του σοβιετικού καθεστώτος παρά τις διώξεις όσων συλλαμβάνονταν, όχι μόνο να τα λένε αλλά και απλώς να τα ακούν· πρόκειται για ανέκδοτα που ασκούσαν κριτική ή γελοιοποιούσαν την εξουσία του καθεστώτος και την μαρξιστική

χικού καθεστώτος, φαντάζει ενδεχομένως ως αντίφαση. Νομίζω πως ο αναγνώστης θα εντοπίσει τον αυτοσαρκασμό σε πολλά από τα ανέκδοτα αυτής της συλλογής: π.χ. στη στάση των ανθρώπων που περιμένουν υπομονετικά να πεθάνει ο μισητός ηγέτης, που θεωρούν απόλυτη ευτυχία το να χτυπάει την πόρτα τους η μυστική αστυνομία και τελικά να ψάχνει τον γείτονα, που γράφονται μέλη του Κομμουνιστικού Κόμματος ετοιμοθάνατοι ούτως ώστε σε λίγο να πεθάνει άλλος ένας κομμουνιστής κ.ο.κ.».

Σύμφωνα με τον Γιώργο Τσακνιά, τα ανέκδοτα αυτά δεν συνιστούσαν εκ των πραγμάτων επανάσταση ούτε καν αντιστασιακή πράξη, αφού εν πολλοίς αποτελούσαν βαλβίδα αποσυμπίεσης της αγανάκτησης και ως εκ τούτου βαλβίδα ασφαλείας για το καθεστώς. Παρ' όλα αυτά, είναι εξ ίσου λογικό ένα τέτοιο καθεστώς, που βασίζεται εκτός από την ωμή βία στην προπαγάνδα και στην κατασκευασμένη εικόνα, να τρέμει κάθε προσπάθεια γελοιοποίησής του. Έτσι η σχετική ανοχή των πρώτων χρόνων στα ανέκδοτα έλαβε σύντομα τέλος.

Τον Ιανουάριο του 1933 ο ***Μ.Φ. Σκιριάτωφ*** προειδοποιούσε και καλούσε σε επαγρύπνηση στην Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος:

«Θα ήθελα να αναφερθώ σε μια άλλη μορφή αντικομματικής δράσης, τα λεγόμενα ανέκδοτα. Τι είναι αυτά τα ανέκδοτα; Ανέκδοτα ενάντια στο Κόμμα συνιστούν ζύμωση ενάντια στο Κόμμα. Υπάρχει άραγε κανείς ανάμεσα σε εμάς, τους μπολσεβίκους, που δεν θυμάται πως εμείς οι ίδιοι τότε, τις παλιές μέρες, που πολεμούσαμε ενάντια στον τσαρισμό, λέγαμε ανέκδοτα για να υποσκάψουμε το κύρος του συστήματος; Γνωρίζουμε πως όλες οι φατριαστικές οργανώσεις χρησιμοποιούν πάντοτε τέτοια εχθρικά προπαγανδιστικά μέσα. Στις μέρες μας, ένα τέτοιο όπλο στρέφεται ενάντια στην Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος».

Μετά την δολοφονία του Κύρωφ από τον οποίο απαλλάχθηκε ο Στάλιν και το πογκρόμ, που εξαπολύθηκε ενάντια στους υποτιθέμενους συνωμότες, οι οποίοι καταγγέλθηκαν ως υπεύθυνοι της δολοφονίας του με στόχο φυσικά την εκκαθάριση του κόμματος και τον απόλυτο έλεγχο της εξουσίας, το κομμουνιστικό καθεστώς προχωρά σε μια παραδειγματική ...εκκαθάριση του «τοπίου»:

«Μόνο εντός του 1935 η Εν Κα Βε Ντε συνέλαβε 43.000 πολίτες βάσει του άρθρου 58. Για τους μισούς περίπου από αυτούς η κατηγορία ήταν ότι αντάλλασαν ανέκδοτα ή σατιρικά ποιηματάκια (τσαστούσκι), ότι βανδάλισαν πορτραίτα των ηγετών του Κόμματος ή ότι διατύπωσαν περίεργες υποθέσεις για το τι συνέβη στον Κύρωφ ή σε άλλα κομματικά στελέχη. Το 1937, επί διοικήσεως της Εν

– Γι' αυτό πρέπει να αναφέρεις στην αστυνομία, σύντροφε, να δηλώσεις την κλοπή του παπαγάλου…

– Ναι, ναι θα πάω στην αστυνομία να δηλώσω την κλοπή του παπαγάλου. Πάντως, να ξέρετε ότι διαφωνώ εντελώς μαζί του πολιτικά.

Η Πίπα του Στάλιν

Ο Στάλιν δέχεται στο γραφείο του μια αντιπροσωπεία βιομηχανικών εργατών από τα Ουράλια. Μόλις φεύγουν ψάχνει την πίπα του να καπνίσει –πουθενά η πίπα. Φωνάζει τον Μπέρια(*):

– Λαβρέντι, ήταν εδώ οι εργάτες από τα Ουράλια, μόλις έφυγαν και δεν μπορώ να βρω την πίπα μου…

Ο Μπέρια αμέσως τρέχει πίσω από την αντιπροσωπεία. Ο Στάλιν ψαχουλεύει λίγο ακόμα στο γραφείο του, ανοίγει ένα συρτάρι, σηκώνει κάτι χαρτιά και βρίσκει από κάτω την πίπα. Παίρνει τηλέφωνο:

– Λαβρέντι, άκυρο, τη βρήκα τελικά την πίπα. Στο συρτάρι ήταν.

– Α, ναι; Γιατί εδώ έχουν, ήδη, όλοι ομολογήσει.

Εδώ Ράδιο Αρμενία

Οι ακροατές μας ρωτούν: «Θα υπάρχει αστυνομία όταν πια θα έχουμε οικοδομήσει τον κομμουνισμό;»

Εμείς απαντάμε: «Φυσικά όχι. Οι πολίτες θα έχουν μάθει να συλλαμβάνονται μόνοι τους».

Κομμουνισμός

Αυτό που έχουμε τώρα είναι επιτέλους κομμουνισμός ή θα χειροτερέψει κι άλλο;

Το χάλκινο αγαλματάκι

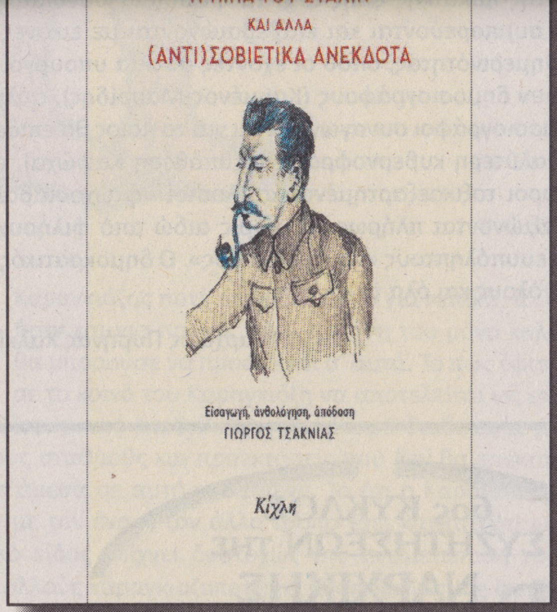
Ο Ιβάν Ιβάνιτς χαζεύει τον πάγκο ενός πλανόδιου και βλέπει ένα χάλκινο αγαλματάκι μιας γάτας που του αρέσει. Ρωτάει τον παλαιοπώλη πόσο κάνει.

– Ένα ρούβλι η γάτα, λέει ο παλαιοπώλης και ο Ιβάν βγάζει ένα ρούβλι.

– Καλώς, λέει ο παλαιοπώλης, αλλά να το ξέρεις ότι θα ξανάρθεις να ακούσεις την ιστορία.

Ο Ιβάν φεύγει αγνοώντας τον παλαιοπώλη. Χαζεύει το καινούργιο του αγαλματάκι. Μια γάτα τον ακολουθεί. Άλλη μια από στην επόμενη γωνία. Κι άλλη, κι άλλη… Γάτες κατεβαίνουν από τις στέγες, βγαίνουν από τους κάδους των σκουπιδιών και κυνηγάνε, νιαουρίζοντας, τον Ιβάν. Εκείνος αρχίζει να φοβάται και το βάζει στα πόδια, με τις γάτες στο κατόπι του. Φτάνει στο ποτάμι και, πανικόβλητος, πετά με φόρα το αγαλματάκι στο νερό. Οι γάτες τρέχουν και πηδάνε κι αυτές στο ποτάμι και, φυσικά, πνίγονται.

Ο Ιβάν επιστρέφει λαχανιασμένος στον πάγκο του πα-

Εισαγωγή, ανθολόγηση, απόδοση
Γιώργος Τσακνιάς
σελ. 210
Α΄ Εκδοση Δεκέμβριος 2017
Β Έκδοση Φεβρουάριος 2018
Εκδ. Κίχλη

Στην ιδιαίτερα κατατοπιστική ***Εισαγωγή*** της Ανθολογίας αυτής των (αντι)σοβιετικών ανεκδότων, ο ***Γιώργος Τσακνιάς*** κατ' αρχήν παρατηρεί ότι η εμφάνισή τους καταγράφεται ήδη από τα πρώτα χρόνια της εγκαθίδρυσης του σοβιετικού καθεστώτος παρά τις διώξεις όσων συλλαμβάνονταν, όχι μόνο να τα λένε αλλά και απλώς να τα ακούν· πρόκειται για ανέκδοτα που ασκούσαν κριτική ή γελοιοποιούσαν την εξουσία του καθεστώτος και την μαρξιστική λενινιστική ιδεολογία. Τα ανέκδοτα είχαν σε πολλές περιπτώσεις δεκάδες παραλλαγές, καθώς ήταν δημιούργημα αφ' ενός του προφορικού λόγου και αφ' ετέρου μιας «περιπλάνησης» στην αχανή και πολυπολιτισμική ΕΣΣΔ, αλλά και σε ολόκληρο το ανατολικό μπλοκ.

Πρόσφατες, μάλιστα, έρευνες κοινωνικών ανθρωπολόγων εστιάζουν εκτός από την διάκριση της σάτιρας από το λεγόμενο μαύρο χιούμορ που τα χαρακτηρίζει (τυπικό δείγμα του αυτοσαρκασμού) στην σχέση τους με την λαϊκή και την λογοτεχνική παράδοση των Ρώσων και των άλλων λαών της ΕΣΣΔ και των χωρών του ανατολικού μπλοκ.

σίζεται εκτός από την ωμή βία στην προπαγάνδα και στην κατασκευασμένη εικόνα, να τρέμει κάθε προσπάθεια γελοιοποίησής του. Έτσι η σχετική ανοχή των πρώτων χρόνων στα ανέκδοτα έλαβε σύντομα τέλος.

Τον Ιανουάριο του 1933 ο ***Μ.Φ. Σκιριάτωφ*** προειδοποιούσε και καλούσε σε επαγρύπνηση στην Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος:

«Θα ήθελα να αναφερθώ σε μια άλλη μορφή αντικομματικής δράσης, τα λεγόμενα ανέκδοτα. Τι είναι αυτά τα ανέκδοτα; Ανέκδοτα ενάντια στο Κόμμα συνιστούν ζύμωση ενάντια στο Κόμμα. Υπάρχει άραγε κανείς ανάμεσα σε εμάς, τους μπολσεβίκους, που δεν θυμάται πως εμείς οι ίδιοι τότε, τις παλιές μέρες, που πολεμούσαμε ενάντια στον τσαρισμό, λέγαμε ανέκδοτα για να υποσκάψουμε το κύρος του συστήματος; Γνωρίζουμε πως όλες οι φατριαστικές οργανώσεις χρησιμοποιούν πάντοτε τέτοια εχθρικά προπαγανδιστικά μέσα. Στις μέρες μας, ένα τέτοιο όπλο στρέφεται ενάντια στην Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος».

Μετά την δολοφονία του Κύρωφ από τον οποίο απαλλάχθηκε ο Στάλιν και το πογκρόμ, που εξαπολύθηκε ενάντια στους υποτιθέμενους συνωμότες, οι οποίοι καταγγέλθηκαν ως υπεύθυνοι της δολοφονίας του με στόχο φυσικά την εκκαθάριση του κόμματος και τον απόλυτο έλεγχο της εξουσίας, το κομμουνιστικό καθεστώς προχωρά σε μια παραδειγματική ...εκκαθάριση του «τοπίου»:

«Μόνο εντός του 1935 η Εν Κα Βε Ντε συνέλαβε 43.000 πολίτες βάσει του άρθρου 58. Για τους μισούς περίπου από αυτούς η κατηγορία ήταν ότι αντάλλασαν ανέκδοτα ή σατιρικά ποιηματάκια (τσαστούσκι), ότι βανδάλισαν πορτραίτα των ηγετών του Κόμματος ή ότι διατύπωσαν περίεργες υποθέσεις για το τι συνέβη στον Κύρωφ ή σε άλλα κομματικά στελέχη. Το 1937, επί διοικήσεως της Εν Κα Βε Ντε από τον Νικολάι Γιόζεφ, τον «σαδιστή νάνο», που συμμετείχε αυτοπροσώπως στις σημαντικότερες ανακρίσεις, οι συλλήψεις με βάσει το άρθρο 58 ανήλθαν στις 234.301» (Η ***Εν Κα Βε Ντε*** ήταν η ***μυστική αστυνομία ασφαλείας*** που έφερε εις πέρας όλες τις συλλήψεις αντιφρονούντων και εσωκομματικών αντιπάλων υπαρκτών ή ανύπαρκτων· ιδρύθηκε από τον Λένιν και τον Φέλιξ Ντζερζίνσκι ως ***Τσεκά***, μετονομάστηκε σε ***Γκε Πε Ου*** το 1923, σε ***Εν Κα Βε Ντε*** το 1934, σε ***Εμ Γκα Μπε*** το 1946 και ***Κα Γκε Μπε*** το 1953).

κάτω την πίπα. Παίρνει τηλέφωνο:

– Λαβρέντι, άκυρο, τη βρήκα τελικά την πίπα. Στο συρτάρι ήταν.

– Α, ναι; Γιατί εδώ έχουν, ήδη, όλοι ομολογήσει.

Εδώ Ράδιο Αρμενία

Οι ακροατές μας ρωτούν: «Θα υπάρχει αστυνομία όταν πια θα έχουμε οικοδομήσει τον κομμουνισμό;»

Εμείς απαντάμε: «Φυσικά όχι. Οι πολίτες θα έχουν μάθει να συλλαμβάνονται μόνοι τους».

Κομμουνισμός

Αυτό που έχουμε τώρα είναι επιτέλους κομμουνισμός ή θα χειροτερέψει κι άλλο;

Το χάλκινο αγαλματάκι

Ο Ιβάν Ιβάνιτς χαζεύει τον πάγκο ενός πλανόδιου και βλέπει ένα χάλκινο αγαλματάκι μιας γάτας που του αρέσει. Ρωτάει τον παλαιοπώλη πόσο κάνει.

– Ένα ρούβλι η γάτα, λέει ο παλαιοπώλης και ο Ιβάν βγάζει ένα ρούβλι.

– Καλώς, λέει ο παλαιοπώλης, αλλά να το ξέρεις ότι θα ξανάρθεις να ακούσεις την ιστορία.

Ο Ιβάν φεύγει αγνοώντας τον παλαιοπώλη. Χαζεύει το καινούργιο του αγαλματάκι. Μια γάτα τον ακολουθεί. Άλλη μια από στην επόμενη γωνία. Κι άλλη, κι άλλη... Γάτες κατεβαίνουν από τις στέγες, βγαίνουν από τους κάδους των σκουπιδιών και κυνηγάνε, νιαουρίζοντας, τον Ιβάν. Εκείνος αρχίζει να φοβάται και το βάζει στα πόδια, με τις γάτες στο κατόπι του. Φτάνει στο ποτάμι και, πανικόβλητος, πετά με φόρα το αγαλματάκι στο νερό. Οι γάτες τρέχουν και πηδάνε κι αυτές στο ποτάμι και, φυσικά, πνίγονται.

Ο Ιβάν επιστρέφει λαχανιασμένος στον πάγκο του παλαιοπώλη.

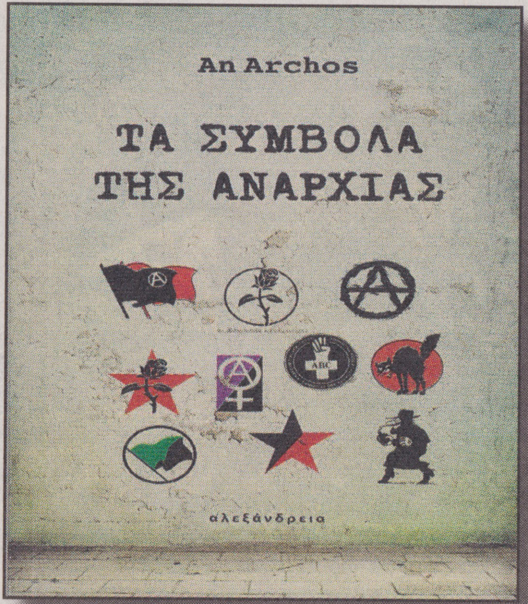
– Αχά! Κάνει εκείνος θριαμβευτικά. Το ήξερα πως θα έρθεις να ακούσεις και την ιστορία!

– Βρε χέστηκα για την ιστορία σου, λέει ο Ιβάν. Μπας κι έχεις κανέναν μικρό χάλκινο κομμουνιστή;

* *Λαβρέντι Μπέρια*, (1899-1953): Στενός συνεργάτης του Στάλιν, χρημάτισε υπουργός Εσωτερικών και διοικητής της μυστικής υπηρεσίας από το 1938, οπότε διαδέχθηκε τον Νικολάι Γιόζεφ, μέχρι το 1953.

An Archos

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΑΣ

Εκδ. Αλεξάνδρεια / Α΄Έκδοση Σεπτέμβριος 2018
σελ. 64

Το βιβλιαράκι αυτό αναφέρεται συνοπτικά στην προέλευση και στην χρήση συμβόλων όπως η ***Κόκκινη Σημαία***, η ***Μαύρη Σημαία***, η ***Κοκκινόμαυρη Σημαία***, το ***Σαμπό***, η ***Μαύρη Γάτα***, (η ***Αγριόγατα***), το ***Μαύρο Ρόδο***, ο ***Αναρχικός Μαύρος Σταυρός*** και το ***Α σε κύκλο***, ενώ περιέχει επίσης ένα έγχρωμο ένθετο δεκαεξασέλιδο όπου απεικονίζεται ποικιλία παραλλαγών συμβόλων με μαύρες σημαίες, αλφάδια και σύμβολα διαφόρων τάσεων.

Παραθέτουμε ενδεικτικά την προέλευση του Μαύρο Ρόδου όπως αυτή αναφέρεται στην παρούσα έκδοση.

Το Μαύρο Ρόδο

FRANZ KAFKA

ΣΤΗ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΑ

Εκδ. Κίχλη / Α Εκδοση Φεβρουάριος 2017
σελ. 190

«ΕΝΑΣ ΑΠΕΙΘΑΡΧΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ καταδικάζεται σε θάνατο. Την απόφαση θα εκτελέσει ένα «ιδιόρρυθμο» μηχάνημα εγγράφοντας με αιχμηρές ακίδες πάνω στο γυμνό του σώμα το παράπτωμά του. Βαρύνοντα ρόλο παίζουν δύο πρόσωπα: ο αξιωματικός, που ενδιαφέρεται μόνο για την καλή λειτουργία της μηχανής, και ο ερευνητής ταξιδιώτης, που αν και εκφράζει την αντίθεσή του ουσιαστικά παραμένει αμέτοχος και φροντίζει να αποδράσει τάχιστα από το ζοφερό τόπο.

Το κορυφαίο όσο και αινιγματικό αυτό κείμενο έχει προκαλέσει πλήθος ερμηνείες. Είτε ερμηνευθεί ως αλληγορία για τις εκτρωματικές πλευρές των κοινωνιών εκτός νόμου είτε ως κριτική της βαρβαρότητας στην οποία οδηγεί η λατρεία της τεχνολογίας είτε αναγνωσθεί στο στενότερο ιστορικό πλαίσιο της εποχής που γράφτηκε (1914), η Σωφρονιστική αποικία θέτει ένα ζήτημα ηθικής φύσεως. Δεν είναι μόνο οι δράστες υπεύθυνοι για την τέλεση του εγκλήματος· συνυπεύθυνοι του εγκλήματος είναι και οι αδρανείς, όσοι ολιγώρησαν και δεν παρεμπόδισαν την επικράτηση του κακού. Γραμμένο με τη διαύγεια ενός εφιαλτικού ονείρου, το κείμενο του Κάφκα προαναγγέλλει με θαυμαστή διορατικότητα όσα ακολούθησαν λίγο αργότερα στην καρδιά της Ευρώπης» (Από το οπισθόφυλλο της έκδοσης).

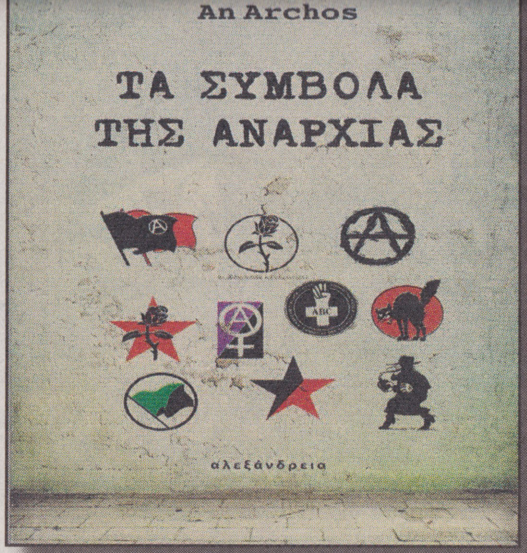
Η ιδιαίτερα φροντισμένη επανέκδοση ενός από τα αριστουργήματα του Κάφκα περιλαμβάνει στο ***ΕΠΙΜΕΤΡΟ*** Ι. Ερμηνευτικό Δοκίμιο του ***Hans Dieter Zimmerman*** με τον τίτλο ***Οι δράστες και οι αδρανείς***, ΙΙ. Κείμενο του Kurt Tucholsky με τίτλο στην Σωφρονιστική Αποικία, ΙΙΙ. Ο Κάφκα και οι Σωφρονιστικές αποικίες, 1. Κείμενο του Klaus Wagenbach «Περί των σωφρονιστικών αποικιών», 2. κείμενο του Robert Heindl, με τον τίτλο «Ο Κύριος του νησιού Νου» και «Μια εκτέλεση».

Επίσης στην συνέχεια υπάρχει Χρονολόγιο, Σημείωμα για την Έκδοση και Παράρτημα Εικόνων.

Συσπείρωση Αναρχικών

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ

Εκδ. Αλεξάνδρεια / Α΄Έκδοση Σεπτέμβριος 2018 σελ. 64

Το βιβλιαράκι αυτό αναφέρεται συνοπτικά στην προέλευση και στην χρήση συμβόλων όπως η ***Κόκκινη Σημαία***, η ***Μαύρη Σημαία***, η ***Κοκκινόμαυρη Σημαία***, το ***Σαμπό***, η ***Μαύρη Γάτα***, (η ***Αγριόγατα***), το ***Μαύρο Ρόδο***, ο ***Αναρχικός Μαύρος Σταυρός*** και το ***Α σε κύκλο***, ενώ περιέχει επίσης ένα έγχρωμο ένθετο δεκαεξασέλιδο όπου απεικονίζεται ποικιλία παραλλαγών συμβόλων με μαύρες σημαίες, αλφάδια και σύμβολα διαφόρων τάσεων.

Παραθέτουμε ενδεικτικά την προέλευση του Μαύρο Ρόδου όπως αυτή αναφέρεται στην παρούσα έκδοση.

Το Μαύρο Ρόδο

Πρέπει εξ αρχής να διευκρινήσουμε ότι μαύρο ρόδο δεν υφίσταται σε φυσική μορφή. Αυτό που εκλαμβάνουμε ως μαύρο ρόδο, είναι είτε πολύ βαθύ κόκκινο ρόδο είτε τεχνητά χρωματισμένο.

Στη γοτθική λογοτεχνία και τέχνη συνόδευε σκοτεινούς τραγικούς έρωτες, συμβολίζοντας βαθειά λατρεία και αφοσίωση. Συμβόλιζε ακόμη –και περισσότερο για τους Ρομαντικούς και τους καταραμένου–, τον αποχωρισμό, το τέλος και το πένθος. Όμως παράλληλα, άρχισε να συμβολίζει, όλο και πιο πολύ, την υπέρβαση του τέλους, την απελευθέρωση από το παλιό, το ξεκίνημα μιας νέας αρχής, την αναγέννηση.

Ήδη από τον 18ο αιώνα , το μαύρο ρόδο συμβόλιζε για τους Ιρλανδούς το θάρρος, τη δύναμη και την αντίστασή τους στους Άγγλους κατακτητές. Αναφέρονταν στην Ιρλανδία με το «μυστικό» της όνομα *Μικρό Μαύρο Ρόδο* και

ΑΠΟΙΚΙΑ

ιδιώτης, που αν και εκφράζει την αντίθεσή του ουσιαστικά παραμένει αμέτοχος και φροντίζει να αποδράσει τάχιστα από το ζοφερό τόπο.

Το κορυφαίο όσο και αινιγματικό αυτό κείμενο έχει προκαλέσει πλήθος ερμηνείες. Είτε ερμηνευθεί ως αλληγορία για τις εκτρωματικές πλευρές των κοινωνιών εκτός νόμου είτε ως κριτική της βαρβαρότητας στην οποία οδηγεί η λατρεία της τεχνολογίας είτε αναγνωσθεί στο στενότερο ιστορικό πλαίσιο της εποχής που γράφτηκε (1914), η Σωφρονιστική αποικία θέτει ένα ζήτημα ηθικής φύσεως. Δεν είναι μόνο οι δράστες υπεύθυνοι για την τέλεση του εγκλήματος· συνυπεύθυνοι του εγκλήματος είναι και οι αδρανείς, όσοι ολιγώρησαν και δεν παρεμπόδισαν την επικράτηση του κακού. Γραμμένο με τη διαύγεια ενός εφιαλτικού ονείρου, το κείμενο του Κάφκα προαναγγέλλει με θαυμαστή διορατικότητα όσα ακολούθησαν λίγο αργότερα στην καρδιά της Ευρώπης» (Από το οπισθόφυλλο της έκδοσης).

Η ιδιαίτερα φροντισμένη επανέκδοση ενός από τα αριστουργήματα του Κάφκα περιλαμβάνει στο ***ΕΠΙΜΕΤΡΟ*** Ι. Ερμηνευτικό Δοκίμιο του ***Hans Dieter Zimmerman*** με τον τίτλο ***Οι δράστες και οι αδρανείς***, ΙΙ. Κείμενο του Kurt Tucholsky με τίτλο στην Σωφρονιστική Αποικία, ΙΙΙ. Ο Κάφκα και οι Σωφρονιστικές αποικίες, 1. Κείμενο του Klaus Wagenbach «Περί των σωφρονιστικών αποικιών», 2. κείμενο του Robert Heindl, με τον τίτλο «Ο Κύριος του νησιού Νου» και «Μια εκτέλεση».

Επίσης στην συνέχεια υπάρχει Χρονολόγιο, Σημείωμα για την Έκδοση και Παράρτημα Εικόνων.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 17ος, Φύλλο 186
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

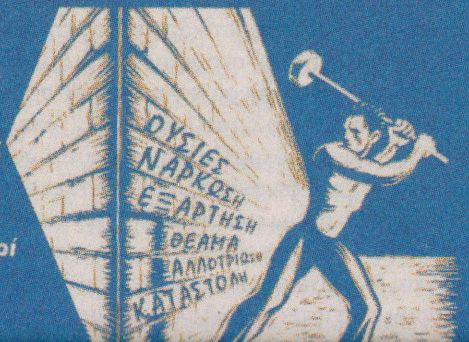
ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχο ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ...
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ καταστάσεις

Επειδή το παραμύθι περί «ελεύθερης επιλογής» στο ντοπάρισμα δεν

Εκδ. Αλεξάνδρεια / Α΄Έκδοση Σεπτέμβριος 2018
σελ. 64

Το βιβλιαράκι αυτό αναφέρεται συνοπτικά στην προέλευση και στην χρήση συμβόλων όπως η ***Κόκκινη Σημαία***, η ***Μαύρη Σημαία***, η ***Κοκκινόμαυρη Σημαία***, το ***Σαμπό***, η ***Μαύρη Γάτα***, (η ***Αγριόγατα***), το ***Μαύρο Ρόδο***, ο ***Αναρχικός Μαύρος Σταυρός*** και το ***Α σε κύκλο***, ενώ περιέχει επίσης ένα έγχρωμο ένθετο δεκαεξασέλιδο όπου απεικονίζεται ποικιλία παραλλαγών συμβόλων με μαύρες σημαίες, αλφάδια και σύμβολα διαφόρων τάσεων.

Παραθέτουμε ενδεικτικά την προέλευση του Μαύρο Ρόδου όπως αυτή αναφέρεται στην παρούσα έκδοση.

Το Μαύρο Ρόδο

Πρέπει εξ αρχής να διευκρινήσουμε ότι μαύρο ρόδο δεν υφίσταται σε φυσική μορφή. Αυτό που εκλαμβάνουμε ως μαύρο ρόδο, είναι είτε πολύ βαθύ κόκκινο ρόδο είτε τεχνητά χρωματισμένο.

Στη γοτθική λογοτεχνία και τέχνη συνόδευε σκοτεινούς τραγικούς έρωτες, συμβολίζοντας βαθειά λατρεία και αφοσίωση. Συμβόλιζε ακόμη –και περισσότερο για τους Ρομαντικούς και τους καταραμένου–, τον αποχωρισμό, το τέλος και το πένθος. Όμως παράλληλα, άρχισε να συμβολίζει, όλο και πιο πολύ, την υπέρβαση του τέλους, την απελευθέρωση από το παλιό, το ξεκίνημα μιας νέας αρχής, την αναγέννηση.

Ήδη από τον 18ο αιώνα , το μαύρο ρόδο συμβόλιζε για τους Ιρλανδούς το θάρρος, τη δύναμη και την αντίστασή τους στους Άγγλους κατακτητές. Αναφέρονταν στην Ιρλανδία με το «μυστικό» της όνομα *Μικρό Μαύρο Ρόδο* και εμπνέονταν στον αγώνα τους από ομώνυμο πολιτικό αντιστασιακό τραγούδι.

Το 1912, στα υφαντουργεία της πόλης Λώρενς της Μασαχουσέτης, οι I.W.W. μια μαζική άγρια απεργία η οποία έγινε γνωστή έκτοτε ως η απεργία *Ψωμί και Τριαντάφυλλα*. Από εκείνη την εποχή και μέχρι σήμερα, διάφορες αναρχικές ομάδες και κινήσεις χρησιμοποιούν τον τίτλο Μαύρο Ρόδο καθώς και ποικίλες απεικονίσεις του συμβόλου.

Στο Μόντρεαλ του Καναδά εδρεύει ο γνωστός ελευθεριακός εκδοτικός οίκος Black Rose Book, ενώ Μαύρο Ρόδο ονομαζόταν και το βιβλιοπωλείο στα Εξάρχεια των πρώτων ελληνικών αναρχικών εκδόσεων Διεθνής Βιβλιοθήκη.

έκδοσης).

Η ιδιαίτερα φροντισμένη επανέκδοση ενός από τα αριστουργήματα του Κάφκα περιλαμβάνει στο ***ΕΠΙΜΕΤΡΟ*** I. Ερμηνευτικό Δοκίμιο του ***Hans Dieter Zimmerman*** με τον τίτλο ***Οι δράστες και οι αδρανείς***, II. Κείμενο του Kurt Tucholsky με τίτλο στην Σωφρονιστική Αποικία, III. Ο Κάφκα και οι Σωφρονιστικές αποικίες, 1. Κείμενο του Klaus Wagenbach «Περί των σωφρονιστικών αποικιών», 2. κείμενο του Robert Heindl, με τον τίτλο «Ο Κύριος του νησιού Νου» και «Μια εκτέλεση».

Επίσης στην συνέχεια υπάρχει Χρονολόγιο, Σημείωμα για την Έκδοση και Παράρτημα Εικόνων.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 17ος, Φύλλο 186
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχο ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:
Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΣΚΛΑΒΙΑ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ (Β΄Μέρος)

Πράγματι, οι λευκοί Maroons, σε μεγάλο βαθμό, καταλάμβαναν περιοχές τού βάλτου που συνόρευαν με την γύρω λευκή κοινωνία, ενώ οι υπόλοιποι Maroons έμειναν στο εσωτερικό. Μια τέτοια διευθέτηση συνέβαλε στην εγκαθίδρυση και στη διατήρηση τού ζωηρού εμπορίου πού διεξήγαγαν εκείνοι στο εσωτερικό, που θα κυνηγούσαν, θα αλίευαν και θα παγίδευαν άγρια θηράματα προς πώληση μέσω των λευκών συμμάχων τους Maroons. Επίσης, τα προϊόντα ξύλου παράγονται σε αφθονία στο εσωτερικό, σε τέτοιο σημείο που άρχισε να επηρεάζει την τοπική οικονομία, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα στον Τζώρτζ Ουάσινγκτον –ο οποίος αργότερα θα γίνει Πρόεδρος– αφού κατηγορήθηκε ότι χρησιμοποιούσε το Dismal Swamp για να παρέχει στην ιδιωτική του εταιρεία ξύλινες σανίδες για σκεπές σπιτιών.

Είναι ενδιαφέρον ότι οι λευκοί Maroons ήταν πιθανώς οι πρώτοι που είχαν χαρακτηριστεί ως «πλέμπα» («poor white trash»). Όταν σκεφτόμαστε την κοινωνική εξέλιξη των πραγμάτων, οφείλουμε να μην ξεχνούμε ότι, αφού ξεφύγαμε από την κατάσταση δουλείας στην οποία βρισκόμασταν, πρέπει να παραμείνουμε για πάντα προσεκτικοί για να μην ξαναεπιστρέψουμε. Με τον καιρό, λοιπόν, όσοι δεν αφομοιώθηκαν στην ευρύτερη λευκή κοινωνία απέκτησαν στάση αυτοπροστατευτική, απρόβλεπτη, εχθρική προς τους ξένους, καθώς και ημιπαράνομη νοοτροπία. Βεβαίως, θα μπορούσαν να εμπορεύονται με την ευρύτερη λευκή κοινωνία, αλλά καταλάμβαναν (αν μπορούσαν να θεωρηθούν ότι ήταν «κατακτητές» οποιουδήποτε χώρου μόνιμα) τις πιο φτωχές περιοχές –τόπους τόσο αφιλόξενους που μόνο περιφρόνηση προκαλούσαν. Γενικά, δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αξιόπιστοι υπάλληλοι οποιουδήποτε ιδιοκτήτη γης, ιδιοκτήτη μύλου, καπετάνιου πλοίου ή ακόμα και αλιέα σκλάβων! Επί πλέον, ήταν γνωστό σε όλους ότι δεν υπάκουαν στους κοινωνικούς περιορισμούς της λευκής κοινωνίας... έτσι οι γαιοκτήμονες δεν τους χαρακτήριζαν απλά ως «φτωχούς

όρη και οι οποίοι ήταν πάντα συντηρητικοί με τα παράνομα αποστακτήρια ποτών και που σήμερα είναι οι μεγαλύτεροι καλλιεργητές μαριχουάνας. Ωστόσο, η πρωταρχική διαφορά ανάμεσα στους σημερινούς βουνίσιους και τους λευκούς Maroons του Dismal Swamp (μέχρι το τέλος του εμφυλίου πολέμου) είναι ότι οι τελευταίοι ήταν οι στενότεροι και πιο αξιόπιστοι σύμμαχοι των Αφροαμερικανών και Αμερικανών Maroons.

Έτσι, μέχρι το 1776, οι Maroons του Dismal Swamp έζησαν ως ελεύθεροι άνθρωποι, προστατευμένοι από το άβατο του βάλτου και τους καλά οργανωμένους και ικανούς υπερασπιστές μέσα στις συλλογικότητές τους: κάθε χωριό Maroon είχε τα δικά του ένοπλα μέλη που ήταν υπεύθυνα για την περιπολία στον χώρο τους, προειδοποιώντας για εισβολείς, αποτρέποντας ή χτυπώντας κάθε εχθρό, δίνοντας παράλληλα στους άλλους Maroons αρκετό χρόνο για να διαφύγουν προς άλλους προκαθορισμένους και χτισμένους οικισμούς. Για την περίπτωση εκτεταμένων και διαρκών επιθέσεων, επίμονων αναζητήσεων

σουν όλους ή έστω ένα σημαντικό αριθμό των Maroons του Dismal Swamp, ή να τους εξαναγκάσουν να βγουν έξω από τα λημέρια τους. Οι εισβολείς προσπάθησαν ακόμη και να στραγγίσουν τμήματα του βάλτου για εμπορικούς και ταξιδιωτικούς λόγους, αλλά ακόμη και αυτό άφησε μια περιοχή μεγέθους σχεδόν ενός μικρού κράτους.

Έτσι, όταν οι προσπάθειες των αποικιοκρατών να ξεφορτωθούν την Αγγλία στο λεγόμενο «Πόλεμο της Ανεξαρτησίας», έφθασαν στο βάλτο, και οι δύο πλευρές βρήκαν πλήρως εκπαιδευμένους και δοκιμασμένους αντάρτες μεταξύ των Maroons. Μόνο μία πλευρά, ωστόσο, πρόσφερε αξιοσημείωτο αντάλλαγμα. Η Αγγλία, μέσω των πιστών της στη Βιρτζίνια και στην βόρεια και νότια Καρολίνα, γνωστοποιεί ότι όποιος αγωνιστεί στο πλευρό των Βρετανών θα είναι εγγυημένα ελεύθερος από τη δουλεία και την δουλοπαροικία και θα μπορεί επίσης να προσβλέπει σε απόκτηση έκτασης γης που ανήκε σε εξεγερμένους.

Έτσι, όταν τα νέα μαθεύτηκαν, κυριολεκτικά δεκάδες χιλιάδες απάντησαν την πρόσκληση της Αγγλίας: οι Maroons

Παν με την γύρω λευκή κοινωνία, ενώ οι υπόλοιποι Maroons έμειναν στο εσωτερικό. Μια τέτοια διευθέτηση συνέβαλε στην εγκαθίδρυση και στη διατήρηση τού ζωηρού εμπορίου πού διεξήγαγαν εκείνοι στο εσωτερικό, που θα κυνηγούσαν, θα αλίευαν και θα παγίδευαν άγρια θηράματα προς πώληση μέσω των λευκών συμμάχων τους Maroons. Επίσης, τα προϊόντα ξύλου παράγονται σε αφθονία στο εσωτερικό, σε τέτοιο σημείο που άρχισε να επηρεάζει την τοπική οικονομία, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα στον Τζώρτζ Ουάσινγκτον –ο οποίος αργότερα θα γίνει Πρόεδρος– αφού κατηγορήθηκε ότι χρησιμοποιούσε το Dismal Swamp για να παρέχει στην ιδιωτική του εταιρεία ξύλινες σανίδες για σκεπές σπιτιών.

Είναι ενδιαφέρον ότι οι λευκοί Maroons ήταν πιθανώς οι πρώτοι που είχαν χαρακτηριστεί ως «πλέμπα» («poor white trash»). Όταν σκεφτόμαστε την κοινωνική εξέλιξη των πραγμάτων, οφείλουμε να μην ξεχνούμε ότι, αφού ξεφύγαμε από την κατάσταση δουλείας στην οποία βρισκόμασταν, πρέπει να παραμείνουμε για πάντα προσεκτικοί για να μην ξαναεπιστρέψουμε. Με τον καιρό, λοιπόν, όσοι δεν αφομοιώθηκαν στην ευρύτερη λευκή κοινωνία απέκτησαν στάση αυτοπροστατευτική, απρόβλεπτη, εχθρική προς τους ξένους, καθώς και ημιπαράνομη νοοτροπία. Βεβαίως, θα μπορούσαν να εμπορεύονται με την ευρύτερη λευκή κοινωνία, αλλά καταλάμβαναν (αν μπορούσαν να θεωρηθούν ότι ήταν «κατακτητές» οποιουδήποτε χώρου μόνιμα) τις πιο φτωχές περιοχές –τόπους τόσο αφιλόξενους που μόνο περιφρόνηση προκαλούσαν. Γενικά, δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αξιόπιστοι υπάλληλοι οποιουδήποτε ιδιοκτήτη γης, ιδιοκτήτη μύλου, καπετάνιου πλοίου ή ακόμα και αλιέα σκλάβων! Επί πλέον, ήταν γνωστό σε όλους ότι δεν υπάκουαν στους κοινωνικούς περιορισμούς της λευκής κοινωνίας... έτσι οι γαιοκτήμονες δεν τους χαρακτήριζαν απλά ως «φτωχούς λευκούς», αλλά, επειδή θεωρούνταν ότι δεν μπορούσαν να συγκρατηθούν, τους έλεγαν αναξιόπιστοους και άχρηστους = σκουπίδια! Είναι πολύ αργότερα που το επίθετο θα χρησιμοποιηθεί για να ντροπιάζει και να τιμωρεί φτωχούς λευκούς γενικά.

Στην πραγματικότητα, το ίδιο φαινόμενο διαδραματίστηκε λίγο πιο διαφορετικά στη δυτική πλευρά των Απαλάχιων ορέων και στους πρόποδες τους. Με εξαίρεση αυτή την περιοχή οι πολυάριθμοι απόγονοι λευκών δραπετών αποκαλούνταν «βλάχοι». Αναμφισβήτητα, η θρυλική οικογενειοκρατία των τελευταίων, η εχθρότητα προς όλους τους ξένους, η μυστικότητα και η έντονη προστατευτικότητα των συγγενών και των μικρών κοινοτήτων τους, καθώς και η περιφρόνηση και η οικονομική απομόνωση και η φτώχεια που τους έχει επιβληθεί συστηματικά, αφήνουν ελάχιστες αμφιβολίες ως προς την ιστορία τους!

Αν και γενικά θεωρούνται ως υπερ-ρατσιστές, η τοποθέτηση του ρατσισμού τους στο πλαίσιο της εχθρότητας

όρη και οι οποίοι ήταν πάντα συντηρητικοί με τα παράνομα αποστακτήρια ποτών και που σήμερα είναι οι μεγαλύτεροι καλλιεργητές μαριχουάνας. Ωστόσο, η πρωταρχική διαφορά ανάμεσα στους σημερινούς βουνίσιους και τους λευκούς Maroons του Dismal Swamp (μέχρι το τέλος του εμφυλίου πολέμου) είναι ότι οι τελευταίοι ήταν οι στενότεροι και πιο αξιόπιστοι σύμμαχοι των Αφροαμερικανών και Αμερικανών Maroons.

Έτσι, μέχρι το 1776, οι Maroons του Dismal Swamp έζησαν ως ελεύθεροι άνθρωποι, προστατευμένοι από το άβατο του βάλτου και τους καλά οργανωμένους και ικανούς υπερασπιστές μέσα στις συλλογικότητές τους: κάθε χωριό Maroon είχε τα δικά του ένοπλα μέλη που ήταν υπεύθυνα για την περιπολία στον χώρο τους, προειδοποιώντας για εισβολείς, αποτρέποντας ή χτυπώντας κάθε εχθρό, δίνοντας παράλληλα στους άλλους Maroons αρκετό χρόνο για να διαφύγουν προς άλλους προκαθορισμένους και χτισμένους οικισμούς. Για την περίπτωση εκτεταμένων και διαρκών επιθέσεων, επίμονων αναζητήσεων από πολιτοφύλακες, αποσπάσματα ή κεφαλοκυνηγούς, οι Maroons είχαν εξελίξει σταδιακά ένα σύστημα συντονισμού της άμυνάς τους και μια ενιαία δομή ελέγχου –η οποία ήταν γνωστό ότι είχε επικεφαλής άτομα από όλες τις φυλετικές και εθνοτικές ομάδες– και που αποστολή της ήταν να οδηγεί τους εχθρούς έξω από το βάλτο ή να επιβιώνει από κάθε εισβολή. Μια τέτοιου είδους επίθεση αντιμετωπιζόταν ως επίθεση σε όλους τους!

Επί πλέον, μέσα στο βάλτο, οι Maroons ήταν ασυναγώνιστοι! Ο ίδιος ο βάλτος ήταν τόσο επικίνδυνος, σε σημείο να μην μπορεί να ταξιδέψει κάποιος χωρίς τον φόβο να τον καταπιεί σε κάθε στροφή. Υπήρχαν ορμητικά ποτάμια, που κρύβονταν από πυκνή βλάστηση, κινούμενη άμμος, λάσπη, θανατηφόρες προεξοχές από κρυμμένα κούτσουρα δέντρων, δηλητηριώδη έντομα, φίδια, ερπετά και μεγάλες γάτες. Στη συνέχεια, υπήρχαν οι θηλιές και οι παγίδες των Maroons, καθώς και η πιθανότητα οι εισβο-

σουν όλους ή έστω ένα σημαντικό αριθμό των Maroons του Dismal Swamp, ή να τους εξαναγκάσουν να βγουν έξω από τα λημέρια τους. Οι εισβολείς προσπάθησαν ακόμη και να στραγγίσουν τμήματα του βάλτου για εμπορικούς και ταξιδιωτικούς λόγους, αλλά ακόμη και αυτό άφησε μια περιοχή μεγέθους σχεδόν ενός μικρού κράτους.

Έτσι, όταν οι προσπάθειες των αποικιοκρατών να ξεφορτωθούν την Αγγλία στο λεγόμενο «Πόλεμο της Ανεξαρτησίας», έφθασαν στο βάλτο, και οι δύο πλευρές βρήκαν πλήρως εκπαιδευμένους και δοκιμασμένους αντάρτες μεταξύ των Maroons. Μόνο μία πλευρά, ωστόσο, πρόσφερε αξιοσημείωτο αντάλλαγμα. Η Αγγλία, μέσω των πιστών της στη Βιρτζίνια και στην βόρεια και νότια Καρολίνα, γνωστοποιεί ότι όποιος αγωνιστεί στο πλευρό των Βρετανών θα είναι εγγυημένα ελεύθερος από τη δουλεία και την δουλοπαροικία και θα μπορεί επίσης να προσβλέπει σε απόκτηση έκτασης γης που ανήκε σε εξεγερμένους.

Έτσι, όταν τα νέα μαθεύτηκαν, κυριολεκτικά δεκάδες χιλιάδες απάντησαν την πρόσκληση της Αγγλίας: οι Maroons, οι σκλάβοι από τις φυτείες και τις πόλεις και οι φτωχοί λευκοί που ήθελαν να βοηθήσουν να σπάσει το στραγγαλιστικό χέρι των γαιοκτημόνων των φυτειών στο νότο.

Το Dismal Swamp δεν ήταν το μόνο μέρος που μπορούσε κάποιος να βρει Maroons. Υπήρχαν, κατά εκπληκτικό τρόπο, χιλιάδες άλλοι Maroons σε κάθε απομακρυσμένη περιοχή και τους πρόποδες των βουνών όλων των πολιτειών από το Delaware έως τη Γεωργία (η Φλόριντα είναι μια ειδική περίπτωση που θα συζητηθεί αργότερα). Όλοι αυτοί ζούσαν χαρακτηριστικά σε έντονα ανεξάρτητες και ημιπαράνομες πολιτείες, μερικοί από τους οποίους είχαν προγόνους και μητέρες από τα Αππαλάχια όρη. Πολλοί από αυτούς απάντησαν στην πρόσκληση της Αγγλίας και τελικά πήραν όπλα και πήγαν να πολεμήσουν στο πλευρό της.

Αν και οι περισσότεροι σημερινοί «δάσκαλοι» της ιστορίας είναι λάτρεις της υπενθύμισης σε όλους ότι οι Μαύροι παρείχαν πάνω από πέντε χιλιάδες αγωνιστές στην

ξεφύγαμε από την κατάσταση δουλείας στην οποία βρισκόμασταν, πρέπει να παραμείνουμε για πάντα προσεκτικοί για να μην ξαναεπιστρέψουμε. Με τον καιρό, λοιπόν, όσοι δεν αφομοιώθηκαν στην ευρύτερη λευκή κοινωνία απέκτησαν στάση αυτοπροστατευτική, απρόβλεπτη, εχθρική προς τους ξένους, καθώς και ημιπαράνομη νοοτροπία. Βεβαίως, θα μπορούσαν να εμπορεύονται με την ευρύτερη λευκή κοινωνία, αλλά καταλάμβαναν (αν μπορούσαν να θεωρηθούν ότι ήταν «κατακτητές» οποιουδήποτε χώρου μόνιμα) τις πιο φτωχές περιοχές –τόπους τόσο αφιλόξενους που μόνο περιφρόνηση προκαλούσαν. Γενικά, δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αξιόπιστοι υπάλληλοι οποιουδήποτε ιδιοκτήτη γης, ιδιοκτήτη μύλου, καπετάνιου πλοίου ή ακόμα και αλιέα σκλάβων! Επί πλέον, ήταν γνωστό σε όλους ότι δεν υπάκουαν στους κοινωνικούς περιορισμούς της λευκής κοινωνίας... έτσι οι γαιοκτήμονες δεν τους χαρακτήριζαν απλά ως «φτωχούς λευκούς», αλλά, επειδή θεωρούνταν ότι δεν μπορούσαν να συγκρατηθούν, τους έλεγαν αναξιόπιστοους και άχρηστους = σκουπίδια! Είναι πολύ αργότερα που το επίθετο θα χρησιμοποιηθεί για να ντροπιάζει και να τιμωρεί φτωχούς λευκούς γενικά.

Στην πραγματικότητα, το ίδιο φαινόμενο διαδραματίστηκε λίγο πιο διαφορετικά στη δυτική πλευρά των Απαλάχιων ορέων και στους πρόποδες τους. Με εξαίρεση αυτή την περιοχή οι πολυάριθμοι απόγονοι λευκών δραπετών αποκαλούνταν «βλάχοι». Αναμφισβήτητα, η θρυλική οικογενειοκρατία των τελευταίων, η εχθρότητα προς όλους τους ξένους, η μυστικότητα και η έντονη προστατευτικότητα των συγγενών και των μικρών κοινοτήτων τους, καθώς και η περιφρόνηση και η οικονομική απομόνωση και η φτώχεια που τους έχει επιβληθεί συστηματικά, αφήνουν ελάχιστες αμφιβολίες ως προς την ιστορία τους!

Αν και γενικά θεωρούνται ως υπερ-ρατσιστές, η τοποθέτηση του ρατσισμού τους στο πλαίσιο της εχθρότητας και του οράματος των ξένων ως εχθρών... θέτει τον «ρατσισμό» τους σε μια εντελώς διαφορετική κατηγορία. Επί πλέον, η πραγματική κουλτούρα των βουνίσιων δεν θεωρεί ότι συνδέεται με την κυρίαρχη κουλτούρα ή το σύστημα. Η πίστη τους είναι τελικά στις δικές τους μικρές φυλές και κοινότητες. Και όλες οι αρχές επιβολής τού νόμου το γνωρίζουν!

Επί πλέον, τα στοιχεία δείχνουν μια, ιστορικά, υπερβολικά μαχητική και βίαιη στάση στις εργασιακές διαφορές μεταξύ των ανθρακωρύχων και των ιδιοκτητών ορυχείων, της αστυνομίας και των Εθνοφρουρών στα Απαλάχια μα αποστακτήρια ποτών και που σήμερα είναι οι μεγαλύτεροι καλλιεργητές μαριχουάνας. Ωστόσο, η πρωταρχική διαφορά ανάμεσα στους σημερινούς βουνίσιους και τους λευκούς Maroons του Dismal Swamp (μέχρι το τέλος του εμφυλίου πολέμου) είναι ότι οι τελευταίοι ήταν οι στενότεροι και πιο αξιόπιστοι σύμμαχοι των Αφροαμερικανών και Αμερικανών Maroons.

Έτσι, μέχρι το 1776, οι Maroons του Dismal Swamp έζησαν ως ελεύθεροι άνθρωποι, προστατευμένοι από το άβατο του βάλτου και τους καλά οργανωμένους και ικανούς υπερασπιστές μέσα στις συλλογικότητές τους: κάθε χωριό Maroon είχε τα δικά του ένοπλα μέλη που ήταν υπεύθυνα για την περιπολία στον χώρο τους, προειδοποιώντας για εισβολείς, αποτρέποντας ή χτυπώντας κάθε εχθρό, δίνοντας παράλληλα στους άλλους Maroons αρκετό χρόνο για να διαφύγουν προς άλλους προκαθορισμένους και χτισμένους οικισμούς. Για την περίπτωση εκτεταμένων και διαρκών επιθέσεων, επίμονων αναζητήσεων από πολιτοφύλακες, αποσπάσματα ή κεφαλοκυνηγούς, οι Maroons είχαν εξελίξει σταδιακά ένα σύστημα συντονισμού της άμυνάς τους και μια ενιαία δομή ελέγχου –η οποία ήταν γνωστό ότι είχε επικεφαλής άτομα από όλες τις φυλετικές και εθνοτικές ομάδες– και που αποστολή της ήταν να οδηγεί τους εχθρούς έξω από το βάλτο ή να επιβιώνει από κάθε εισβολή. Μια τέτοιου είδους επίθεση αντιμετωπιζόταν ως επίθεση σε όλους τους!

Επί πλέον, μέσα στο βάλτο, οι Maroons ήταν ασυναγώνιστοι! Ο ίδιος ο βάλτος ήταν τόσο επικίνδυνος, σε σημείο να μην μπορεί να ταξιδέψει κάποιος χωρίς τον φόβο να τον καταπιεί σε κάθε στροφή. Υπήρχαν ορμητικά ποτάμια, που κρύβονταν από πυκνή βλάστηση, κινούμενη άμμος, λάσπη, θανατηφόρες προεξοχές από κρυμμένα κούτσουρα δέντρων, δηλητηριώδη έντομα, φίδια, ερπετά και μεγάλες γάτες. Στη συνέχεια, υπήρχαν οι θηλιές και οι παγίδες των Maroons, καθώς και η πιθανότητα οι εισβολείς-διώκτες να πέσουν σε ενέδρα των Maroons, οι οποίοι θα τους οδηγούσαν σε ακόμη πιο επικίνδυνο έδαφος που μόνο εκείνοι ήξεραν πώς να διασχίσουν. Στην πραγματικότητα, οι Maroons ανέπτυξαν αποτελεσματικούς τρόπους για να διασχίσουν ένα απροσπέλαστο έδαφος, χρησιμοποιώντας μεθόδους που θα χρησιμοποιούσαν ορισμένα ζώα.

Θυμηθείτε, μιλάμε για ένα βάλτο που ήταν εκατό μίλια σε μήκος και εξήντα μίλια σε πλάτος. Δεν υπάρχει σημείο της καταγεγραμμένης ιστορίας, που να εξιστορεί ότι οι εισβολείς-διώκτες κατάφεραν να συλλάβουν ή να σκοτώ- του Dismal Swamp, ή να τους εξαναγκάσουν να βγουν έξω από τα λημέρια τους. Οι εισβολείς προσπάθησαν ακόμη και να στραγγίσουν τμήματα του βάλτου για εμπορικούς και ταξιδιωτικούς λόγους, αλλά ακόμη και αυτό άφησε μια περιοχή μεγέθους σχεδόν ενός μικρού κράτους.

Έτσι, όταν οι προσπάθειες των αποικιοκρατών να ξεφορτωθούν την Αγγλία στο λεγόμενο «Πόλεμο της Ανεξαρτησίας», έφθασαν στο βάλτο, και οι δύο πλευρές βρήκαν πλήρως εκπαιδευμένους και δοκιμασμένους αντάρτες μεταξύ των Maroons. Μόνο μία πλευρά, ωστόσο, πρόσφερε αξιοσημείωτο αντάλλαγμα. Η Αγγλία, μέσω των πιστών της στη Βιρτζίνια και στην βόρεια και νότια Καρολίνα, γνωστοποιεί ότι όποιος αγωνιστεί στο πλευρό των Βρετανών θα είναι εγγυημένα ελεύθερος από τη δουλεία και την δουλοπαροικία και θα μπορεί επίσης να προσβλέπει σε απόκτηση έκτασης γης που ανήκε σε εξεγερμένους.

Έτσι, όταν τα νέα μαθεύτηκαν, κυριολεκτικά δεκάδες χιλιάδες απάντησαν την πρόσκληση της Αγγλίας: οι Maroons, οι σκλάβοι από τις φυτείες και τις πόλεις και οι φτωχοί λευκοί που ήθελαν να βοηθήσουν να σπάσει το στραγγαλιστικό χέρι των γαιοκτημόνων των φυτειών στο νότο.

Το Dismal Swamp δεν ήταν το μόνο μέρος που μπορούσε κάποιος να βρει Maroons. Υπήρχαν, κατά εκπληκτικό τρόπο, χιλιάδες άλλοι Maroons σε κάθε απομακρυσμένη περιοχή και τους πρόποδες των βουνών όλων των πολιτειών από το Delaware έως τη Γεωργία (η Φλόριντα είναι μια ειδική περίπτωση που θα συζητηθεί αργότερα). Όλοι αυτοί ζούσαν χαρακτηριστικά σε έντονα ανεξάρτητες και ημιπαράνομες πολιτείες, μερικοί από τους οποίους είχαν προγόνους και μητέρες από τα Απαλάχια όρη. Πολλοί από αυτούς απάντησαν στην πρόσκληση της Αγγλίας και τελικά πήραν όπλα και πήγαν να πολεμήσουν στο πλευρό της.

Αν και οι περισσότεροι σημερινοί «δάσκαλοι» της ιστορίας είναι λάτρεις της υπενθύμισης σε όλους ότι οι Μαύροι παρείχαν πάνω από πέντε χιλιάδες αγωνιστές στην πλευρά των αποίκων κατά τη διάρκεια αυτού του αγώνα, σχεδόν ποτέ δεν τονίζουν ότι τουλάχιστον δέκα φορές ο αριθμός αυτός πολέμησε για την Αγγλία. Ή, με μεγαλύτερη ακρίβεια, αγωνίστηκαν για να διώξουν από τις πλάτες τους τούς γαιοκτήμονες και τα τσιράκια τους. Το να λέμε ότι περισσότεροι από 50.000 Μαύροι πολέμησαν για την Αγγλία δεν είναι ιστορικά σωστό. Ωστόσο, μπορούμε να πούμε ότι οι προσδοκίες αυτών των περισσότερων από 50.000 Αφρικανών, Αμερικανών, λευκών και μιγάδων ήταν πιο κοντά σε εκείνες της συντριπτικής πλειοψηφίας των υποδουλωμένων και καταπιεσμένων Μαύρων της

εποχής τους απ' ό,τι στην υπόλοιπη αποικιακή κοινωνία.

Ωστόσο, η Αγγλία αναγκάστηκε να χορηγήσει στους αποίκους ανεξαρτησία - όχι λόγω της απώλειας του πολέμου στις περισσότερες περιοχές όπου υπήρχε μαζική συμμετοχή Maroons (νότια Βιρτζίνια έως Γεωργία), αλλά επειδή ο Τζώρτζ Ουάσιγκτον και ο στρατός του διατήρησαν την παρουσία τους στα βόρεια κράτη μέχρι να πάρει θέση στην πλευρά τους η Γαλλία. Στη συνέχεια, ο Ουάσιγκτον και ο γαλλικός ναυτικός στόλος παγίδευσαν μια μεγάλη βρετανική δύναμη στο Γιόρκταουν της Βιρτζίνια, πιέζοντας περαιτέρω την Αγγλία να εγκαταλείψει τον αγώνα στις αποικίες για να υλοποιήσει αποτελεσματικότερα τον παγκόσμιο αγώνα της με τη Γαλλία και άλλες ευρωπαϊκές αυτοκρατορικές δυνάμεις.

Έτσι, όταν το αγγλικό ναυτικό εκκένωσε την περιοχή που αργότερα θα ονομαζόταν Ηνωμένες Πολιτείες, μέσα στα πλοία του υπήρχαν εκατοντάδες Maroons και οι οικογένειές τους. Μεταφέρθηκαν σε αγγλικά ελεγχόμενα νησιά στην Καραϊβική και στον Καναδά. Έτσι, σήμερα μπορούν να βρεθούν απόγονοί τους σε μέρη όπως η Nova Scotia και οι Μπαχάμες.

Φυσικά, παρ' όλο που ο αγώνας τους δεν ήταν επιτυχής έξω από το Dismal Swamp, οι επιζώντες Maroons δεν είχαν απολύτως καμμία πρόθεση να γίνουν σκλάβοι! Οι Maroons, λοιπόν, υποχώρησαν πίσω στο «απόρθητο φρούριο» τους, μέσα στο βάλτο. Άλλοι μετανάστευσαν πιο νότια για να ενταχθούν με τους Maroons που ήταν ήδη στη Φλόριντα ή στα εδάφη που διεκδικούσαν οι γάλλοι και τα οποία εκτείνονταν μέχρι τη σημερινή Λουιζιάνα. Άλλοι εξακολουθούν να πηγαίνουν στα Αππαλάχια όρη, να αναμειγνύονται με τους Amerindians ή να προσπαθούν να ζήσουν αποκομμένοι από την κυρίαρχη λευκή ελεγχόμενη κοινωνία, όσο το δυνατόν. Ως εκ τούτου, μεταξύ του τέλους του επαναστατικού πολέμου και της έναρξης του εμφυλίου πολέμου, οι Maroons του Dismal Swamp κρατούσαν την ελευθερία τους μέσα στο «οχυρό».

Ανακαλύφθηκε αργότερα ότι οι Maroons που ζούσαν στα βαθύτερα τμήματα του βάλτου είχαν βρει αρκετά στεγνά εδάφη για να χτίσουν οικισμούς που περιελάμβαναν καλοφτιαγμένους χώρους διαβίωσης και συστήματα καλυμμένων και καλά κρυμμένων μονοπατιών. Ορισμένα από αυτά τα σπίτια, ωστόσο, χτίστηκαν σε υψηλές πλατφόρμες για προστασία από άγρια ζώα και ξαφνικές μετα-

κατοχής σκλάβων. Οι μαχητές Maroons, που εμφανίζονται από την πλευρά του βάλτου της βόρειας Καρολίνας περισσότερο, τελικά θα γίνουν τόσο πολυάριθμοι και στρατιωτικά ισχυροί που θα κυριαρχήσουν και θα ελέγχουν απόλυτα ολόκληρες επαρχίες και περιοχές του κράτους. Αξιοσημείωτος είναι ο Henry Berry Lowery, ο οποίος ήταν ένας από τους πιο αποτελεσματικούς ηγέτες τους. Μετά από εκτεταμένες στρατολογήσεις μεταξύ των Μαύρων και των Amerindians, καβάλα σε γρήγορα άλογα, οι δυνάμεις του θα κυριαρχούν σε μεγάλα τμήματα του κράτους για δέκα χρόνια, ακόμα και μετά τον πόλεμο.

Πώς, μπορεί κάποιος να ρωτήσει, αυτό θα μπορούσε να συμβεί στην καρδιά του νότου;

Είναι αλήθεια ότι από το τέλος του Επαναστατικού Πολέμου οι Maroons δεν ήταν ποτέ πολυάριθμοι ή στρατιωτικά αρκετά ισχυροί για να βγαίνουν έξω από το βάλτο, εκτός από τις περιπτώσεις που έβγαιναν μυστικά ή κατά τη διάρκεια γρήγορων επιτόπιων επιδρομών. Ο εμφύλιος πόλεμος, ωστόσο, ανάγκασε την πλειοψηφία των λευκών ανδρών που υποστήριζαν το σύστημα της δουλείας να ενταχθούν στον αγώνα ενάντια στον Στρατό της Ένωσης σε άλλες περιοχές. Βεβαίως, πιστεύαμε ότι αρκετοί αρτιμελείς άνδρες θα έμεναν πίσω για να κρατήσουν τους υποδουλωμένους μαύρους, υπάκουους και τρομοκρατημένους. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να κρατήσει για λίγο, αλλά οι Maroons αύξησαν το δυναμικό τους, με αθρόες στρατολογήσεις Amerindians, αγανακτισμένων «φτωχών λευκών» και άλλων Μαύρων που είχαν αρχίσει να τρέπονται σε φυγή σε μεγάλες ομάδες. Επί πλέον, πρέπει να θυμηθούμε ότι όλοι οι Maroons ήταν αυτοδίδακτοι στη χρήση τακτικών αντάρτικου: απόκρυψη, διαβίωση από τη γη, κατασκευή αυτοσχέδιων και θανατηφόρων παγίδων, ενέδρες, επιδρομές και υποχωρήσεις. Αφού αποδείκνυαν τα πολεμικά τους προσόντα, θα μπορούσαν σταδιακά να βασιστούν σε όλο και περισσότερους υποδουλωμένους Μαύρους, φτωχούς λευκούς και Amerindians παρέχοντας τους φαγητό, πληροφορίες σχετικά με τις αδυναμίες των λευκών που προστατεύουν τη δουλεία, πυρομαχικά και στρατολογήσεις.

Έτσι, μέσα σε δύο χρόνια από το ξέσπασμα του πολέμου, οι Maroons είχαν τραβήξει αρκετές διαθέσιμες δυνάμεις με το μέρος τους. Οι δουλέμποροι, μάλιστα, έστειλαν επίσημα έγγραφα στην κυβέρνηση της Συνομο-

εποχής τους απ' ό,τι στην υπόλοιπη αποικιακή κοινωνία.

Ωστόσο, η Αγγλία αναγκάστηκε να χορηγήσει στους αποίκους ανεξαρτησία - όχι λόγω της απώλειας του πολέμου στις περισσότερες περιοχές όπου υπήρχε μαζική συμμετοχή Maroons (νότια Βιρτζίνια έως Γεωργία), αλλά επειδή ο Τζώρτζ Ουάσιγκτον και ο στρατός του διατήρησαν την παρουσία τους στα βόρεια κράτη μέχρι να πάρει θέση στην πλευρά τους η Γαλλία. Στη συνέχεια, ο Ουάσινγκτον και ο γαλλικός ναυτικός στόλος παγίδευσαν μια μεγάλη βρετανική δύναμη στο Γιόρκταουν της Βιρτζίνια, πιέζοντας περαιτέρω την Αγγλία να εγκαταλείψει τον αγώνα στις αποικίες για να υλοποιήσει αποτελεσματικότερα τον παγκόσμιο αγώνα της με τη Γαλλία και άλλες ευρωπαϊκές αυτοκρατορικές δυνάμεις.

Έτσι, όταν το αγγλικό ναυτικό εκκένωσε την περιοχή που αργότερα θα ονομαζόταν Ηνωμένες Πολιτείες, μέσα στα πλοία του υπήρχαν εκατοντάδες Maroons και οι οικογένειές τους. Μεταφέρθηκαν σε αγγλικά ελεγχόμενα νησιά στην Καραϊβική και στον Καναδά. Έτσι, σήμερα μπορούν να βρεθούν απόγονοί τους σε μέρη όπως η Nova Scotia και οι Μπαχάμες.

Φυσικά, παρ' όλο που ο αγώνας τους δεν ήταν επιτυχής έξω από το Dismal Swamp, οι επιζώντες Maroons δεν είχαν απολύτως καμμία πρόθεση να γίνουν σκλάβοι! Οι Maroons, λοιπόν, υποχώρησαν πίσω στο «απόρθητο φρούριο» τους, μέσα στο βάλτο. Άλλοι μετανάστευσαν πιο νότια για να ενταχθούν με τους Maroons που ήταν ήδη στη Φλόριντα ή στα εδάφη που διεκδικούσαν οι γάλλοι και τα οποία εκτείνονταν μέχρι τη σημερινή Λουιζιάνα. Άλλοι εξακολουθούν να πηγαίνουν στα Απαλάχια όρη, να αναμειγνύονται με τους Amerindians ή να προσπαθούν να ζήσουν αποκομμένοι από την κυρίαρχη λευκή ελεγχόμενη κοινωνία, όσο το δυνατόν. Ως εκ τούτου, μεταξύ του τέλους του επαναστατικού πολέμου και της έναρξης του εμφυλίου πολέμου, οι Maroons του Dismal Swamp κρατούσαν την ελευθερία τους μέσα στο «οχυρό».

Ανακαλύφθηκε αργότερα ότι οι Maroons που ζούσαν στα βαθύτερα τμήματα του βάλτου είχαν βρει αρκετά στεγνά εδάφη για να χτίσουν οικισμούς που περιελάμβαναν καλοφτιαγμένους χώρους διαβίωσης και συστήματα καλυμμένων και καλά κρυμμένων μονοπατιών. Ορισμένα από αυτά τα σπίτια, ωστόσο, χτίστηκαν σε υψηλές πλατφόρμες για προστασία από άγρια ζώα και ξαφνικές μεταβολές στο επίπεδο του νερού. Επί πλέον, βρέθηκε αρκετό έδαφος χρήσιμο για να καλλιεργηθούν φυτά και να αναπτυχθεί τροφή, η οποία, εκτός από την αλιεία, το κυνήγι και την παγίδευση, τους επέτρεψε να διατηρήσουν την ανεξαρτησία του όσον αφορά τις ανάγκες τους σε τρόφι-

ματαιόδοξες εισβολές και έρευνες από ομάδες καταδίωξης, πολιτοφυλακές ή κεφαλοκυνηγούς.

Ο μαχητής της ελευθερίας Nat Turner και οι αντάρτες

κατοχής σκλάβων. Οι μαχητές Maroons, που εμφανίζονται από την πλευρά του βάλτου της βόρειας Καρολίνας περισσότερο, τελικά θα γίνουν τόσο πολυάριθμοι και στρατιωτικά ισχυροί που θα κυριαρχήσουν και θα ελέγχουν απόλυτα ολόκληρες επαρχίες και περιοχές του κράτους. Αξιοσημείωτος είναι ο Henry Berry Lowery, ο οποίος ήταν ένας από τους πιο αποτελεσματικούς ηγέτες τους. Μετά από εκτεταμένες στρατολογήσεις μεταξύ των Μαύρων και των Amerindians, καβάλα σε γρήγορα άλογα, οι δυνάμεις του θα κυριαρχούν σε μεγάλα τμήματα του κράτους για δέκα χρόνια, ακόμα και μετά τον πόλεμο.

Πώς, μπορεί κάποιος να ρωτήσει, αυτό θα μπορούσε να συμβεί στην καρδιά του νότου;

Είναι αλήθεια ότι από το τέλος του Επαναστατικού Πολέμου οι Maroons δεν ήταν ποτέ πολυάριθμοι ή στρατιωτικά αρκετά ισχυροί για να βγαίνουν έξω από το βάλτο, εκτός από τις περιπτώσεις που έβγαιναν μυστικά ή κατά τη διάρκεια γρήγορων επιτόπιων επιδρομών. Ο εμφύλιος πόλεμος, ωστόσο, ανάγκασε την πλειοψηφία των λευκών ανδρών που υποστήριζαν το σύστημα της δουλείας να ενταχθούν στον αγώνα ενάντια στον Στρατό της Ένωσης σε άλλες περιοχές. Βεβαίως, πιστεύαμε ότι αρκετοί αρτιμελείς άνδρες θα έμεναν πίσω για να κρατήσουν τους υποδουλωμένους μαύρους, υπάκουους και τρομοκρατημένους. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να κρατήσει για λίγο, αλλά οι Maroons αύξησαν το δυναμικό τους, με αθρόες στρατολογήσεις Amerindians, αγανακτισμένων «φτωχών λευκών» και άλλων Μαύρων που είχαν αρχίσει να τρέπονται σε φυγή σε μεγάλες ομάδες. Επί πλέον, πρέπει να θυμηθούμε ότι όλοι οι Maroons ήταν αυτοδίδακτοι στη χρήση τακτικών αντάρτικου: απόκρυψη, διαβίωση από τη γη, κατασκευή αυτοσχέδιων και θανατηφόρων παγίδων, ενέδρες, επιδρομές και υποχωρήσεις. Αφού αποδείκνυαν τα πολεμικά τους προσόντα, θα μπορούσαν σταδιακά να βασιστούν σε όλο και περισσότερους υποδουλωμένους Μαύρους, φτωχούς λευκούς και Amerindians παρέχοντας τους φαγητό, πληροφορίες σχετικά με τις αδυναμίες των λευκών που προστατεύουν τη δουλεία, πυρομαχικά και στρατολογήσεις.

Έτσι, μέσα σε δύο χρόνια από το ξέσπασμα του πολέμου, οι Maroons είχαν τραβήξει αρκετές διαθέσιμες δυνάμεις με το μέρος τους. Οι δουλέμποροι, μάλιστα, έστειλαν επίσημα έγγραφα στην κυβέρνηση της Συνομοσπονδίας ανακοινώνοντας την πλήρη αποχώρησή τους από τον αγώνα τους και από τον Εμφύλιο Πόλεμο εντελώς! Στη συνέχεια, σε αυτές τις «απελευθερωμένες περιοχές», οι Maroons και οι σύμμαχοί τους δημιούργησαν ένα στοιχειώδες πλαίσιο για μια νέα κοινωνική τάξη που

πιο νότια για να ενταχθούν με τους Maroons που ήταν ήδη στη Φλόριντα ή στα εδάφη που διεκδικούσαν οι γάλλοι και τα οποία εκτείνονταν μέχρι τη σημερινή Λουιζιάνα. Άλλοι εξακολουθούν να πηγαίνουν στα Αππαλάχια όρη, να αναμειγνύονται με τους Amerindians ή να προσπαθούν να ζήσουν αποκομμένοι από την κυρίαρχη λευκή ελεγχόμενη κοινωνία, όσο το δυνατόν. Ως εκ τούτου, μεταξύ του τέλους του επαναστατικού πολέμου και της έναρξης του εμφυλίου πολέμου, οι Maroons του Dismal Swamp κρατούσαν την ελευθερία τους μέσα στο «οχυρό».

Ανακαλύφθηκε αργότερα ότι οι Maroons που ζούσαν στα βαθύτερα τμήματα του βάλτου είχαν βρει αρκετά στεγνά εδάφη για να χτίσουν οικισμούς που περιελάμβαναν καλοφτιαγμένους χώρους διαβίωσης και συστήματα καλυμμένων και καλά κρυμμένων μονοπατιών. Ορισμένα από αυτά τα σπίτια, ωστόσο, χτίστηκαν σε υψηλές πλατφόρμες για προστασία από άγρια ζώα και ξαφνικές μεταβολές στο επίπεδο του νερού. Επί πλέον, βρέθηκε αρκετό έδαφος χρήσιμο για να καλλιεργηθούν φυτά και να αναπτυχθεί τροφή, η οποία, εκτός από την αλιεία, το κυνήγι και την παγίδευση, τους επέτρεψε να διατηρήσουν την ανεξαρτησία του όσον αφορά τις ανάγκες τους σε τρόφιμα.

Από την άλλη πλευρά, οι λευκοί Maroons που ζούσαν στις άκρες του βάλτου βασίζονταν στην πυκνή χαμηλή βλάστηση για να αποκρύψουν τα σπίτια τους, τα οποία ήταν συνήθως ξεχωριστές κατασκευές που συνδέονταν με ελικοειδή αλλά εντελώς αόρατα μονοπάτια. Ένας ξένος μπορούσε να ταξιδέψει μέσα από αυτές τις περιοχές και να μην συναντήσει ποτέ στις κατοικίες τους.

Όπως αναφέρθηκε, εκείνοι στο εσωτερικό και εκείνοι στις άκρες του βάλτου συνεργάζονταν για να διευκολύνουν το εμπόριο με την περιβάλλουσα κυρίαρχη λευκή κοινωνία. Αυτά τα μέσα συντήρησης διατηρήθηκαν, μαζί με κάποιον αριθμό ληστειών, κυρίως κλοπής βοοειδών, για τα οποία οι Maroons έκτρεφαν μια άγρια ράτσα σκύλων.

Περιττό να πούμε ότι οι συλλογικότητες Maroons σε καμμία περίπτωση δεν θα επέτρεπαν στους ανθρώπους τους να πάνε χωρίς τα απαραίτητα για να παραμείνουν ζωντανοί και ασφαλείς, ακόμα κι αν αυτό σήμαινε την αύξηση των επιδρομών στις γύρω περιοχές και την αντιμετώπιση των εντεινόμενων ερευνών του βάλτου.

Αλλά κυρίως, από το τέλος του επαναστατικού πολέμου μέχρι τον εμφύλιο πόλεμο, οι χιλιάδες Maroons που ήταν γνωστό ότι καταλάμβαναν το βάλτο, ζούσαν μια ανεξάρτητη ζωή, η οποία διαταρασσόταν περιοδικά μόνο από τις

ματαιόδοξες εισβολές και έρευνες από ομάδες καταδίωξης, πολιτοφυλακές ή κεφαλοκυνηγούς.

Ο μαχητής της ελευθερίας Nat Turner και οι αντάρτες του κατευθύνονταν προς την πλευρά του βάλτου που βρίσκεται η Βιρτζίνια, αλλά η εξέγερσή τους κατεστάλθηκε πριν φτάσουν εκεί (αν και κάποιοι μπορεί να το κατόρθωσαν). Πάνω απ' ο,τιδήποτε, το Dismal Swamp εκείνων των εποχών θεωρήθηκε και έγινε αποδεκτό σαν να ήταν μια ξένη, ανεξάρτητη, εχθρική επικράτεια. Ήταν ένας τόπος, πάνω απ' όλα, που δεν πρέπει να μπαίνεις ποτέ από φόβο για το μυθικό του έδαφος και τους φευγαλέους, πονηρούς και άγριους κατοίκους. Ήταν ένα «τρομακτικό μέρος», ή τουλάχιστον, έτσι έμαθαν να πιστεύουν οι γύρω σκλαβωμένοι Μαύροι, οι οποίοι με την πάροδο του χρόνου συγκρατούσαν τους περισσότερους από το να αναζητούν καταφύγιο εκεί ανάμεσα στους Maroons. Έτσι, οι απώλειες που έπλητταν τους γαιοκτήμονες των φυτειών λόγω της παρουσίας των Maroons στο βάλτο δεν ήταν αρκετές για να αλλάξουν την πορεία τους, οπότε οι Maroons αναγκάστηκαν να αποδεχθούν και να αφομοιώσουν αυτό που δεν μπορούσαν να αλλάξουν.

Όταν τα κατακλυσμικά γεγονότα που συνέβησαν στην αρχή του Εμφυλίου Πολέμου έφθασαν στους Maroons της Dismal Swamp, μια νέα γενιά ανταρτών Maroons προωθούνται και σχεδόν αμέσως αρχίζουν να παίζουν έναν ελάχιστα γνωστό στρατηγικό ρόλο ενάντια στο σύστημα στρατολογήσεις Amerindians, αγανακτισμένων «φτωχών λευκών» και άλλων Μαύρων που είχαν αρχίσει να τρέπονται σε φυγή σε μεγάλες ομάδες. Επί πλέον, πρέπει να θυμηθούμε ότι όλοι οι Maroons ήταν αυτοδίδακτοι στη χρήση τακτικών αντάρτικου: απόκρυψη, διαβίωση από τη γη, κατασκευή αυτοσχέδιων και θανατηφόρων παγίδων, ενέδρες, επιδρομές και υποχωρήσεις. Αφού αποδείκνυαν τα πολεμικά τους προσόντα, θα μπορούσαν σταδιακά να βασιστούν σε όλο και περισσότερους υποδουλωμένους Μαύρους, φτωχούς λευκούς και Amerindians παρέχοντας τους φαγητό, πληροφορίες σχετικά με τις αδυναμίες των λευκών που προστατεύουν τη δουλεία, πυρομαχικά και στρατολογήσεις.

Έτσι, μέσα σε δύο χρόνια από το ξέσπασμα του πολέμου, οι Maroons είχαν τραβήξει αρκετές διαθέσιμες δυνάμεις με το μέρος τους. Οι δουλέμποροι, μάλιστα, έστειλαν επίσημα έγγραφα στην κυβέρνηση της Συνομοσπονδίας ανακοινώνοντας την πλήρη αποχώρησή τους από τον αγώνα τους και από τον Εμφύλιο Πόλεμο εντελώς! Στη συνέχεια, σε αυτές τις «απελευθερωμένες περιοχές», οι Maroons και οι σύμμαχοί τους δημιούργησαν ένα στοιχειώδες πλαίσιο για μια νέα κοινωνική τάξη που ο υπόλοιπος Νότος δεν θα γνώριζε μέχρι την εποχή της Ανασυγκρότησης.

Ακόμα κι έτσι, σε άλλες περιοχές της Βόρειας Καρολίνας και της Βιρτζίνια οι Maroons αντιμετώπισαν σκληρότερη αντίσταση. Στην πλευρά του βάλτου από την μεριά της Βιρτζίνια, αναμφισβήτητα, έπρεπε να είναι πιο επιθετικοί και μαχητικοί απλά λόγω της εγγύτητας του βάλτου με την καρδιά των Ομοσπονδιακών παραγωγών του Πόρτσμουθ, καθώς και από την έδρα της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης στο Ρίτσμοντ.

Ως εκ τούτου, αυτοί οι Maroons μπόρεσαν να εξουδετερώσουν μεγάλο αριθμό στρατευμάτων της Συνομοσπονδίας χρησιμοποιώντας αντάρτικες τακτικές τύπου hit-and-run. Οι Maroons, ακόμα και όταν δεν μπορούσαν να νικήσουν στρατιωτικά τους Ομοσπονδιακούς, έβρισκαν άλλους τρόπους για να υπονομεύσουν στρατηγικά την πολεμική τους προσπάθεια, το ηθικό των στρατευμάτων και ολόκληρη την υποδομή τους. Λόγω της αποτελεσματικής χρήσης του Dismal Swamp, οποιοσδήποτε Ομοσπονδιακός αξιωματικός άξιζε το μισθό του, ήξερε ότι δεν έπρεπε να στείλει τους άνδρες του σε περιοχή των Maroons!

Συνεχίζεται...

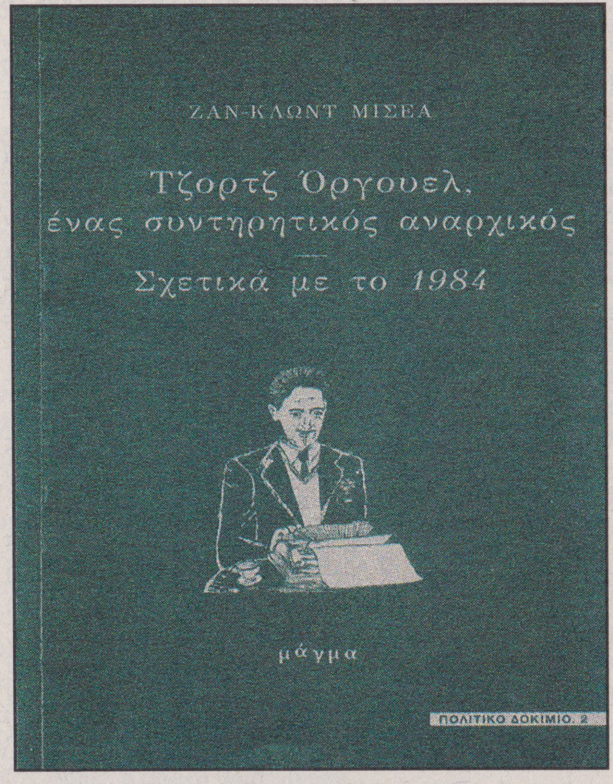
Μετάφραση – Απόδοση Π.

Τζορτζ Όργουελ

Ένας συντηρητικός αναρχικός

Σχετικά με το 1984

ΖΑΝ-ΚΛΩΝΤ ΜΙΣΕΑ

Τζορτζ Όργουελ,
ένας συντηρητικός αναρχικός

Σχετικά με το 1984

μάγμα

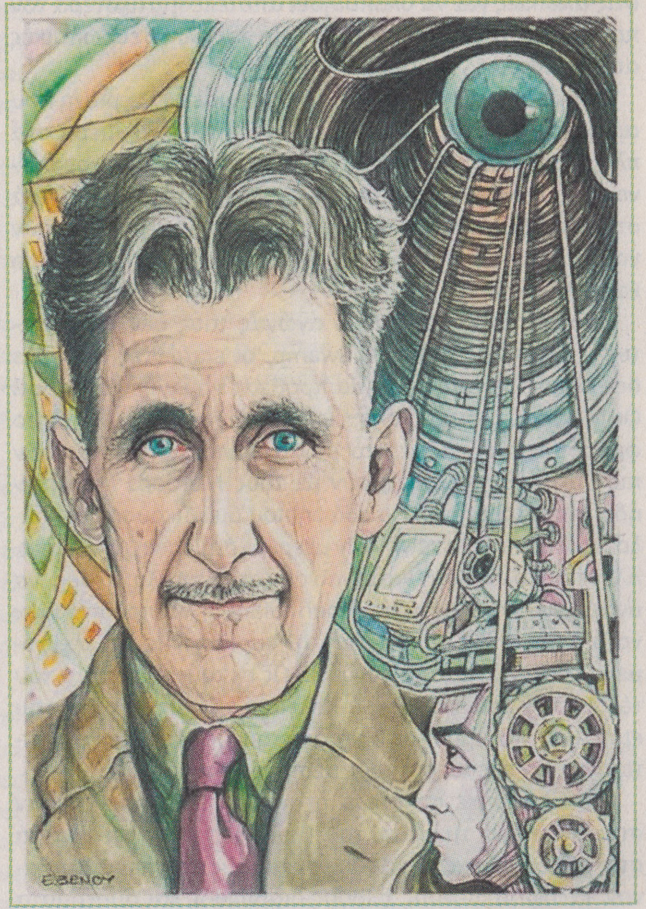
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ 2

ΖΑΝ-ΚΛΩΝΤ ΜΙΣΕΛ
σελ.156
εκδ. Μάγμα
Μάρτιος 2018

Ο συγγραφέας καταγράφει στην συνέχεια το γεγονός ότι ο όρος «ολοκληρωτισμός» δεν εμφανίζεται στα γραπτά του Όργουελ πριν από το φθινόπωρο του 1939, καθώς η επίδραση της υπογραφής του Συμφώνου Ρίμπεντροπ-Μολότωφ ήταν καταλυτική: «*Πρόκειται για την τέλεια σύνθεση ανάμεσα στην κατανόηση, αφ' ενός της ταυτότητας προσανατολισμού των δύο ολοκληρωτικών καθεστώτων και, αφ' ετέρου, της διαφοράς ουσίας που τα διακρίνει από τη φιλελεύθερη δημοκρατία μιας κι η συνειδησιακή αυτή πορεία μάς προσφέρει τα εργαλεία για να σκεφτούμε αμφότερα τα φαινόμενα*».

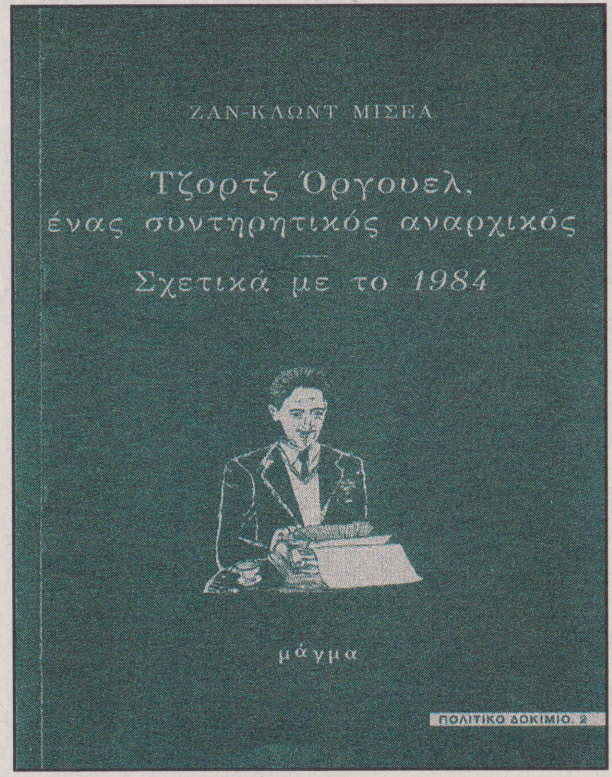
Ο συγγραφέας κατόπιν διακρίνει με εύστοχο τρόπο την ουσία του ρόλου των διανοουμένων εκτιμώντας μεταξύ άλλων ότι όταν μια ομάδα διανοουμένων παρακινημένη από την δίψα της για εξουσία «καταφέρνει να στήσει έναν κομματικό μηχανισμό με στόχο τον μετασχηματισμό μιας κοινωνίας βάσει των διδαχών μιας Ιδεολογίας που αδιαφορεί για το πραγματικό κι ενσαρκώνεται σε μια ξύλινη γλώσσα, μπορούμε τότε να συμπεράνουμε μαζί με τον Όργουελ, ότι πληρούνται πλέον όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την εμφάνιση του ολοκληρωτισμού».

Στην δεύτερη ενότητα με τον τίτλο ***Το νόημα του παρελθόντος δηλαδή το νόημα της Ηθικής (1995)***, ο συγγραφέας τονίζει το γεγονός ότι ο Όργουελ αντιλαμβανόταν απόλυτα σε ποιο βαθμό ο μανιασμένος, όπως τον χαρακτηρίζει, εκσυγχρονισμός της ζωής μπορεί να είναι καταστροφικός αλλά και πόσο πολύ απειλείται, τελικά, η τόσο πολύτιμη ατομική ελευθερία από την ξέφρενη ανάπτυξη του ιδίου του εκσυγχρονισμού, που κατέστησε δυνατή την ιστορική της ανάδυση. Επίσης, δεν ξεχνά να κα-

ότι από πολλές απόψεις η φιλοσοφία του Όργουελ βρίσκεται πολύ κοντά στην αναρχική κοσμοαντίληψη, όπως ***άλλωστε και ο ίδιος ο Όργουελ ομολογεί στο βιβλίο του***

ΖΑΝ-ΚΛΩΝΤ ΜΙΣΕΛ
σελ.156
εκδ. Μάγμα
Μάρτιος 2018

Ο Ζαν Κλωντ Μισέλ γεννημένος το 1950, πρώην μέλος του ΚΚΓ μέχρι το 1979, στράφηκε έκτοτε προς ελευθεριακές κατευθύνσεις, ενώ ταυτόχρονα εργάζεται ως καθηγητής φιλοσοφίας στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και θεωρείται από τους εισηγητές της σκέψης του Όργουελ στην Γαλλία.

Στην πρώτη ενότητα με τον τίτλο ***Το νόημα της ελευθερίας, δηλαδή το νόημα της γλώσσας (1984)*** ο συγγραφέας τονίζει εξ αρχής την σημασία της κατανόησης του ρόλου που παίζει η γλώσσα στην εγκαθίδρυση μιας κοινωνίας ολοκληρωτικού τύπου, στην σκέψη και στην φιλοσοφία του Όργουελ.

Ο συγγραφέας θυμίζει ότι παρ' ότι ο Όργουελ δεν ένιωσε ποτέ του την παραμικρή έλξη για τον μύθο της Σοβιετικής Ένωσης, σε αντίθεση με το μεγαλύτερο μέρος των διανοούμενων της εποχής του, χρειάστηκε η εμπειρία της συμμετοχής στον Ισπανικό Εμφύλιο προκειμένου να αισθανθεί την ανάγκη να καταγγείλει τον σταλινισμό ως

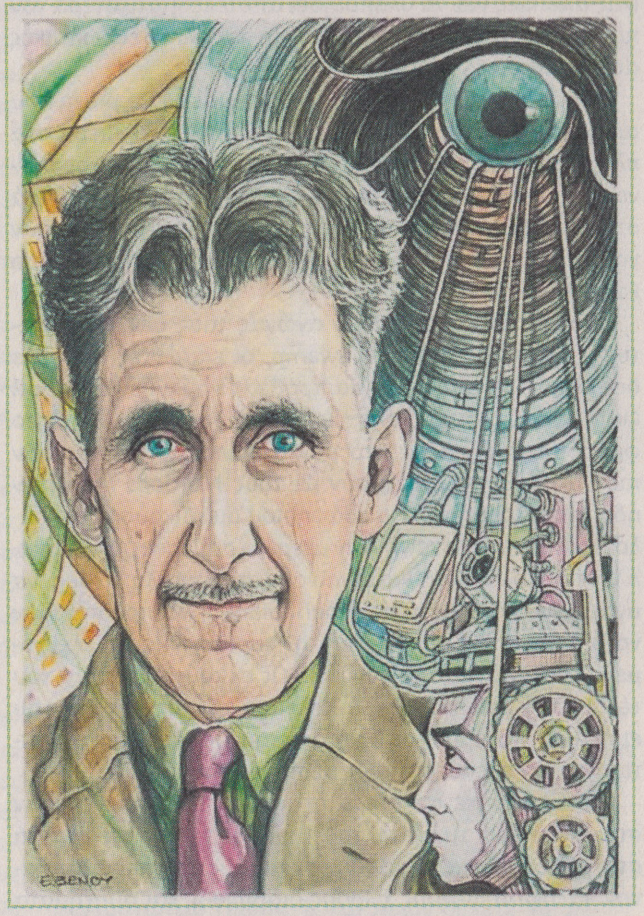
Ο συγγραφέας καταγράφει στην συνέχεια το γεγονός ότι ο όρος «ολοκληρωτισμός» δεν εμφανίζεται στα γραπτά του Όργουελ πριν από το φθινόπωρο του 1939, καθώς η επίδραση της υπογραφής του Συμφώνου Ρίμπεντροπ-Μολότωφ ήταν καταλυτική: «*Πρόκειται για την τέλεια σύνθεση ανάμεσα στην κατανόηση, αφ' ενός της ταυτότητας προσανατολισμού των δύο ολοκληρωτικών καθεστώτων και, αφ' ετέρου, της διαφοράς ουσίας που τα διακρίνει από τη φιλελεύθερη δημοκρατία μιας κι η συνειδησιακή αυτή πορεία μάς προσφέρει τα εργαλεία για να σκεφτούμε αμφότερα τα φαινόμενα*».

Ο συγγραφέας κατόπιν διακρίνει με εύστοχο τρόπο την ουσία του ρόλου των διανοουμένων εκτιμώντας μεταξύ άλλων ότι όταν μια ομάδα διανοουμένων παρακινημένη από την δίψα της για εξουσία «καταφέρνει να στήσει έναν κομματικό μηχανισμό με στόχο τον μετασχηματισμό μιας κοινωνίας βάσει των διδαχών μιας Ιδεολογίας που αδιαφορεί για το πραγματικό κι ενσαρκώνεται σε μια ξύλινη γλώσσα, μπορούμε τότε να συμπεράνουμε μαζί με τον Όργουελ, ότι πληρούνται πλέον όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την εμφάνιση του ολοκληρωτισμού».

Στην δεύτερη ενότητα με τον τίτλο ***Το νόημα του παρελθόντος δηλαδή το νόημα της Ηθικής (1995)***, ο συγγραφέας τονίζει το γεγονός ότι ο Όργουελ αντιλαμβανόταν απόλυτα σε ποιο βαθμό ο μανιασμένος, όπως τον χαρακτηρίζει, εκσυγχρονισμός της ζωής μπορεί να είναι καταστροφικός αλλά και πόσο πολύ απειλείται, τελικά, η τόσο πολύτιμη ατομική ελευθερία από την ξέφρενη ανάπτυξη του ιδίου του εκσυγχρονισμού, που κατέστησε δυνατή την ιστορική της ανάδυση. Επίσης, δεν ξεχνά να καταγράψει το μίσος για το παρελθόν, που συνιστά κατά την γνώμη του το θεμελιώδες γνώρισμα του προοδευτισμού, παραθέτοντας απόσπασμα βιβλιοκριτικής του Όργουελ:

«*Στις μέρες μας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη η ιδέα ότι κάθε νοσταλγία για το παρελθόν είναι απαραιτήτως κακή. Όπως φαίνεται, σύμφωνα με την ιδέα αυτή, θα έπρεπε να ζούμε σ' ένα διαρκές παρόν, καταστρέφοντας διαρκώς λεπτό προς λεπτό τη μνήμη μας. Κι αν τύχαινε να σκεφτεί κανείς το παρελθόν, θα ήταν αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να ευχαριστήσει τον Θεό που μας έκανε καλύτερους από αυτό που ήμασταν κάθε φορά. Μου φαίνεται πως έχουμε εδώ να κάνουμε μ' ένα είδος διανοητικού λίφτινγκ, πίσω από το οποίο κρύβεται ο φόβος του γήρατος [...] από αρκετές απόψεις η ανάμνηση του χαμένου παραδείσου της περιόδου «πριν από τον Πόλεμο» συνιστά σοβαρό μειονέκτημα. Από μια άλλη σκοπιά, όμως συνιστά πλεονέκτημα*».

Ο συγγραφέας παρατηρεί ακόμη ότι ακριβώς αυτός

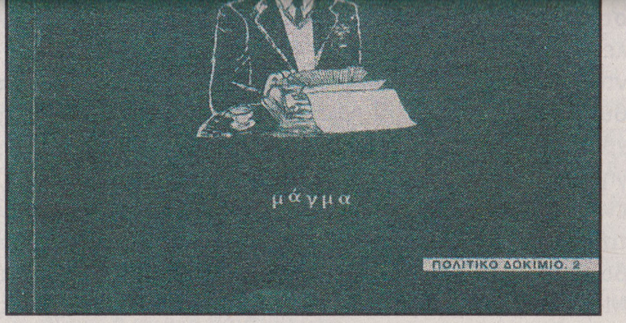

ότι από πολλές απόψεις η φιλοσοφία του Όργουελ βρίσκεται πολύ κοντά στην αναρχική κοσμοαντίληψη, όπως ***άλλωστε και ο ίδιος ο Όργουελ ομολογεί στο βιβλίο του Φόρος τιμής στην Καταλωνία***, όταν σημειώνει ότι «*στο μέτρο που αφορούσε τις προσωπικές μου προτιμήσεις θα ήθελα να πάω με τους Αναρχικούς*». Παρ' όλα αυτά σύμφωνα με Ζαν Κλωντ Μισέλ θα διαπράτταμε σοβαρό λάθος, αν θεωρούσαμε ότι ο Όργουελ υπήρξε αναρχικός υπό την κυριολεκτική έννοια του όρου καθ' ότι «πουθενά στα γραπτά του δεν θεωρεί δυνατή ή έστω επιθυμητή την ύπαρξη μιας σύγχρονης κοινωνίας δίχως κράτος».

Υπό αυτήν την έννοια, όπως γράφει ο συγγραφέας, «***το γεγονός ότι ο Όργουελ συστηνόταν συχνά ως «συντηρητικός αναρχικός***» συνιστά πρωτίστως ένδειξη της πραγματικής πολυπλοκότητας της πολιτικής του σκέψης».

Αναφερόμενος στην συνέχεια ο συγγραφέας στο 1984 θεωρεί ότι πρώτα και κύρια αποτελεί την ιστορία μιας εξέγερσης ενός ατόμου, του Γουίνστον Σμιθ, ενάντια στην απόλυτη εξουσία των αφεντών της Ωκεανίας:

«*Εδώ προκύπτει ένα πρώτο πολιτικό δίδαγμα: Μπορεί*

ΖΑΝ-ΚΛΩΝΤ ΜΙΣΕΛ
σελ.156
εκδ. Μάγμα
Μάρτιος 2018

Ο Ζαν Κλωντ Μισέλ γεννημένος το 1950, πρώην μέλος του ΚΚΓ μέχρι το 1979, στράφηκε έκτοτε προς ελευθεριακές κατευθύνσεις, ενώ ταυτόχρονα εργάζεται ως καθηγητής φιλοσοφίας στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και θεωρείται από τους εισηγητές της σκέψης του Όργουελ στην Γαλλία.

Στην πρώτη ενότητα με τον τίτλο ***Το νόημα της ελευθερίας, δηλαδή το νόημα της γλώσσας (1984)*** ο συγγραφέας τονίζει εξ αρχής την σημασία της κατανόησης του ρόλου που παίζει η γλώσσα στην εγκαθίδρυση μιας κοινωνίας ολοκληρωτικού τύπου, στην σκέψη και στην φιλοσοφία του Όργουελ.

Ο συγγραφέας θυμίζει ότι παρ' ότι ο Όργουελ δεν ένιωσε ποτέ του την παραμικρή έλξη για τον μύθο της Σοβιετικής Ένωσης, σε αντίθεση με το μεγαλύτερο μέρος των διανοούμενων της εποχής του, χρειάστηκε η εμπειρία της συμμετοχής στον Ισπανικό Εμφύλιο προκειμένου να αισθανθεί την ανάγκη να καταγγείλει τον σταλινισμό ως προς την ουσία του, εκτιμώντας τον Αύγουστο του 1937 ότι «το Κομμουνιστικό Κόμμα είναι τώρα το βασικό αντεπαναστατικό κόμμα». Ο Οργουελ, βέβαια, είχε την οξυδέρκεια να απέχει με σαφή τρόπο από θέσεις και θεωρίες που αντιμετώπιζαν την ΕΣΣΔ ως «εκφυλισμένο εργατικό κράτος», ενώ κατέληξε εύκολα σχετικά με το ισπανικό ζήτημα στο συμπέρασμα ότι «***δεν υπάρχει πιο αηδιαστικό πράγμα σ' όλη αυτή την ιστορία από τον τρόπο με τον οποίο ο λεγόμενος αντιφασιστικός τύπος της Αγγλίας κάλυψε την όλη υπόθεση***», όπως μεταξύ άλλων έγραψε στην Επιστολή προς τον G. Gorer τον Αύγουστο του 1937.

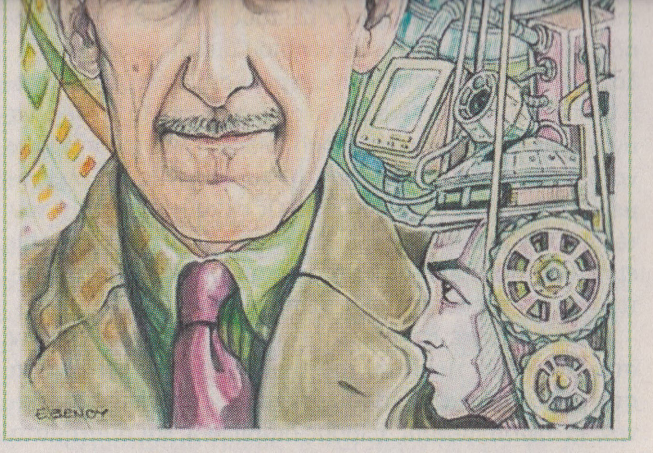
άλλων ότι όταν μια ομάδα διανοουμένων παρακινημένη από την δίψα της για εξουσία «καταφέρνει να στήσει έναν κομματικό μηχανισμό με στόχο τον μετασχηματισμό μιας κοινωνίας βάσει των διδαχών μιας Ιδεολογίας που αδιαφορεί για το πραγματικό κι ενσαρκώνεται σε μια ξύλινη γλώσσα, μπορούμε τότε να συμπεράνουμε μαζί με τον Όργουελ, ότι πληρούνται πλέον όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την εμφάνιση του ολοκληρωτισμού».

Στην δεύτερη ενότητα με τον τίτλο ***Το νόημα του παρελθόντος δηλαδή το νόημα της Ηθικής (1995)***, ο συγγραφέας τονίζει το γεγονός ότι ο Όργουελ αντιλαμβανόταν απόλυτα σε ποιο βαθμό ο μανιασμένος, όπως τον χαρακτηρίζει, εκσυγχρονισμός της ζωής μπορεί να είναι καταστροφικός αλλά και πόσο πολύ απειλείται, τελικά, η τόσο πολύτιμη ατομική ελευθερία από την ξέφρενη ανάπτυξη του ιδίου του εκσυγχρονισμού, που κατέστησε δυνατή την ιστορική της ανάδυση. Επίσης, δεν ξεχνά να καταγράψει το μίσος για το παρελθόν, που συνιστά κατά την γνώμη του το θεμελιώδες γνώρισμα του προοδευτισμού, παραθέτοντας απόσπασμα βιβλιοκριτικής του Όργουελ:

«*Στις μέρες μας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη η ιδέα ότι κάθε νοσταλγία για το παρελθόν είναι απαραιτήτως κακή. Όπως φαίνεται, σύμφωνα με την ιδέα αυτή, θα έπρεπε να ζούμε σ' ένα διαρκές παρόν, καταστρέφοντας διαρκώς λεπτό προς λεπτό τη μνήμη μας. Κι αν τύχαινε να σκεφτεί κανείς το παρελθόν, θα ήταν αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να ευχαριστήσει τον Θεό που μας έκανε καλύτερους από αυτό που ήμασταν κάθε φορά. Μου φαίνεται πως έχουμε εδώ να κάνουμε μ' ένα είδος διανοητικού λίφτινγκ, πίσω από το οποίο κρύβεται ο φόβος του γήρατος [...] από αρκετές απόψεις η ανάμνηση του χαμένου παραδείσου της περιόδου «πριν από τον Πόλεμο» συνιστά σοβαρό μειονέκτημα. Από μια άλλη σκοπιά, όμως συνιστά πλεονέκτημα*».

Ο συγγραφέας παρατηρεί ακόμη ότι ακριβώς αυτός ο χλευασμός του συρμού, που υποδέχεται σήμερα κάθε τρυφερή αναθύμηση του παρελθόντος, επιχειρεί να εκμεταλλευτεί τις προκαταλήψεις μιας ψευτοπροοδευτικής κοινωνίας προς όφελος αποκλειστικά και μόνο του status quo, προτρέποντας να εστιάσουμε στο έργο αρκετών ιστορικών που τονίζουν ότι πολλά ριζοσπαστικά κινήματα στο παρελθόν έχουν αντλήσει δύναμη και αντοχή από τον μύθο ή την ανάμνηση μιας χρυσής εποχής στο ακόμα πιο μακρινό παρελθόν.

Στην τρίτη και μικρότερη ενότητα με τον τίτλο ***Σχετικά με το 1984*** ο συγγραφέας ξεκινά με την διαπίστωση

ότι από πολλές απόψεις η φιλοσοφία του Όργουελ βρίσκεται πολύ κοντά στην αναρχική κοσμοαντίληψη, όπως ***άλλωστε και ο ίδιος ο Όργουελ ομολογεί στο βιβλίο του Φόρος τιμής στην Καταλωνία***, όταν σημειώνει ότι «*στο μέτρο που αφορούσε τις προσωπικές μου προτιμήσεις θα ήθελα να πάω με τους Αναρχικούς*». Παρ' όλα αυτά σύμφωνα με Ζαν Κλωντ Μισέλ θα διαπράτταμε σοβαρό λάθος, αν θεωρούσαμε ότι ο Όργουελ υπήρξε αναρχικός υπό την κυριολεκτική έννοια του όρου καθ' ότι «πουθενά στα γραπτά του δεν θεωρεί δυνατή ή έστω επιθυμητή την ύπαρξη μιας σύγχρονης κοινωνίας δίχως κράτος».

Υπό αυτήν την έννοια, όπως γράφει ο συγγραφέας, «**το γεγονός ότι ο Όργουελ συστηνόταν συχνά ως «συντηρητικός αναρχικός»** συνιστά πρωτίστως ένδειξη της πραγματικής πολυπλοκότητας της πολιτικής του σκέψης».

Αναφερόμενος στην συνέχεια ο συγγραφέας στο 1984 θεωρεί ότι πρώτα και κύρια αποτελεί την ιστορία μιας εξέγερσης ενός ατόμου, του Γουίνστον Σμιθ, ενάντια στην απόλυτη εξουσία των αφεντών της Ωκεανίας:

«*Εδώ προκύπτει ένα πρώτο πολιτικό δίδαγμα: Μπορεί μεν, η εξέγερση ενάντια σε μια τυραννική εξουσία να είναι πάντοτε κατανοητή από ψυχολογικής απόψεως, τίποτε, όμως δεν μπορεί να μας εγγυηθεί εκ των προτέρων ότι οι ιδέες κι οι πράξεις δια των οποίων θα εκφρασθεί, θα είναι κι αυτές αποδεκτές ή έστω αποτελεσματικές. Έχουμε να κάνουμε εδώ με το φαινόμενο των αλλοτριωμένων εξεγέρσεων οι οποίες συμβαδίζουν απόλυτα με τη λογική των συστημάτων εξουσίας που καμώνονται ότι αντιμάχονται και οι οποίες καταλήγουν, ως εκ τούτου, στην πλειονότητά τους, να ενδυναμώνουν τούτα τα συστήματα*».

Συσπείρωση Αναρχικών